

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

Europejski Fundusz Społeczny

Wojewódzki Urząd Pracy
w Kielcach

BEZROBOTNI WEDŁUG ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI W 2003 ROKU

**Programowanie
Rozwoju Zasobów Ludzkich
w ramach Europejskiego
Funduszu Społecznego**

— Kielce, wrzesień 2004 —

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W KIELCACH

Al. IX Wieków Kielc 3
25 - 516 Kielce
tel. 344-49-76, fax 368-08-25

Niniejsza publikacja udostępniona jest
na stronie internetowej
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach:
www.wup.kielce.pl

Przedruk w całości lub w części oraz wykorzystanie
danych statystycznych w druku dozwolone
wyłącznie z podaniem źródła.

Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach opracował materiał analityczno-statystyczny **„Bezrobotni według zawodów i specjalności w 2003 roku”**.

Podstawę analiz stanowiły dane dotyczące zawodów bezrobotnych i ofert pracy wykazywanych zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności, która obowiązuje od 1 stycznia 2003 roku.

W publikacji przedstawiono bezrobocie w wybranych grupach zawodów oraz dokonujące się zmiany w strukturze zawodowej bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa. Określono zawody, na które występuje mniejsze lub większe zapotrzebowanie ze strony pracodawców.

Jest to materiał uzupełniający do „Analizy i oceny sytuacji na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2003 roku”, która została wydana w marcu bieżącego roku.

W warunkach dokonujących się przemian na polskim rynku pracy istotne staje się określenie struktury kwalifikacyjno - zawodowej osób czynnych zawodowo, tzn. bezrobotnych i pracujących, w aspekcie prognozowania popytu na pracę. Informacje te nabierają szczególnego znaczenia dla wykorzystania i rozwoju potencjału osobowego w regionie, zgodnie z wytycznymi określonymi w Narodowym Planie Rozwoju. Jedną z pięciu osi Planu *„Rozwój zasobów ludzkich i zatrudnienia”* należy do priorytetów polityki państwa w ramach Celu 2 NPR *„Zwiększenie poziomu zatrudnienia i wykształcenia”*.

Opracowanie jest źródłem informacji dla wszystkich zajmujących się problematyką rynku pracy i przyszłych projektodawców zamierzających aplikować o środki Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego - Rozwój Zasobów Ludzkich oraz Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

Wyrażam nadzieję, iż niniejsza publikacja będzie pomocna w określeniu potrzeb edukacyjnych w regionie. Umożliwi szkołom i uczelniom planowanie z wyprzedzeniem zmian w strukturze kształcenia, a jednostkom szkoleniowym organizację doksztalcania i przekwalifikowania zgodnie z zapotrzebowaniem występującym na rynku pracy. Informacja o przewidywanych zmianach na rynku pracy pozwoli młodym ludziom na planowanie kariery edukacyjnej i zawodowej.

Andrzej Lato
Dyrektor
Wojewódzkiego Urzędu Pracy
w Kielcach

Kielce, wrzesień 2004 roku.

SPIS TREŚCI	str.
UWAGI METODYCZNE	5
I. RYNEK PRACY	9
1. Zatrudnienie	9
2. Bezrobocie	10
II. STRUKTURA BEZROBOCIA	10
1. Bezrobotni zamieszkali na wsi	10
2. Bezrobotne kobiety	11
3. Bezrobotni według wieku	12
4. Bezrobotni absolwenci	13
5. Bezrobotni według poziomu wykształcenia	14
6. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy	15
7. Bezrobotni według stażu pracy	16
8. Bezrobotni według Polskiej Klasyfikacji Działalności	16
III. BEZROBOTNI WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI	18
1. Struktura bezrobotnych według wielkich grup zawodów	20
2. Ranking zawodów bezrobotnych	26
IV. ZAWODY, W KTÓRYCH POSZUKUJĄ PRACY BEZROBOTNE KOBIETY	28
V. ZAWODY, W KTÓRYCH POSZUKUJĄ PRACY BEZROBOTNI MĘŻCZYŹNI	32
VI. ZAWODY, W KTÓRYCH POSZUKUJĄ PRACY BEZROBOTNI ABSOLWENCI	36
VII. DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI POZOSTAJĄCY BEZ PRACY POWYŻEJ 12 MIESIĘCY WEDŁUG GRUP ZAWODÓW	42
VIII. BEZROBOTNI REJESTROWANI W LATACH 2002-2003 WEDŁUG GRUP ZAWODÓW	46
IX. OFERTY PRACY WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI	50
X. PODAŻ SIŁY ROBOCZEJ A POPYT NA PRACĘ	56
XI. ZMIANY NA RYNKU PRACY W ASPEKCIE INTEGRACJI Z UNIĄ EUROPEJSKĄ	73
XII. PODSUMOWANIE	83

SPIS TABLIC

1. Bezrobotni oraz oferty pracy według wielkich grup zawodów w 2003 roku	87
2. Bezrobotni oraz oferty pracy wg 4-cyfrowych grup zawodów w 2003 roku	88-98
3. Bezrobotni według 4-cyfrowych grup zawodów na koniec 2003 roku	99-108
4. Ranking bezrobotnych wg 4-cyfrowych grup zawodów na koniec 2003 roku 109-119	
5. Bezrobotni zarejestrowani według wielkich grup zawodów w powiatach	120
6. Bezrobotne kobiety i bezrobotni mężczyźni zarejestrowani według wielkich grup zawodów w powiatach	121-122
7. Struktura bezrobocia kobiet i mężczyzn według wielkich grup zawodów w powiatach	123-124
8. Bezrobotni oraz oferty pracy według wielkich grup zawodów w powiatach w 2003 roku	125
9. Liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy w 2003 roku w województwie i powiatowych urzędach pracy według wielkich grup zawodów	126
10. Bezrobotni poprzednio pracujący, pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według wielkich grup zawodów w powiatach	127-129
11. Bezrobotni oraz oferty pracy w zawodach medycznych	130
12. Bezrobotni oraz oferty pracy w zawodach nauczycielskich	131
13. Bezrobotni oraz oferty pracy w zawodach rolniczych	132
14. Bezrobotni ekonomiści, specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania oraz pracownicy ds. finansowych i handlowych	133
15. Bezrobotni oraz oferty pracy w zawodach gastronomicznych	134
16. Bezrobotni mechanicy, informatycy i elektrycy	135-136
17. Bezrobotni oraz oferty pracy w zawodach budowlanych 137-138	

UWAGI METODYCZNE

1. Statystykę bezrobotnych według zawodów i specjalności opracowano na podstawie Załącznika Nr 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według grup zawodów i specjalności” do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy. Załącznik sporządzany jest od 1995 roku w okresach półrocznych - wg stanu na koniec czerwca i grudnia każdego roku. Nazwy i symbole zawodów wykazane zostały zgodnie z **Klasyfikacją Zawodów i Specjalności** wprowadzoną Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2002 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. Nr 222, poz. 1868). Klasyfikacja dostosowana jest do standardów stosowanych w krajach Unii Europejskiej i uwzględnia zawody objęte Klasyfikacją Zawodów Szkolnictwa Zawodowego.
2. **Powyższa Klasyfikacja obowiązuje od 1 stycznia 2003 roku i zastępuje dotychczasową Klasyfikację** wprowadzoną na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 20 kwietnia 1995 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. Nr 48, poz. 253), zmodyfikowaną wydanym w 1998 roku przez Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej oraz Główny Urząd Statystyczny opracowaniem pt. „Wykaz Zmian i Uzupełnień”.
3. W nowej klasyfikacji:
 - wprowadzono dodatkowe grupy, obejmujące zawody funkcjonujące w siłach zbrojnych;
 - znacznie zmniejszono ogólną liczbę zawodów i specjalności objętych klasyfikacją, przede wszystkim w wyniku łączenia niektórych węższych specjalności w szerszej definiowane lub w wyniku całkowitej rezygnacji z wyodrębniania specjalności w ramach zawodu;

- wprowadzono zawody (specjalności), które dotychczas nie były ujęte w klasyfikacji;
 - w niektórych obszarach klasyfikacji zastosowano odmienne grupowanie zawodów, przede wszystkim na pierwszym poziomie agregacji, przez wprowadzenie nowych grup czy likwidację, podział lub łączenie grup dotychczasowych;
 - skrócono kod grup elementarnych z pięciocyfrowego na czterocyfrowy oraz kod jednostkowy zawodów (specjalności) - z siedmiocyfrowego na sześciocyfrowy.
4. W omawianej statystyce stosuje się kryterium kwalifikowania bezrobotnych poprzednio pracujących według zawodu, w którym chcieliby pracować i do wykonywania którego mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź posiadają staż pracy w danym zawodzie (udokumentowana ciągłość pracy w okresie minimum 1 roku w tym zawodzie).
5. Bezrobotni, którzy nie pracowali przed nabyciem statusu bezrobotnego (w tym absolwenci) kwalifikowani są według zawodu wyuczonego. Jeśli bezrobotny posiadał kwalifikacje uprawniające go do wykonywania kilku zawodów, kwalifikowany był według zawodu, w którym chciałby podjąć pracę.
6. Statystyka obejmuje również grupę osób „bez zawodu”, które nie spełniają jednocześnie dwóch warunków:
- nie posiadają świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego,
 - nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w danym zawodzie.

7. Zgodnie z „*Klasyfikacją Zawodów i Specjalności*” bezrobotni rejestrowani są według sześciocyfrowych kodów zawodu, które mogą być zagregowane w grupy elementarne (czterocyfrowe), a następnie w grupy średnie (trzyfrowe), duże (dwucyfrowe) i wielkie (jednocyfrowe). W części opisowej i tabelarycznej niniejszego opracowania korzystano z zestawień według grup wielkich i elementarnych. Ponadto w tablicach grupujących bezrobotnych według zawodów związanych z określoną branżą wykorzystano także zestawienia według pozostałych grup.
8. W części opracowania dotyczącej ofert pracy wykorzystano dane ze sprawozdawczości półrocznej, tj. Załącznika Nr 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według grup zawodów i specjalności”. Różnica w liczbie ofert pracy wykazanych w sprawozdawczości miesięcznej MPiPS-01 a Załącznikiem Nr 3 wynika z wyłączenia w sprawozdawczości półrocznej liczby ofert pracy, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali.

I. RYNEK PRACY

Na przestrzeni 2003 roku w województwie świętokrzyskim następowała stopniowa poprawa sytuacji na rynku pracy. Tempo wzrostu gospodarczego było wyższe począwszy od II kwartału, a jego stabilizację na znacznie wyższym poziomie odnotowano w następnych miesiącach. Zwiększyła się ponadto liczba podmiotów gospodarki narodowej.

Poziom zatrudnienia zmniejszył się, ale spadek ten był znacznie niższy niż w 2002 roku. Nastąpiło zmniejszenie liczby bezrobotnych o 3,6%.

1. ZATRUDNIENIE

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2003 roku w województwie wyniosło 103.220 osób i było o 4,5% niższe niż w 2002 roku.

Tempo redukcji zatrudnienia w firmach prywatnych było wyraźnie mniejsze niż w jednostkach publicznych. W sektorze publicznym przeciętne zatrudnienie ukształtowało się na poziomie 20.415 osób (spadek o 12% w porównaniu do 2002 roku), natomiast w sektorze prywatnym przeciętna liczba zatrudnionych wyniosła 82.805 osób (spadek o 2,4%).

Największe ograniczenie zatrudnienia przeprowadzono w firmach budowlanych oraz hotelarsko-gastronomicznych, w mniejszym zaś stopniu w handlu i przemyśle. W pozostałych rodzajach działalności zatrudnienie wzrosło, największy wzrost miał miejsce w jednostkach obsługujących nieruchomości i firmy, w mniejszym zakresie w pozostałej działalności usługowo komunalnej, społecznej i indywidualnej oraz transporcie.¹

¹ Źródło: *Informator o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego 12*, Urząd Statystyczny w Kielcach, grudzień 2003.

2. BEZROBOCIE

Na koniec 2003 roku liczba bezrobotnych w województwie wyniosła 126.538 osób, co oznacza zmniejszenie bezrobocia w skali roku o 4.728 osób, tj. o 3,6%, w kraju o 1,3%.

W poszczególnych miesiącach 2003 roku (z wyjątkiem maja) bezrobocie było niższe niż w analogicznych okresach 2002 roku.

Powiatowe urzędy pracy w 2003 roku **zarejestrowały ogółem 95.477 bezrobotnych**, natomiast **wyłączyły z ewidencji 100.205 bezrobotnych**. W porównaniu do 2002 roku znacznie zwiększył się „odpływ” z bezrobocia (o 5.184 osoby), natomiast „napływ” był nieznacznie wyższy (o 319 osób).

Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2003 roku osiągnęła poziom **22,0%** i była **niższa o 0,5 punktu procentowego** w porównaniu do 2002 roku. Jednocześnie stopa bezrobocia dla województwa była o 2 punkty procentowe wyższa od wskaźnika krajowego, który wyniósł 20,0%.

Pod względem liczby bezrobotnych województwo świętokrzyskie zajmowało 13 miejsce w kraju, a pod względem stopy bezrobocia - 7 miejsce.

II. STRUKTURA BEZROBOCIA

1. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI

Na koniec grudnia 2003 roku w ewidencji bezrobotnych zarejestrowanych było 69.086 osób zamieszkałych na wsi, tj. 54,6% ogółu. Dla kraju analogiczny udział był niższy i wyniósł 41,7%. W odniesieniu do końca 2002 roku nastąpił spadek tej kategorii bezrobotnych o 2.224 osoby.

Świętokrzyskie charakteryzuje się wysokim udziałem bezrobotnych zamieszkałych na wsi i zajmuje, po podkarpackim (63,1%), drugie miejsce w kraju.

Do powiatów o najwyższym udziale bezrobotnych zamieszkałych na wsi należą: kielecki - 93,3%, włoszczowski - 77,9%, opatowski - 76,9%, kazimierski - 73,1%, buski - 72,9% i konecki - 71,3%.

Populację bezrobotnych zamieszkałych na wsi cechuje niższy poziom wykształcenia w porównaniu do mieszkańców miast. Wśród analizowanej populacji 70,4% posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe lub gimnazjalne i niższe (w mieście 54,3%). Bezrobotnych zamieszkałych na wsi częściej też dotyka zjawisko długotrwałego bezrobocia. Na koniec 2003 roku bez pracy powyżej 12 miesięcy pozostawało 57,7% tej populacji (w mieście 52,4%).

Prawo do zasiłku posiadało 13,9% populacji bezrobotnych zamieszkałych na wsi, w mieście analogiczny udział wyniósł 17,1%.

2. BEZROBOTNE KOBIETY

Na przestrzeni 2003 roku poziom bezrobocia wśród kobiet zmniejszył się. **Na koniec grudnia 2003 roku zarejestrowanych było 61.699 kobiet**, tj. o 3.041 osób mniej w porównaniu do 2002 roku.

Bezrobotne kobiety stanowiły **48,8%** ogółu zarejestrowanych. Niższy udział kobiet niż mężczyzn w populacji bezrobotnych notuje się od 2002 roku, w kraju natomiast utrzymuje się przewaga kobiet (51,5%).

Bezrobotne kobiety zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy województwa to osoby młode - 58,4% z nich nie ukończyło 35 roku życia, legitymujące się wykształceniem zasadniczym zawodowym, bądź policealnym i średnim zawodowym - 57,7%.

Z analizy struktury wykształcenia bezrobotnych wynika, iż kobiety są lepiej wykształcone niż mężczyźni. Wyższy odsetek kobiet wystąpił wśród bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (77,1%), wyższym (66,2%) oraz policealnym i średnim zawodowym (57,2%). Mężczyźni przeważają wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (60,4%) oraz gimnazjalnym i niższym (57,7%).

Pomimo spadku bezrobocia wśród tej subpopulacji, sytuacja kobiet na rynku pracy pozostaje znacznie trudniejsza niż mężczyzn. Kobiety szybciej tracą pracę oraz mają większe problemy w ponownym jej podjęciu. Wprawdzie stanowiły niższy udział wśród nowo zarejestrowanych (41,2%), ale wśród bezrobotnych podejmujących pracę udział kobiet (39,2%) był prawie dwukrotnie niższy niż udział mężczyzn (60,8%).

Także długotrwałe bezrobocie częściej dotyczy kobiet. Ponad połowa z nich (61,8%) pozostawała bez pracy ponad rok (analogiczny wskaźnik dla mężczyzn wyniósł - 49,2%).

3. BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU

Populację bezrobotnych charakteryzuje wysoki udział osób młodych. Na koniec 2003 roku bez pracy pozostawało **36.978 osób w wieku 25-34 lata, (29,2% ogółu)** oraz **33.805 osób w wieku 18-24 lata (26,7%)**, natomiast w kraju odpowiednio: 28% i 26%.

Łącznie osoby w wieku 18-34 lata stanowiły 55,9% ogółu bezrobotnych (w kraju 54%).

Liczbę i strukturę bezrobotnych według wieku w końcu 2003 roku przedstawia poniższa tabela.

wiek w latach	liczba bezrobotnych	udział %	udział % długotrwałe bezrobotnych
15 - 17	3	0,0	0,0
18 - 24	33.805	26,7	44,7
25 - 34	36.978	29,2	53,9
35 - 44	27.397	21,7	61,6
45 - 54	24.723	19,5	62,9
55 - 59	3.161	2,5	69,1
60 - 64	471	0,4	75,4
Razem	126.538	100,0	55,3

Występuje zależność między wiekiem bezrobotnych i czasem pozostawania bez pracy - im starsza grupa wiekowa, tym wyższy udział długotrwałe bezrobotnych.

4. BEZROBOTNI ABSOLWENCI

Według stanu na koniec grudnia 2003 roku status absolwenta posiadało 6.174 bezrobotnych, tj. 4,9% ogółu (o 1.625 osób mniej niż w grudniu 2002 roku), w kraju 5%.

Struktura wykształcenia zarejestrowanych absolwentów przedstawiała się następująco:

- wyższe 30,9% 1.907 osób;
- policealne i średnie zawodowe 32,5% 2.008;
- licea ogólnokształcące 14,5% 895;
- zasadnicze zawodowe 20,0% 1.235;
- pozostałe 2,1% 129.

Najwięcej bezrobotnych absolwentów posiadało **wykształcenie policealne i średnie zawodowe (32,5%) oraz wyższe (30,9%)**. Łącznie stanowili 63,4% ogółu zarejestrowanych absolwentów.

W ostatnich latach obserwuje się dynamiczny wzrost liczby absolwentów legitymujących się dyplomami wyższych uczelni, co wpłynęło na wzrost bezrobocia w tej grupie. Skalę zjawiska obrazuje poniższa tabela.

Bezrobotni absolwenci z wyższym wykształceniem w latach 1999 - 2003

stan na koniec roku

Rok	Liczba bezrobotnych absolwentów	w tym z wyższym wykształceniem	udział %
1999	6.142	811	13,2
2000	7.153	1.154	16,1
2001	8.008	1.642	20,5
2002	7.799	2.126	27,3
2003	6.174	1.907	30,9

Utrzymuje się znaczny „napływ” absolwentów do bezrobocia. **Na przestrzeni 2003 roku zarejestrowano 19.026 absolwentów** (o 441 osób więcej niż w 2002 roku). W grupie tej najwięcej osób posiadało wykształcenie wyższe (35%) lub policealne i średnie zawodowe (31,6%), następnie zasadnicze zawodowe (16,4%) oraz średnie ogólnokształcące (15,3%).

W porównaniu do 2002 roku zarejestrowano **więcej** absolwentów szkół wyższych (o 1.517), liceów ogólnokształcących (o 529), **mniej** policealnych i średnich zawodowych (o 1.621) oraz zasadniczych zawodowych (o 48).

W 2003 roku z rejestru bezrobotnych absolwentów wyłączono 20.651 osób, w tym z powodu podjęcia pracy - 3.319 osób (16,1%), rozpoczęcia stażu pracy - 8.192 osoby (39,7%), szkoleń - 255 osób (1,2%) oraz utraty statusu i innych przyczyn - 8.885 osób (43%).

5. BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

W populacji bezrobotnych najwięcej osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe - 46.633 osoby (36,9%) oraz gimnazjalne i niższe - 33.195 osób (26,2%). Łącznie te dwie grupy stanowiły 63,1% ogółu. Dla kraju analogiczny udział wyniósł 67,9%.

Liczbę i strukturę bezrobotnych według poziomu wykształcenia w końcu 2003 roku obrazuje poniższa tabela.

wykształcenie	liczba bezrobotnych	udział %
wyższe	7.872	6,2
policealne i średnie zawodowe	30.027	23,7
ogólnokształcące	8.811	7,0
zasadnicze zawodowe	46.633	36,9
gimnazjalne i poniżej	33.195	26,2
Razem	126.538	100,0

W porównaniu do 2002 roku **zwiększyła się** liczba bezrobotnych z wykształceniem **wyższym** (o 424 osoby). **Mniej** bezrobotnych posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe (o 1.953), policealne i średnie zawodowe (o 1.902), gimnazjalne i niższe (o 1.240) oraz średnie ogólnokształcące (o 57).

6. BEZROBOTNI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

Przeszło połowa bezrobotnych - 55,3%, tj. 70.007 osób pozostających w ewidencji powiatowych urzędów pracy na koniec 2003 roku **oczekiwała na pracę ponad rok** (w kraju 52,5%).

W grupie tej **46.921 osób (37,1%)** pozostawało bez pracy powyżej 2 lat, natomiast **23.086 osób (18,2%)** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy.

W porównaniu do 2002 roku populacja długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 1.094 osoby, zwiększył się natomiast jej udział w ogólnej liczbie bezrobotnych o 1,1 punktu procentowego.

Bezrobotni pozostający bez pracy dłużej niż rok - to najczęściej osoby w wieku 25-34 lata (28,5%) i 35-44 lata (24,1%), z wykształceniem zasadniczym zawodowym (37,8%) lub gimnazjalnym i niższym (30,5%), bez stażu pracy (27,1%) lub posiadające krótki staż od 1 do 5 lat (19,3%).

Liczbę i strukturę bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w końcu 2003 roku obrazuje poniższa tabela.

czas pozostawania bez pracy	liczba bezrobotnych	udział %
do 1 miesiąca	7.663	6,1
1 - 3	15.400	12,2
3 - 6	14.807	11,7
6 - 12	18.661	14,7
12 - 24	23.086	18,2
powyżej 24 miesięcy	46.921	37,1
Razem	126.538	100,0

7. BEZROBOTNI WEDŁUG STAŻU PRACY

Na koniec 2003 roku najliczniejszą kategorię zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły **34.932 osoby nie posiadające stażu pracy, tj. 27,6% ogółu**. W porównaniu do 2002 roku zanotowano zmniejszenie tej populacji (o 1.732). W kraju udział osób bez stażu pracy był najwyższy i wyniósł 24,1%.

Wśród poprzednio pracujących najwięcej bezrobotnych posiadało krótki **staż pracy od 1 do 5 lat - 24.857 osób (19,6%)**. Bardzo krótko **do 1 roku** pracowało **16.001 osób (12,7%)**, natomiast **od 5 do 10 lat - 17.036 (13,5%)**.

Kolejne grupy, to bezrobotni legitymujący się długim stażem pracy: **od 10 do 20 lat - 19.820 osób (15,7%)**, **od 20 do 30 lat - 12.693 (10%)** oraz **30 lat i więcej - 1.199 (0,9%)**.

Na koniec grudnia 2003 roku znacznie **niższa** niż w 2002 roku była populacja bezrobotnych ze stażem pracy: **do 1 roku** (o 1.758 osób), **od 1 do 5 lat** (o 797) oraz **od 10 do 20 lat** (o 660), natomiast **wyższa** ze stażem pracy **30 lat i więcej** (o 250) i **od 5 do 10 lat** (o 57).

Długotrwale bezrobotni przeważają w większości grup (z wyjątkiem osób ze stażem 30 lat i więcej - 34%). **Najwyższy udział długotrwale bezrobotnych odnotowano** wśród osób z krótkim stażem pracy **do 1 roku - 60,9%**, następnie ze stażem od 10 do 20 lat (59,6%), od 1 do 5 lat (54,3%), od 5 do 10 lat (54,2%), od 20 do 30 lat (50,1%). W grupie bez stażu pracy udział ten wyniósł 54,2%.

8. BEZROBOTNI WEDŁUG POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI

Statystyka bezrobotnych według Polskiej Klasyfikacji Działalności określa przynależność ostatniego pracodawcy osoby bezrobotnej do odpowiedniej sekcji działalności i sektora własności.

Wśród bezrobotnych przeważają osoby, które pracowały przed nabyciem statusu bezrobotnego. Na koniec 2003 roku analizowana populacja wyniosła 91.606 osób, tj. 72,4% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do 2002 roku omawiana zbiorowość zmniejszyła się o 2.996 osób, tj. o 3,2%.

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących:

- 55.552 osoby, tj. 60,7% pracowały wcześniej w zakładach sektora prywatnego,
- 18.067 osób, tj. 19,7% pracowało w zakładach sektora publicznego.

Pozostałe 19,6% stanowili bezrobotni, którzy pracowali w zakładach, o których brak danych o rodzaju prowadzonej działalności.

Większość bezrobotnych pracowała poprzednio w zakładach pracy należących do sekcji: **przetwórstwo przemysłowe (19,5%), handel i naprawy (13,8%), pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna (12,1%), budownictwo (11,2%) oraz administracja publiczna (9,6%).**

W zakładach pracy należących do wymienionych sekcji pracowało przed zarejestrowaniem się w urzędach pracy łącznie **66,2% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących.**

Większość ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy pochodziła od pracodawców prowadzących działalność w obrębie tych sekcji. W 2003 roku z wymienionych sekcji wpłynęło 19.737 ofert pracy, tj. 77,2% ogółu ofert. W porównaniu do 2002 roku liczba ofert pracy z analizowanych sekcji zwiększyła się o 6.646. Najwięcej ofert pracy - prawie 30% ogółu zostało zgłoszonych z sekcji administracja publiczna.

III. BEZROBOTNI WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI

Zmiany na rynku pracy związane z powstawaniem nowych zawodów oraz zanikaniem poprzednio istniejących wymagają ciągłej aktualizacji Klasyfikacji Zawodów i Specjalności.

Od 1 stycznia 2003 roku sprawozdawczość dotycząca zawodów i specjalności bezrobotnych sporządzana jest zgodnie z nową Klasyfikacją.²

W populacji bezrobotnych większość stanowią osoby posiadające zawód. **Wśród 126.538 bezrobotnych** zarejestrowanych na koniec grudnia 2003 roku w powiatowych urzędach pracy województwa, bez pracy pozostawało:

- **98.752 bezrobotnych posiadających zawód, tj. 78%,**
- **27.786 bezrobotnych bez zawodu, tj. 22% ogółu.**

W związku z ogólnym spadkiem bezrobocia w 2003 roku odnotowano zarówno zmniejszenie liczby bezrobotnych posiadających zawód (o 4.186 osób), jak i bez zawodu (o 542 osoby), przy czym dynamika spadku osób z zawodem była wyższa (4,1%) niż subpopulacji bez zawodu (1,9%).

Bezrobotni nie posiadający zawodu to przede wszystkim osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz średnim ogólnokształcącym, które po ukończeniu szkoły nie nabyły odpowiednich kwalifikacji zawodowych, bądź nie przepracowały w danym zawodzie co najmniej 1 roku.

Liczbę i strukturę bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2003 roku według wielkich grup zawodów przedstawia tabela na 19 stronie.

² Patrz: Uwagi metodyczne.

Bezrobotni według wielkich grup zawodów, wydzielonych zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności.

GRUPY ZAWODÓW	Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na koniec roku			Struktura grup w 2003r. (w %)
	2002*	2003	wzrost / spadek	
	w liczbach bezwzględnych			
OGÓŁEM	131.266	126.538	- 4.728	100,0
Bez zawodu	28.328	27.786	- 542	22,0
Posiadający zawód, w tym:	102.938	98.752	- 4.186	78,0
Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	112	106	- 6	0,1
Specjaliści	6.859	7.181	322	5,7
Technicy i inny średni personel	16.958	22.607	5.649	17,9
Pracownicy biurowi	10.489	3.097	-7.392	2,4
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	12.857	12.467	- 390	9,8
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	2.380	2.239	- 141	1,8
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	43.042	41.369	- 1.673	32,7
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	4.027	3.721	- 306	2,9
Pracownicy przy pracach prostych	6.214	5.965	- 249	4,7
Siły zbrojne	-	0	-	0,0

* Według Klasyfikacji zawodów i specjalności obowiązującej do końca 2002 roku.

W dalszej części opracowania dokonano analizy porównawczej poziomu bezrobocia w poszczególnych grupach zawodowych w latach 2002 - 2003. Opisane zjawiska charakteryzujące skalę zachodzących przeobrażeń, wynikają ze zmian w zaszeregowaniu niektórych zawodów. Od grudnia 2003 roku w grupie *techników* (kod 341902 - asystent ekonomiczny) wykazywani są referenci ekonomiczno - statystyczni, zaliczani do końca 2002 roku do grupy *pracowników biurowych*.

1. STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW

Analiza struktury zawodowej bezrobotnych pozwala stwierdzić, iż w populacji bezrobotnych **dominują robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**, którzy na koniec 2003 roku stanowili **32,7% ogółu** (41.369 osób). Utrzymujące się od wielu lat najwyższe bezrobocie w tej grupie zawodowej wynika z przemian gospodarczych jakie dokonują się w naszym kraju (restrukturyzacja przemysłu, likwidacja wielu zakładów rzemieślniczych, procesy prywatyzacyjne).

W porównaniu do 2002 roku liczba bezrobotnych robotników i rzemieślników zmniejszyła się o 1.673 osoby, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych pozostał na zbliżonym poziomie (spadek o 0,1 punktu procentowego).

W grupie tej zdecydowanie przeważają mężczyźni. Na koniec 2003 roku ich udział wyniósł 74,7%.

Wśród oczekujących na pracę, najwięcej było bezrobotnych:

- mechaników pojazdów samochodowych	4.296	(10,4%),
- mechaników-monterów maszyn i urządzeń	4.254	(10,3%),
- ślusarzy i pokrewnych	4.196	(10,1%),
- krawców, kapeluszników i pokrewnych	3.467	(8,4%),
- murarzy i pokrewnych	3.386	(8,2%),
- ustawiaczy-operatorów obrabiarek skrawających do metali	2.581	(6,2%),
- piekarzy, cukierników i pokrewnych	2.369	(5,7%),
- elektromonterów	1.738	(4,2%),
- szwaczek, hafciarek i pokrewnych	1.492	(3,6%),
- malarzy budowlanych i pokrewnych	1.120	(2,7%),
- stolarzy i pokrewnych	1.070	(2,6%),
- monterów instalacji i urządzeń sanitarnych	1.001	(2,4%),
- cieśli, stolarzy budowlanych i pokrewnych	995 osób	(2,4%).

Na koniec grudnia 2003 roku w rejestrach urzędów pracy pozostawało **22.607 osób** posiadających zawody techniczne. Bezrobotni *technicy i inny średni personel* stanowili **17,9% ogółu bezrobotnych**, co oznacza, że uplasowali się na drugim miejscu pod względem liczebności grupy.

Wśród zarejestrowanych techników najwięcej było bezrobotnych:

- pracowników ds. finansowych i handlowych	5.709	(25,3%),
- techników mechaników	4.468	(19,8%),
- techników rolników, leśników i pokrewnych	1.948	(8,6%),
- techników budownictwa, ochrony środowiska i pokrewnych	1.896	(8,4%),
- techników gdzie indziej niesklasyfikowanych	1.218	(5,4%),
- techników technologii żywności	1.184	(5,2%),
- techników elektryków	1.053	(4,7%),
- techników elektroników i telekomunikacji	781 osób	(3,5%).

W porównaniu do 2002 roku liczba bezrobotnych posiadających zawody techniczne wzrosła o 5.649 osób, a udział zwiększył się z 12,9% do 17,9%.

Trzecie miejsce spośród grup zawodowych zajęli bezrobotni, którzy przed nabyciem statusu bezrobotnego wykonywali pracę związaną z usługami osobistymi i sprzedażą. Wśród **12.467 pracowników usług osobistych i sprzedawców (9,8%)** najwięcej było zarejestrowanych:

- sprzedawców i demonstratorów	6.442	(51,7%),
- kucharzy	2.905	(23,3%),
- fryzjerów, kosmetyczek i pokrewnych	1.491	(12,0%),
- kelnerów i pokrewnych	937 osób	(7,5%).

Zarówno poziom bezrobocia w tej grupie, jak i jej udział, pozostały na poziomie zbliżonym do 2002 roku. Należy zauważyć, iż pracownicy usług osobistych i sprzedawcy to przede wszystkim kobiety (90,7%).

Wraz ze wzrostem w ostatnich latach liczby osób z wykształceniem wyższym, zwiększa się populacja **bezrobotnych o wysokich kwalifikacjach zawodowych**. Na koniec grudnia 2003 roku grupa *specjalistów* liczyła **7.181 osób, tj. 5,7% ogółu bezrobotnych**. W porównaniu do 2002 roku liczba zarejestrowanych wzrosła o 322 osoby, a udział o 0,5 punktu procentowego. Skalę opisywanego zjawiska wyraźniej odzwierciedla analiza danych z lat 1999-2003. W okresie tym liczba zarejestrowanych zwiększyła się ponad dwukrotnie (o 3.760 osób), a udział wzrósł z 3,2% na koniec 1999 roku do 5,7% na koniec 2003 roku.

Najwyższe bezrobocie odnotowano wśród nauczycieli i specjalistów szkolnictwa. W końcu grudnia 2003 roku zarejestrowanych było **1.838** nauczycieli, specjalistów szkolnictwa i wychowawców. Stanowili oni 25,6% omawianej grupy. Najliczniej zarejestrowani byli nauczyciele: gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych - 816 osób, szkół podstawowych - 354 osoby oraz przedszkoli - 248 osób.

W grupie specjalistów bez pracy pozostawali ponadto:

- ekonomiści	1.492	(20,8%),
- specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	904	(12,6%),
- specjaliści ds. finansowych	329	(4,6%),
- inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska	306 osób	(4,3%).

Na piątym miejscu uplasowali się *pracownicy przy pracach prostych*. W grupie osób o niskich kwalifikacjach zawodowych zarejestrowanych było **5.965 bezrobotnych (4,7%)**.

Najwięcej było bezrobotnych:

- pomocy i sprzątaczek biurowych, hotelowych	1.249	(20,9%),
- robotników przy pracach prostych w przemyśle	1.083	(18,2%),

- robotników pomocniczych
w budownictwie ogólnym 1.016 (17,0%),
- gospodarzy budynków
(w tym: robotników gospodarczych) 880 osób (14,8%).

W porównaniu do 2002 roku liczba bezrobotnych pracowników przy pracach prostych zmniejszyła się o 249 osób, natomiast udział nie zmienił się.

W szóstej pod względem liczebności grupie *operatorów i monterów maszyn i urządzeń* zarejestrowanych było **3.721 bezrobotnych (2,9%)**. Podobnie jak wśród robotników przemysłowych i rzemieślników zdecydowaną większość w grupie stanowili mężczyźni - 71,3%.

Najwięcej bezrobotnych poszukiwało pracy w zawodach:

- kierowcy samochodów ciężarowych i osobowych 690 (18,5%),
- operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali 477 (12,8%),
- operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa
owoców, warzyw, nasion oleistych i pokrewni 298 (8,0%),
- monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych 284 osoby (7,6%).

Na przestrzeni 2003 roku liczba bezrobotnych operatorów i monterów zmniejszyła się o 306 osób, nieznacznie (o 0,2 punktu procentowego) obniżył się również udział tej grupy zawodowej.

Kolejną - siódmą grupę bezrobotnych stanowili *pracownicy biurowi* - **3.097 osób (2,4%)**, wśród których najwięcej było zarejestrowanych:

- pracowników obsługi biurowej 1.584 (51,1%),
- magazynierów i pokrewnych 560 (18,1%),
- pracowników ds. finansowo - statystycznych 429 (13,9%),
- informatorów, pracowników biur podróży
i pokrewnych 119 osób (3,8%).

Znaczne zmniejszenie liczby (o 7.392 osoby) oraz udziału (o 5,6 punktu procentowego) bezrobotnych z grupy pracowników biurowych w stosunku do 2002 roku wynika m.in. ze zmiany zaszeregowania referentów ekonomiczno-statystycznych (od 2003 roku wykazywani są w grupie techników).

W analizowanej grupie występuje wysoki udział kobiet, na koniec grudnia 2003 roku stanowiły one 80%.

Ponadto w rejestrach pozostawało **2.239 bezrobotnych rolników, ogrodników, leśników i rybaków, tj. 1,8%** ogółu bezrobotnych.

Wśród zarejestrowanych przeważali bezrobotni:

- rolnicy produkcji roślinnej	742	(33,1%),
- rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	487	(21,8%),
- ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni	429	(19,2%),
- robotnicy leśni i pokrewni	255 osób	(11,4%).

W porównaniu do 2002 roku udział tej grupy zawodowej pozostał na takim samym poziomie, zmniejszyła się natomiast liczba bezrobotnych o 141 osób.

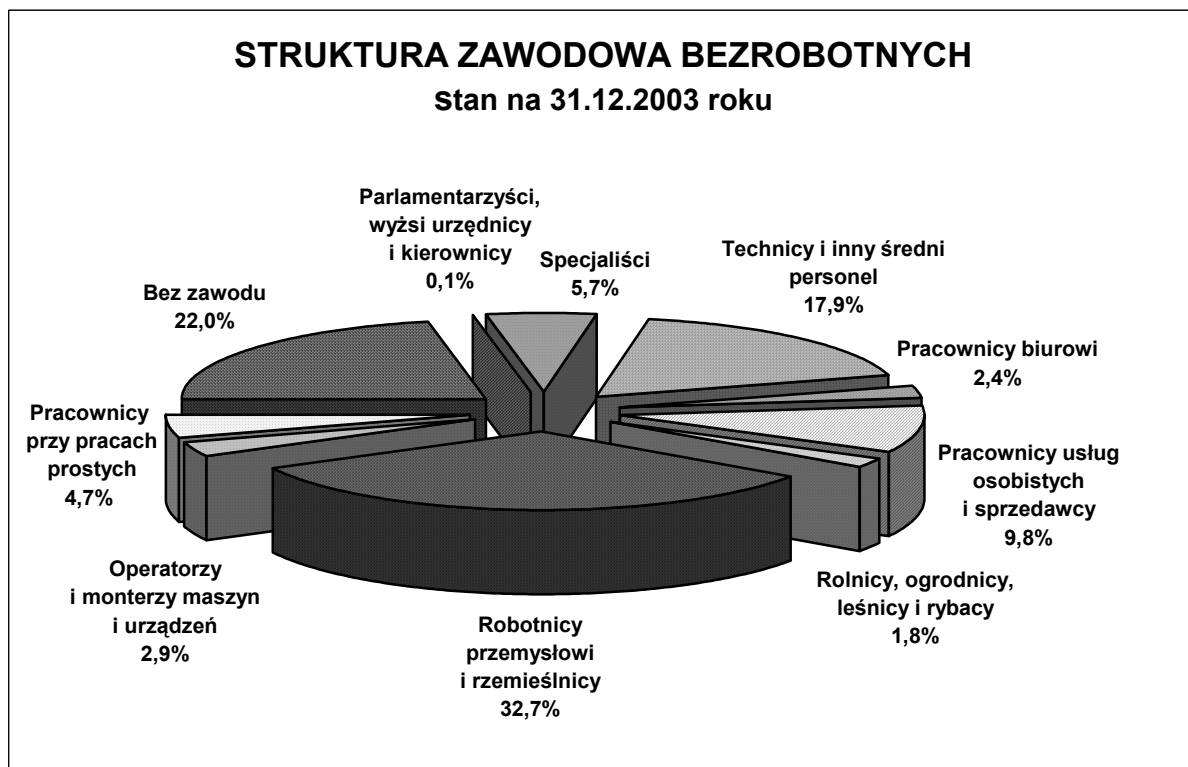
Najmniej bezrobotnych zarejestrowano z grupy **parlamentarzystów, wyższych urzędników i kierowników - 106 osób (0,1%)**.

W 2003 roku nie odnotowano w urzędach pracy województwa rejestracji osób posiadających zawody zaliczane do grupy **sily zbrojne**.

Należy zauważyć, iż w większości grup zawodowych przeważają kobiety. **Najwyższy współczynnik feminizacji** wystąpił wśród **pracowników usług osobistych i sprzedawców (90,7%)** oraz **pracowników biurowych (80%)**.

Natomiast **mężczyźni zdecydowanie przeważają** wśród **robotników przemysłowych i rzemieślników (74,7%)** oraz **operatorów i monterów maszyn i urządzeń (71,3%)**.

Strukturę bezrobotnych wg wielkich grup zawodów w 2002 i 2003 roku przedstawiają poniższe wykresy.

2. RANKING ZAWODÓW BEZROBOTNYCH

Sporządzane rankingi zawodów bezrobotnych potwierdzają utrzymujące się od wielu lat wysokie bezrobocie wśród **sprzedawców** oraz **pracowników ds. finansowych i handlowych**.

Wśród zarejestrowanych na koniec 2003 roku **98.752 bezrobotnych posiadających określony zawód**, najliczniejszą grupą byli właśnie **sprzedawcy i demonstratorzy - 6.442 osoby**. W porównaniu do 2002 roku grupa ta zmniejszyła się o 234 osoby.

Drugie miejsce zajęli równie licznie zarejestrowani **pracownicy ds. finansowych i handlowych - 5.709 osób**.

Łącznie osoby z powyższymi zawodami stanowiły 12,3% ogółu bezrobotnych z określonym zawodem.

Na kolejnych pozycjach w rankingu zawodów najbardziej zagrożonych bezrobociem uplasowali się:

◆ technicy mechanicy	4.468;
◆ mechanicy pojazdów samochodowych	4.296;
◆ mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	4.254;
◆ ślusarze i pokrewni	4.196;
◆ krawcy, kapelusznicy i pokrewni	3.467;
◆ murarze i pokrewni	3.386;
◆ kucharze	2.905;
◆ ustawiacze - operatorzy obrabiarek skrawających do metali	2.581;
◆ piekarze, cukiernicy i pokrewni	2.369;
◆ technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	1.948;
◆ technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	1.896;
◆ elektromonterzy	1.738;

◆ pracownicy obsługi biurowej	1.584;
◆ ekonomiści	1.492;
◆ szwaczki, hafciarki i pokrewni	1.492;
◆ fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1.491;
◆ pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	1.249;
◆ technicy gdzie indziej niesklasyfikowani	1.218 osób.

Łącznie osoby z powyższymi zawodami, obejmującymi 20 pierwszych pozycji w rankingu zawodów bezrobotnych na koniec 2003 roku, stanowiły prawie 60% ogółu posiadających zawód.

Sporządzone zestawienia potwierdzają, iż trudności ze znalezieniem zatrudnienia mają przede wszystkim osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych. Większość bezrobotnych pozostających w rejestrach urzędów pracy to osoby, które mogą wykonywać pracę na stanowiskach robotniczych w przemyśle lub przy pracach prostych.

Wysoko w rankingu plasują się również bezrobotni technicy, a wśród nich osoby z wykształceniem technicznym mechanicznym, rolniczym oraz budowlanym. W grupie pracowników usług osobistych dominują kucharze, fryzjerzy i kosmetyczki.

Pierwszą grupą specjalistów, sklasyfikowaną na 16 miejscu, byli ekonomiści. Grupa ta zwiększyła się o 291 osób w stosunku do 2002 roku i aż 3,5 - krotnie w porównaniu do 1999 roku.

Pomimo rosnącego bezrobocia wśród osób z wyższym wykształceniem, należy podkreślić, że posiadanie wysokich kwalifikacji zawodowych zwiększa szansę na podjęcie pracy. W grupie specjalistów poprzednio pracujących udział długotrwale bezrobotnych wynosił 37,2% na koniec 2003 roku i był najniższy w stosunku do pozostałych grup zawodowych.

IV. ZAWODY, W KTÓRYCH POSZUKUJĄ PRACY BEZROBOTNE KOBIETY

Na koniec 2003 roku liczba bezrobotnych kobiet wynosiła **61.699 osób** i była **niższa o 3.041 osób** niż przed rokiem. Zarejestrowane kobiety stanowiły **48,8%** ogółu bezrobotnych.

Udział kobiet w populacji bezrobotnych systematycznie maleje, a od 2002 roku odsetek kobiet jest niższy niż mężczyzn.

Kobiety, które pracowały przed zarejestrowaniem się w urzędach pracy stanowiły 69,8% ogółu kobiet. Znaczna część pracowała w przetwórstwie przemysłowym - 9.004 osoby (tj. 20,9% kobiet poprzednio pracujących) oraz w handlu i naprawach - 8.179 osób (tj. 19%).

Spośród zarejestrowanych kobiet **pracy w konkretnym zawodzie poszukiwało 47.115 kobiet (76,4%** ogółu kobiet), natomiast **14.584 kobiety (23,6%) nie posiadały kwalifikacji zawodowych.**

W związku z ogólnym spadkiem liczby bezrobotnych kobiet zmniejszyła się zarówno grupa kobiet posiadających zawód (o 2.556 osób), jak i bez zawodu (o 485 osób) w porównaniu do 2002 roku.

Na koniec 2003 roku **najliczniejszą grupą** w rejestrach urzędów pracy były kobiety z wykształceniem średnim technicznym. Grupa **technicy i inny średni personel** liczyła **12.714 kobiet, tj. 20,6%** ogółu kobiet. Wśród zarejestrowanych było ponad 5 tys. pracownic ds. finansowych i handlowych, które dominowały w tej grupie. Zawód technika rolnika i leśnika posiadały 1.283 kobiety, a technika technologii żywności - 938. Ponadto bez pracy pozostawało: 637 techników budownictwa i ochrony środowiska, 551 pielęgniarek, 508 techników mechaników oraz 477 dietetyków i żywieniowców.

Na **drugim miejscu** uplasowali się **pracownicy usług osobistych i sprzedawcy**. Na koniec grudnia 2003 roku bez pracy pozostawało **11.310 kobiet** posiadających zawód zaliczany do tej grupy i stanowiły one **18,4%** ogółu kobiet.

Najwięcej, ponad 6 tys. kobiet pracowało lub posiadało kwalifikacje w zawodzie sprzedawcy. Grupa sprzedawców zajmuje pierwsze miejsce w rankingu zawodów bezrobotnych ogółem, przy czym ponad 93% grupy stanowią kobiety. W zawodzie kucharki chciałyby pracować 2.527 kobiet, fryzjerki i kosmetyczki - 1.448, a kelnerki - 863.

Kolejne - **trzecie miejsce** zajęły bezrobotne kobiety posiadające zawody z grupy **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - 10.472 osoby, tj. 17%** ogółu kobiet. Najwięcej kobiet poszukiwało pracy w zawodzie: krawcowej - 3.430, szwaczki i hafciarki - 1.485 oraz piekarza i cukiernika - 1.361.

Grupa kobiet z **wysokimi kwalifikacjami zawodowymi liczyła 4.954 osoby (tj. 8%)**. Wzrost liczby bezrobotnych specjalistek oraz ich udziału powoduje, iż zajmują one coraz wyższe miejsca w rankingach zawodów bezrobotnych. Wśród specjalistek najwięcej było bezrobotnych ekonomistek - 1.149 oraz nauczycielek: gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych - 554, szkół podstawowych - 334, przedszkoli - 238, a także specjalistek szkolnictwa i wychowawców - 338. Łącznie w zawodach nauczycielskich zarejestrowane były 1.482 kobiety. Ponadto bez pracy pozostawały specjalistki ds. ekonomicznych i zarządzania - 653 oraz ds. finansowych - 260.

Wśród **pracowników przy pracach prostych** zarejestrowane były **2.724 kobiety (tj. 4,4%)**. Ta grupa zawodowa uplasowała się na **piątym miejscu** pod względem liczebności. Najwięcej kobiet zatrudnionych było jako pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe - 1.088 osób oraz przy pracach prostych w przemyśle - 617 osób.

W dalszej kolejności zarejestrowane pozostawały kobiety posiadające zawody z grupy:

- ✓ **pracownicy biurowi - 2.478 osób (tj. 4%)**, w tym: pracownice obsługi biurowej - 1.382, pracownice ds. finansowo-statystycznych - 387;
- ✓ **rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy - 1.345 osób (tj. 2,2%)**, w tym: rolnicy produkcji roślinnej - 442 kobiety, ogrodnicy producenci warzyw i kwiatów - 325;
- ✓ **operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń - 1.067 osób (tj. 1,7%)**, w tym: operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa owoców, warzyw i nasion oleistych - 273;
- ✓ **parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy - 51 osób (0,1%)**.

Z rankingu zawodów bezrobotnych kobiet na koniec 2003 roku wynika, że najliczniej zarejestrowane pozostają:

◆ sprzedawczynie	6.013;
◆ pracownice ds. finansowych i handlowych	5.077;
◆ krawcowe	3.430;
◆ kucharki	2.527;
◆ szwaczki i hafciarki	1.485;
◆ fryzjerki i kosmetyczki	1.448;
◆ pracownice obsługi biurowej	1.382;
◆ piekarze i cukiernicy	1.361;
◆ technicy rolnicy i leśnicy	1.283;
◆ ekonomistki	1.149;
◆ pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe	1.088 osób.

Powyższy ranking obejmuje grupy zawodowe, w których liczba zarejestrowanych kobiet na koniec 2003 roku wynosiła ponad tysiąc osób.

**Liczbę zarejestrowanych kobiet w latach 2002 - 2003
według wielkich grup zawodów obrazuje poniższa tabela.**

GRUPY ZAWODÓW	Bezrobotne kobiety zarejestrowane wg stanu na koniec roku				Udział % w ogólnej liczbie bezro- botnych kobiet
	2002	2003	wzrost / spadek do 2002 roku		
	w liczbach bezwzględnych			w %	
OGÓLEM	64.740	61.699	- 3.041	- 4,7	100,0
Bez zawodu	15.069	14.584	- 485	- 3,2	23,6
Bezrobotni posiadający zawód, w tym:	49.671	47.115	- 2.556	- 5,1	76,4
Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	59	51	- 8	- 13,6	0,1
Specjaliści	4.727	4.954	227	4,8	8,0
Technicy i inny średni personel	7.787	12.714	4.927	63,3	20,6
Pracownicy biurowi	9.022	2.478	- 6.544	- 72,5	4,0
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	11.681	11.310	- 371	- 3,2	18,4
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1.413	1.345	- 68	- 4,8	2,2
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	11.002	10.472	- 530	- 4,8	17,0
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1.141	1.067	- 74	- 6,5	1,7
Pracownicy przy pracach prostych	2.839	2.724	- 115	- 4,1	4,4

W porównaniu do 2002 roku znacznie zmniejszyła się liczba bezrobotnych kobiet z grupy pracowników biurowych, natomiast wzrosła grupa techników i innego średniego personelu. Podobnie jak wśród bezrobotnych ogółem, zmiany te wynikają z innego zaszeregowania zawodów. Liczna grupa referentów ekonomiczno-statystycznych od 2003 roku wykazywana jest w grupie techników (do końca 2002 roku zaliczani byli do grupy pracowników biurowych).

V. ZAWODY, W KTÓRYCH POSZUKUJĄ PRACY BEZROBOTNI MĘŻCZYŹNI

Na koniec 2003 roku liczba bezrobotnych mężczyzn wynosiła **64.839 osób** i była **niższa** o 1.687 osób (o 2,5%) w stosunku do 2002 roku. Udział mężczyzn w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł **51,2%**.

W subpopulacji bezrobotnych mężczyzn i kobiet przeważają osoby posiadające staż pracy, ale wśród mężczyzn udział ten był wyższy i wyniósł - 74,9% (analogiczny odsetek wśród kobiet - 69,8%).

Większość mężczyzn pracujących przed nabyciem statusu bezrobotnego było zatrudnionych w budownictwie - 9.200 osób (19%), przetwórstwie przemysłowym - 8.834 osoby (18,2%) oraz w pozostałej działalności usługowej, komunalnej, społecznej i indywidualnej - 5.812 osób (12%).

Pracy w konkretnym zawodzie poszukiwało 51.637 mężczyzn (79,6% ogółu mężczyzn). Bez zawodu zarejestrowanych było 13.202 mężczyzn (20,4%). Odsetek mężczyzn bez zawodu był niższy o 3,2 punktu procentowego niż analogiczny odsetek wśród kobiet (23,6%).

W porównaniu do 2002 roku zmniejszyła się liczba bezrobotnych mężczyzn posiadających zawód o 1.630 osób, natomiast bez zawodu o 57.

W populacji bezrobotnych mężczyzn dominują robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy. Na koniec 2003 roku zarejestrowanych było **30.897 mężczyzn** posiadających zawody zaliczane do tej grupy. Stanowili oni prawie połowę (**47,6%**) wszystkich mężczyzn pozostających w rejestrach urzędów pracy.

Wśród bezrobotnych robotników przemysłowych i rzemieślników najwięcej osób posiadało kwalifikacje w zawodzie: mechanika pojazdów samochodowych - 4.278, ślusarza - 4.029, mechanika-montera maszyn i urządzeń - 3.861 oraz murarza - 3.357.

Kolejną, **drugą grupą** pod względem liczebności byli **technicy i inny średni personel - 9.893 bezrobotnych mężczyzn (15,3%)**, w tym: 3.960 techników mechaników, 1.259 techników budownictwa i ochrony środowiska oraz 985 techników elektryków.

Na trzecim miejscu uplasowali się bezrobotni mężczyźni, którzy przed zarejestrowaniem się w urzędzie pracy wykonywali **prace proste - 3.241 osób (5,0%)**. Najliczniej reprezentowani byli: robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym - 974 osoby i robotnicy gospodarczy - 550 osób.

W grupie **operatorów i monterów maszyn i urządzeń zarejestrowanych było 2.654 mężczyzn (4,1%)**. Pracy najczęściej poszukiwali: kierowcy samochodów ciężarowych i osobowych - 687 osób oraz operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali - 368 osób.

Bezrobotni mężczyźni z **wyższym wykształceniem stanowili piątą pod względem liczebności grupę**. Wśród **2.227 specjalistów (3,4%)** najwięcej osób posiadało zawód ekonomisty - 343, nauczyciela gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych - 262, specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania - 251 oraz inżyniera mechanika - 222.

Wśród osób z wyższym wykształceniem bez pracy częściej pozostają kobiety niż mężczyźni. Na koniec grudnia 2003 roku w grupie specjalistów zarejestrowano 4.954 kobiety (69%) oraz 2.227 mężczyzn (31%).

Ponadto, w rejestrach urzędów pracy pozostawali mężczyźni posiadający zawody z grupy:

- ✓ **pracownicy usług osobistych i sprzedawcy - 1.157 osób (tj. 1,8%)**, w tym: 429 sprzedawców, 378 kucharzy;
- ✓ **rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy - 894 osoby (tj. 1,4%)**, w tym: 300 rolników produkcji roślinnej, 190 rolników produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz 190 robotników leśnych;

- ✓ **pracownicy biurowi - 619 osób (tj. 0,9%),** w tym: 289 magazynierów, 202 pracowników obsługi biurowej;
- ✓ **parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy - 55 osób (0,1%).**

Z rankingu zawodów wynika, iż najczęściej występujące zawody wśród bezrobotnych mężczyzn to:

◆ mechanicy pojazdów samochodowych	4.278;
◆ ślusarze i pokrewni	4.029;
◆ technicy mechanicy	3.960;
◆ mechanicy-monterzy maszyn i urządzeń	3.861;
◆ murarze i pokrewni	3.357;
◆ ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali	1.881;
◆ elektromonterzy	1.601;
◆ technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	1.259;
◆ piekarze, cukiernicy i pokrewni	1.008;
◆ monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych	999 osób.

Wśród dziesięciu najliczniej reprezentowanych zawodów bezrobotnych mężczyzn, aż 8 należało do grupy robotników przemysłowych i rzemieślników.

Ponadto bez pracy pozostawali:

◆ technicy elektrycy	985;
◆ robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	974;
◆ cieśle, stolarze budowlani i pokrewni	969;
◆ malarze budowlani i pokrewni	961;
◆ stolarze i pokrewni	923;
◆ betoniarze	875 osób.

**Liczbę zarejestrowanych mężczyzn w latach 2002 - 2003
według grup zawodów obrazuje poniższa tabela.**

GRUPY ZAWODÓW	Bezrobotni mężczyźni zarejestrowani wg stanu na koniec roku				Udział % w ogólnej liczbie bezro- botnych mężczyzn
	2002	2003	wzrost / spadek do 2002 roku		
	w liczbach bezwzględnych		w %		
OGÓŁEM	66.526	64.839	- 1.687	- 2,5	100,0
Bez zawodu	13.259	13.202	- 57	- 0,4	20,4
Bezrobotni posiadający zawód, w tym:	53.267	51.637	- 1.630	- 3,1	79,6
Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	53	55	2	3,8	0,1
Specjaliści	2.132	2.227	95	4,5	3,4
Technicy i inny średni personel	9.171	9.893	722	7,9	15,3
Pracownicy biurowi	1.467	619	- 848	- 57,8	0,9
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	1.176	1.157	- 19	- 1,6	1,8
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	967	894	- 73	- 7,5	1,4
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	32.040	30.897	- 1.143	- 3,6	47,6
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2.886	2.654	- 232	- 8,0	4,1
Pracownicy przy pracach prostych	3.375	3.241	- 134	- 4,0	5,0

Na przestrzeni 2003 roku w większości grup zawodowych odnotowano zmniejszenie liczby bezrobotnych mężczyzn. Największy spadek miał miejsce wśród robotników przemysłowych i rzemieślników - o 1.143 osoby. Wzrost odnotowano w trzech grupach, w tym największy wśród techników i innego średniego personelu - o 722 osoby.

VI. ZAWODY, W KTÓRYCH POSZUKUJĄ PRACY BEZROBOTNI ABSOLWENCI

Na koniec 2003 roku w rejestrach urzędów pracy pozostawało **6.174 bezrobotnych posiadających status absolwenta**. Stanowili oni **4,9%** ogółu bezrobotnych. W porównaniu do końca 2002 roku liczba bezrobotnych absolwentów zmniejszyła się o 1.625 osób, tj. o 20,8%.

Bez zawodu zarejestrowanych było **1.628 absolwentów (26,4%** omawianej populacji), natomiast **w konkretnym zawodzie** pracy poszukiwało **4.546 absolwentów (73,6%)**.

W stosunku do 2002 roku liczba absolwentów bez zawodu była wyższa o 339 osób, natomiast absolwentów posiadających zawód niższa o 1.964 osoby. Odnotowano wzrost udziału absolwentów, którzy nie posiadali kwalifikacji zawodowych o 9,9 punktu procentowego.

Podobnie jak w 2002 roku, w strukturze bezrobotnych absolwentów dominowały osoby z wykształceniem technicznym oraz wyższym. Na koniec 2003 roku **najliczniej** zarejestrowani pozostawali:

♦ **technicy i inny średni personel** **1.530 osób**
(24,8% ogółu absolwentów),

w tym:

- technicy mechanicy	377;
- pracownicy ds. finansowych i handlowych	172;
- technicy budownictwa i ochrony środowiska	155;
- technicy elektrycy	126;
- technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	115;
- technicy elektronicy i telekomunikacji	91 osób,

◆ specjaliści	1.318 osób (21,3% populacji),
w tym:	
- ekonomiści	272;
- nauczyciele i wychowawcy	191;
- specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	187;
- archeolodzy, socjolodzy i pokrewni	111;
- filozofowie, historycy i politolodzy	83 osoby.

W trzeciej pod względem liczebności grupie **robotników przemysłowych i rzemieślników** zarejestrowanych było **980 absolwentów**. Udział tej grupy zawodowej w ogólnej liczbie absolwentów wyniósł **15,9%**. Na pracę oczekiwało m.in.: 187 mechaników pojazdów samochodowych, 168 piekarzy i cukierników oraz 82 mechaników - monterów maszyn i urządzeń.

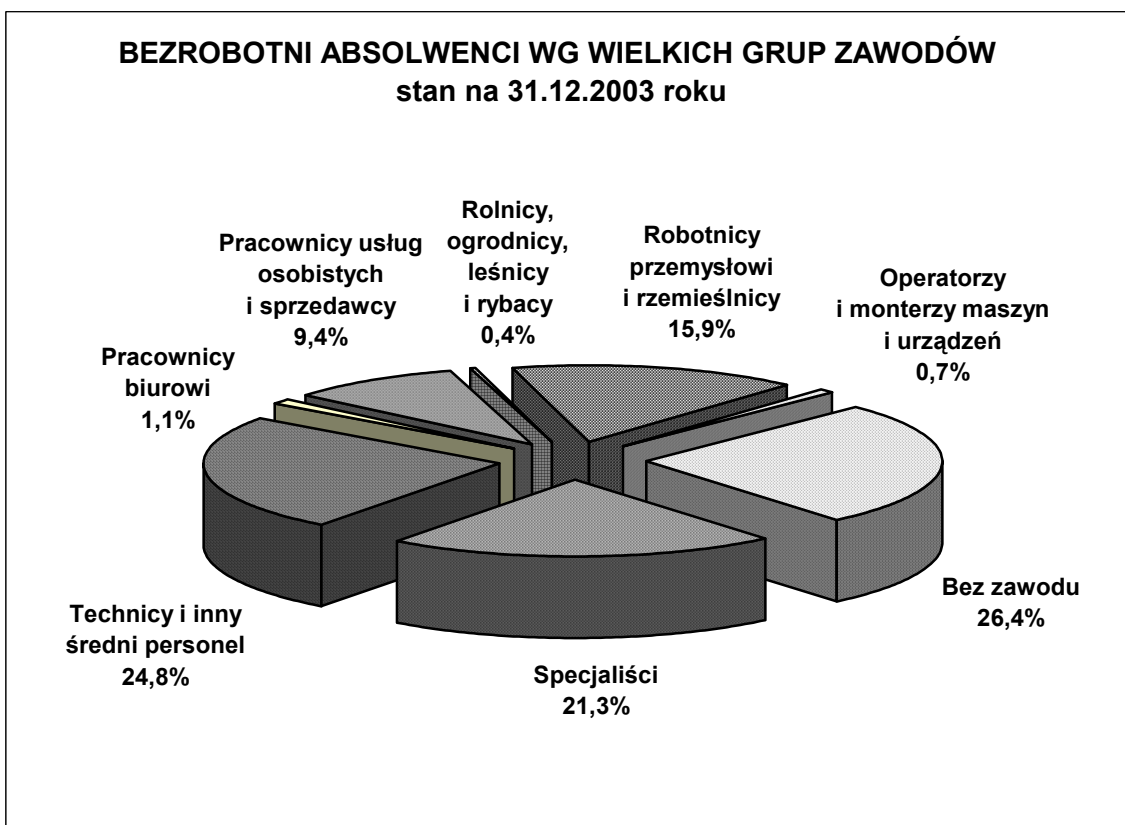
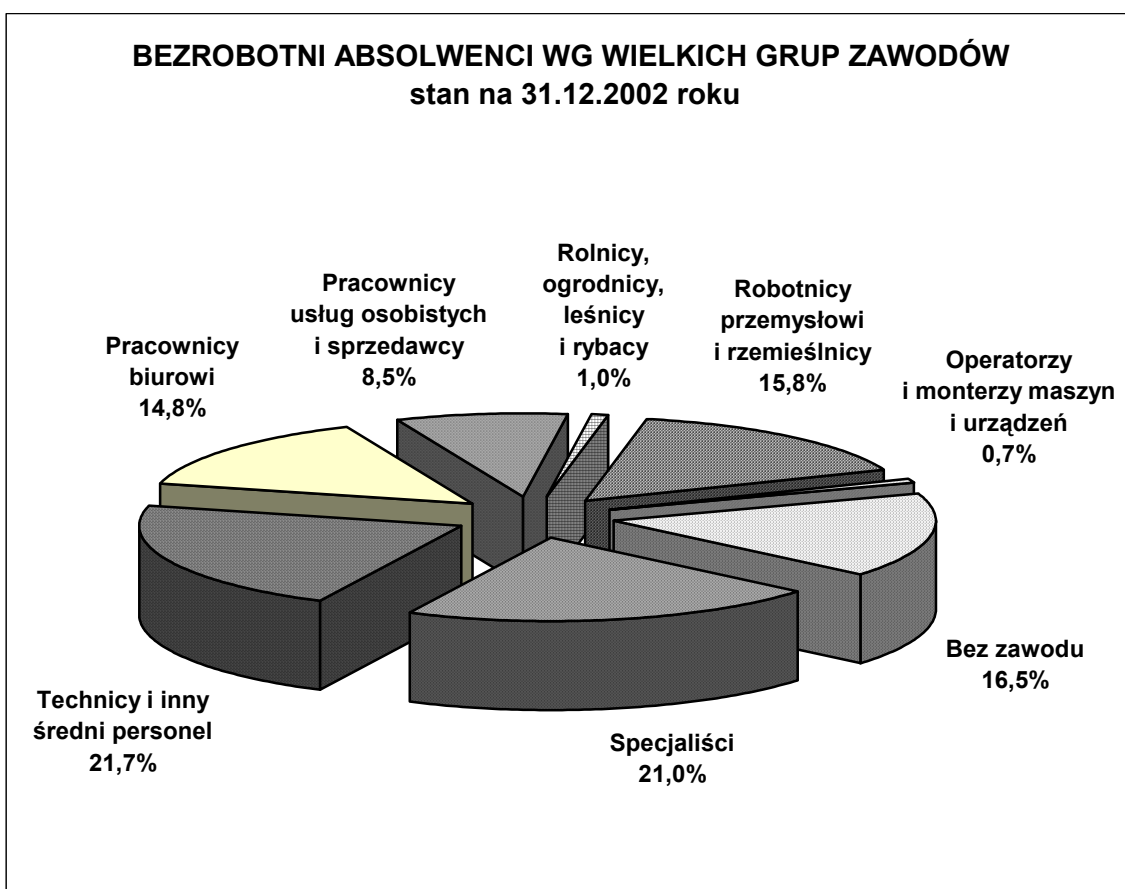
Zawody z grupy **pracowników usług osobistych i sprzedawców** posiadało **579 absolwentów (9,4%)**. Bezrobotni w tej grupie to: sprzedawcy i demonstratorzy - 224 osoby, kucharze - 162 osoby, fryzjerzy i kosmetyczki - 147 osób.

Ponadto, na koniec grudnia 2003 roku w rejestrach urzędów pracy pozostawali:

✓ pracownicy biurowi	68 absolwentów,	tj. 1,1%,
✓ operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	46;	tj. 0,7%,
✓ rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	25;	tj. 0,4%.

W strukturze zawodowej bezrobotnych absolwentów zwiększył się udział techników i innego średniego personelu (o 3,1 punktu procentowego), pracowników usług osobistych i sprzedawców (o 0,9), nieznacznie specjalistów (o 0,3) oraz robotników przemysłowych i rzemieślników (o 0,1). Zmniejszył się natomiast udział pracowników biurowych (o 13,7) oraz rolników, ogrodników, leśników i rybaków (o 0,6) w porównaniu z rokiem 2002.

Struktura zawodowa bezrobotnych absolwentów w 2002 i 2003 roku.

Liczba absolwentów nowo zarejestrowanych w 2003 roku wynosiła 19.026 osób. Najwyższy „napływ” do bezrobocia zanotowano w następujących grupach zawodowych:

- specjaliści 5.295; (27,8% napływu),
- technicy i inny średni personel 4.703; (24,7%),
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 2.617 osób (13,8%).

Ponadto, licznie rejestrowali się absolwenci bez zawodu - 3.856 osób (20,3%).

Ranking najczęściej występujących zawodów wśród bezrobotnych absolwentów przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Grupa zawodowa	Bezrobotni absolwenci rejestrujący się w 2003 roku		
		Ogółem	kobiety	mężczyźni
	Ogółem	19.026	10.437	8.589
1	Technicy mechanicy	1.094	43	1.051
2	Ekonomiści	1.016	778	238
3	Specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	750	557	193
4	Sprzedawcy i demonstratorzy	706	635	71
5	Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	523	165	358
6	Mechanicy pojazdów samochodowych	509	2	507
7	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	498	337	161
8	Kucharze	473	330	143
9	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	451	172	279
10	Planiści produkcyjni	412	326	86
11	Pracownicy ds. finansowych i handlowych	407	339	68
12	Technicy elektronicy i telekomunikacji	370	30	340
13	Archeolodzy, socjolodzy i pokrewni	369	316	53
14	Technicy elektrycy	367	2	365
15	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	361	347	14
16	Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	335	159	176
17	Specjaliści ds. finansowych	289	218	71
18	Technicy gdzie indziej niesklasyfikowani	278	178	100
19	Filozofowie, historycy i politolodzy	276	151	125
20	Technicy technologii żywności	251	182	69

Wśród nowo zarejestrowanych absolwentów przeważały kobiety, które stanowiły 54,9% ogółu.

Z rankingu najliczniejszych zawodów bezrobotnych absolwentów wynika, iż **najwyższy udział absolwentek** odnotowano w zawodach: fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni (96,1%), sprzedawcy i demonstratorzy (89,9%), archeolodzy, socjolodzy i pokrewni (85,6%) oraz pracownicy ds. finansowych i handlowych (83,3%).

Natomiast **najwyższy udział bezrobotnych mężczyzn** zanotowano wśród mechaników pojazdów samochodowych (99,6%) oraz absolwentów posiadających zawody techniczne, w tym: elektryków (99,5%), mechaników (96,1%), techników elektroników i telekomunikacji (91,9%) oraz techników budownictwa, ochrony środowiska i pokrewnych (68,5%).

Bezrobotni absolwenci rejestrujący się w latach 2002 - 2003

GRUPY ZAWODOWE		Absolwenci rejestrujący się w roku				Wzrost / spadek do roku 2002
		2002	Udział %	2003	Udział %	
	OGÓŁEM	18.585	100,0	19.026	100,0	441
	Bez zawodu	3.026	16,3	3.856	20,3	830
	Bezrobotni posiadający zawód, w tym:	15.559	83,7	15.170	79,7	- 389
1	Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0	0,0	0	0,0	0
2	Specjaliści	4.374	23,5	5.295	27,8	921
3	Technicy i inny średni personel	4.094	22,0	4.703	24,7	609
4	Pracownicy biurowi	2.675	14,4	674	3,5	- 2.001
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	1.504	8,1	1.693	8,9	189
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	125	0,7	79	0,4	- 46
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2.667	14,4	2.617	13,8	- 50
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	118	0,6	108	0,6	- 10
9	Pracownicy przy pracach prostych	2	0,0	1	0,0	- 1

W 2003 roku „napływ” absolwentów do bezrobocia był o 441 osób wyższy niż w 2002 roku. **Największy wzrost** liczby bezrobotnych absolwentów miał miejsce w grupie **specjalistów - o 921 osób, tj. o 21,1%**.

Ponadto zwiększyła się liczba **techników i innego średniego personelu o 609 osób (14,9%) oraz pracowników usług osobistych i sprzedawców o 189 osób (12,6%)**.

Najwyższy spadek odnotowano wśród **pracowników biurowych - o 2 tys. absolwentów, tj. o 74,8%**. **Zmniejszyła się grupa robotników przemysłowych i rzemieślników (o 50 osób, tj. o 1,9%), rolników, ogrodników, leśników i rybaków (o 46 osób, tj. o 36,8%) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (o 10 osób)**.

Młodzi ludzie wchodzący na rynek pracy legitymują się coraz wyższym wykształceniem. W porównaniu do 2002 roku wzrósł udział absolwentów posiadających zawody do wykonywania, których wymagane jest wykształcenie wyższe lub średnie techniczne. Łącznie te dwie grupy stanowiły 52,5% (10 tys. osób) ogółu absolwentów rejestrujących się w 2003 roku (45,5%, tj. 8,5 tys. osób w 2002 roku).

Ponadto znaczny udział w strukturze rejestrujących się absolwentów stanowili bezrobotni robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - 13,8% ogółu (2,6 tys. osób).

Struktura zawodowa rejestrujących się absolwentów różni się od struktury bezrobotnych ogółem. Pomimo ogólnego wzrostu liczby osób z wyższym wykształceniem, w populacji bezrobotnych nadal dominują robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, natomiast wśród absolwentów najliczniejszą grupą są specjaliści.

VII. DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI POZOSTAJĄCY BEZ PRACY POWYŻEJ 12 MIESIĘCY WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

Jednym z najgroźniejszych zjawisk występujących na rynku pracy jest bezrobocie długotrwałe i skutki jakie wywołuje. Przedłużający się okres pozostawania bez pracy powoduje utratę poczucia bezpieczeństwa oraz pogorszenie sytuacji materialnej bezrobotnego i jego rodziny. Niekorzystne czynniki oddziałujące na sferę psychiczną jednostki, wywołują zniechęcenie i osłabienie motywacji w poszukiwaniu pracy.

Populację bezrobotnych w województwie charakteryzuje niekorzystna struktura według czasu pozostawania bez pracy. Ponad połowa spośród ogółu zarejestrowanych zagrożona jest „bezrobociem długotrwałym”. Na koniec grudnia 2003 roku grupa pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy wynosiła 70 tys. osób, tj. 55,3% ogółu. Na przestrzeni ostatnich trzech lat następował systematyczny wzrost udziału tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych (2001 rok - 52,5%, 2002 rok - 54,2%).

Statystyka bezrobotnych według grup zawodów i czasu pozostawania bez pracy obejmuje wyłącznie grupę bezrobotnych poprzednio pracujących, która na koniec 2003 roku wynosiła 91.606 osób.

W grupie tej **długotrwałe bezrobotni**, pozostający bez pracy ponad rok **stanowili 55,7%**.

W większości grup zawodowych odnotowano **wysoki wskaźnik bezrobocia długotrwałego**, w tym **najwyższy** wśród osób o niskich kwalifikacjach zawodowych, które przed zarejestrowaniem się w urzędzie pracy wykonywały **prace zakwalifikowane jako proste - 65%**.

Kolejne grupy to: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (długotrwałe bezrobotni stanowili 63%), pracownicy biurowi (61,1%), pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (60,9%).

Najniższy odsetek długotrwałe pozostających bez pracy wystąpił w grupie osób z wyższym wykształceniem, tj. **specjalistów - 37,2%**.

W porównaniu do 2002 roku odnotowano wzrost udziału długotrwale bezrobotnych w większości grup zawodowych.

Najwyższy wzrost analizowanego wskaźnika miał miejsce w grupie pracowników biurowych (o 8 punktów procentowych), następnie techników i innego średniego personelu (o 3,7 punktu) oraz rolników, ogrodników, leśników i rybaków (o 2,8 punktu). Wskaźnik ten zwiększył się również wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń, robotników przemysłowych i rzemieślników oraz specjalistów.

Zmniejszenie udziału odnotowano w trzech grupach, tj.: wśród pracowników przy pracach prostych (o 2,9 punktu), pracowników usług osobistych (o 1,8 punktu) oraz kierowników (o 1,3 punktu).

Bardziej narażone na długotrwałe pozostawanie bez pracy są osoby starsze oraz posiadające niższe kwalifikacje zawodowe.

Na koniec grudnia 2003 roku najwyższy odsetek długotrwale bezrobotnych odnotowano wśród osób w wieku powyżej 60 lat (75,4%) oraz w wieku 55 - 59 lat (69,1%), podczas gdy w grupie 18 - 24 lata bez pracy powyżej 12 miesięcy pozostawało 44,7% bezrobotnych w tym wieku. W analizowanym okresie 64,3% bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym było długotrwale bezrobotnymi. Wraz z podnoszeniem się poziomu wykształcenia odsetek ten zmniejszał się, a wśród legitymujących się dyplomami wyższych uczelni wyniósł 31,8%.

Długo w rejestrach bezrobocia pozostawały osoby bez zawodu (60,5%).

Mniej zagrożone długotrwałym bezrobociem były osoby bezrobotne posiadające zawód. W końcu 2003 roku wśród tych osób bezrobotni pozostający w statystyce urzędów pracy powyżej 12 miesięcy stanowili 54,8%. Omawiany wskaźnik był o 5,7 punktu procentowego niższy w porównaniu do grupy bezrobotnych bez zawodu.

Strukturę bezrobotnych według grup zawodów i czasu pozostawania bez pracy przedstawia poniższe zestawienie.

**Bezrobotni poprzednio pracujący pozostający bez pracy
powyżej 12 miesięcy według grup zawodów oraz bez zawodu
na koniec 2003 roku.**

GRUPY ZAWODÓW		Bezrobotni poprzednio pracujący		
		ogółem	w tym: pozostający bez pracy pow. 12m-cy	udział % długotrwale bezrobotnych
Ogółem	R	91.606	51.059	55,7
	K	43.059	26.739	62,1
	M	48.547	24.320	50,1
Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	R	104	54	51,9
	K	49	28	57,1
	M	55	26	47,3
Specjaliści	R	4.228	1.572	37,2
	K	2.902	1.162	40,0
	M	1.326	410	30,9
Technicy i inny średni personel	R	15.069	7.482	49,7
	K	8.752	4.916	56,2
	M	6.317	2.566	40,6
Pracownicy biurowi	R	2.471	1.511	61,1
	K	1.942	1.261	64,9
	M	529	250	47,3
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	R	9.894	6.029	60,9
	K	9.009	5.642	62,6
	M	885	387	43,7
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	R	1.598	1.007	63,0
	K	905	620	68,5
	M	693	387	55,8
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	R	33.848	18.477	54,6
	K	8.699	5.852	67,3
	M	25.149	12.625	50,2
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	R	3.239	1.878	58,0
	K	852	618	72,5
	M	2.387	1.260	52,8
Pracownicy przy pracach prostych	R	5.671	3.688	65,0
	K	2.567	1.816	70,7
	M	3.104	1.872	60,3
Bez zawodu	R	15.484	9.361	60,5
	K	7.382	4.824	65,3
	M	8.102	4.537	56,0

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia był zróżnicowany w zależności od płci. Na koniec 2003 roku **udział długotrwałe bezrobotnych wśród kobiet wyniósł 62,1%**, natomiast **wśród mężczyzn bez pracy powyżej roku pozostawało 50,1% osób**.

Omawiany wskaźnik w grupie kobiet był wyższy o 12 punktów procentowych od analogicznego wskaźnika dla mężczyzn i o 6,4 punktu wyższy od średniego wskaźnika wojewódzkiego (55,7%).

Fakt, iż bezrobocie długotrwałe jest większym zagrożeniem w przypadku utraty pracy przez kobiety niż przez mężczyzn potwierdzają wskaźniki w poszczególnych grupach zawodowych. Różnice udziałów kształtują się od 9,1 do 19,7 punktów procentowych na niekorzyść kobiet.

Analizowany wskaźnik był najwyższy wśród kobiet wykonujących zawody zaliczane do następujących grup: operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (72,5%); pracownicy przy pracach prostych (70,7%); rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (68,5%) oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (67,3%). **Natomiast wśród mężczyzn** najwyższy udział długotrwałe bezrobotnych odnotowano w grupach: pracownicy przy pracach prostych (60,3%); rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (55,8%) oraz operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (52,8%).

Z analizy zawodów najbardziej zagrożonych bezrobociem (grupy powyżej 1 tys. osób) wynika, że **najwyższy udział długotrwałe bezrobotnych występuje wśród**: pomocy i sprzątaczek biurowych, hotelowych (71,4%); szwaczek i hafciarek (70,7%); robotników przy pracach prostych w przemyśle (66,4%); krawców i kapeluszników (64,3%); kucharzy (61,5%); pracowników obsługi biurowej (60,9%) oraz sprzedawców i demonstratorów (60,8%).

Jednocześnie pracodawcy zgłaszają znaczne zapotrzebowanie na pracowników biurowych (2,4 tys. ofert) oraz sprzedawców (2 tys. ofert). Wysoki udział długotrwałe bezrobotnych w tych grupach może wynikać z braku umiejętności do wykonywania pracy na proponowanym stanowisku, bądź wyższej podaży siły roboczej występującej w danej grupie.

VIII. BEZROBOTNI REJESTROWANI W LATACH 2002 - 2003 WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

W okresie 2003 roku w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowało się 95.477 bezrobotnych**, co oznacza utrzymanie się poziomu rejestracji z 2002 roku (wówczas zarejestrowało się 95.158 osób).

Najwyższy „napływ” do bezrobocia miał miejsce w *grupie robotników przemysłowych i rzemieślników (31,3% ogółu nowo zarejestrowanych), techników i innego średniego personelu (19,7%) oraz specjalistów (11,3%)*.

Łącznie bezrobotni posiadający zawody zaliczane do w/w grup stanowili 62,3% ogółu zarejestrowanych. Ponadto znaczny udział wśród rejestrujących się stanowili bezrobotni „*bez zawodu*” (18,6%).

Podobne tendencje w „napływie” wystąpiły w 2002 roku.

W strukturze bezrobotnych według zawodów **dominowali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**. Wynika to z występującej w Polsce struktury zatrudnienia charakterystycznej dla krajów o tradycji przemysłowo - rolniczej.

W porównaniu do 2002 roku znacznie **więcej zarejestrowało się techników i innego średniego personelu** (o 3,1 tys.) oraz **specjalistów** (o 1,6 tys.). Odnotowano również zwiększenie liczby bezrobotnych pracowników usług osobistych i sprzedawców, pracowników przy pracach prostych oraz kierowników.

Zmniejszyła się natomiast liczba bezrobotnych **pracowników biurowych** (o 5 tys.) oraz nieznacznie operatorów i monterów maszyn i urządzeń; rolników, ogrodników, leśników i rybaków, a także robotników przemysłowych i rzemieślników.

Zmiany dotyczące liczby bezrobotnych techników i pracowników biurowych wynikają częściowo z innego zaszeregowania zawodów w obrębie tych grup (patrz strona 19).

**„NAPŁYW” I „ODPŁYW” BEZROBOTNYCH W LATACH 2002 - 2003
WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW**

Sym- bol grupy	Nazwa grupy	Bezrobotni rejestrujący się w roku („napływ”)			Bezrobotni wyrejestrowani w roku („odpływ”)		
		2002	2003	wzrost / spadek	2002	2003	wzrost / spadek
	OGÓLEM	95.158	95.477	319	95.021	100.205	5.184
	Bez zawodu	17.334	17.720	386	16.817	18.262	1.445
	Posiadający zawód, w tym:	77.824	77.757	- 67	78.204	81.943	3.739
„1”	Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	77	81	4	95	87	- 8
„2”	Specjaliści	9.201	10.797	1.596	8.278	10.475	2.197
„3”	Technicy i inny średni personel	15.693	18.823	3.130	15.117	13.174	- 1.943
„4”	Pracownicy biurowi	8.492	3.496	- 4.996	8.716	10.888	2.172
„5”	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7.367	7.720	353	8.069	8.110	41
„6”	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1.224	1.152	- 72	1.361	1.293	- 68
„7”	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	29.950	29.915	- 35	29.966	31.588	1.622
„8”	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2.669	2.520	- 149	2.893	2.826	- 67
„9”	Pracownicy przy pracach prostych	3.151	3.253	102	3.709	3.502	- 207

W 2003 roku „odpływ” z bezrobocia był wyższy od „napływu” o 4,7 tys. osób. Więcej wyłączono z rejestrów urzędów pracy niż zarejestrowano osób posiadających zawód (o 4,2 tys.) oraz bez zawodu (o 0,5 tys.).

Wśród bezrobotnych posiadających zawód znacznie wyższy „odpływ” od „napływu” zanotowano w grupie pracowników biurowych (o 7,4 tys. osób) oraz robotników przemysłowych i rzemieślników (o 1,7 tys. osób), a tym samym obniżenie poziomu bezrobocia w tych grupach na koniec 2003 roku.

Tylko w grupie techników i innego średniego personelu oraz specjalistów więcej osób zarejestrowano niż wyłączono (odpowiednio o 5,7 tys. i 0,3 tys.) i w tych grupach liczba bezrobotnych na koniec 2003 roku wzrosła.

Zapotrzebowanie pracodawców na pracowników o określonych kwalifikacjach, w znacznym stopniu decyduje o poziomie odpływu bezrobotnych z poszczególnych grup zawodowych.

Oferty zatrudnienia zgłaszane do urzędów pracy stanowią tylko część wolnych miejsc pracy. Pracodawcy preferują zatrudnienie pracowników poprzez bezpośrednie kontakty, ogłoszenia w środkach masowego przekazu oraz Internet.

W 2003 roku najwięcej ofert wpłynęło dla pracowników przy pracach prostych, techników i innego średniego personelu oraz robotników przemysłowych i rzemieślników. Jednocześnie najwyższy „odpływ” z bezrobocia zanotowano w grupie robotników przemysłowych i rzemieślników oraz techników i innego średniego personelu.

Pomimo zainteresowania pracodawców zatrudnianiem bezrobotnych przy pracach prostych, w omawianej grupie wyrejestrowano o 4,4 tys. osób mniej w porównaniu do ilości zgłoszonych ofert. Sytuacja taka może być spowodowana zatrudnianiem przy pracach prostych bezrobotnych posiadających wyższe kwalifikacje niż wymagane przez pracodawców.

Z rankingu zawodów bezrobotnych rejestrujących się w urzędach pracy w 2003 roku wynika, iż najczęściej byli to:

- **technicy mechaniccy**, dla których pracodawcy zgłosili 93 oferty pracy, co oznacza, że na 1 miejsce pracy oczekiwało 50 nowo zarejestrowanych bezrobotnych;
- **sprzedawcy i demonstratorzy**, dla których zgłoszono 1.967 ofert. W tej grupie na 1 miejsce pracy przypadało 2 bezrobotnych;
- **mechanicy pojazdów samochodowych**, dla nich skierowanych było 237 ofert, na 1 ofertę przypadało 16 bezrobotnych;
- **mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń**. Tak jak w przypadku techników mechanicznych liczba bezrobotnych przypadająca na 1 miejsce pracy była znaczna i wyniosła 46 osób.
- **ślusarze i pokrewni**, na 1 ofertę przypadało 9 bezrobotnych.

Ranking zawodów bezrobotnych rejestrujących się w urzędach pracy w 2003 roku według 4-cyfrowych grup zawodów.*

Lp.	Grupa zawodowa	Bezrobotni rejestrujący się w 2003 roku	Oferty pracy zgłoszone w 2003 roku
1	Technicy mechanicy	4.696	93
2	Sprzedawcy i demonstratorzy	3.924	1.967
3	Mechanicy pojazdów samochodowych	3.684	237
4	Mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	3.405	74
5	Ślusarze i pokrewni	3.140	344
6	Murarze i pokrewni	2.581	399
7	Pracownicy ds. finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	2.445	175
8	Ekonomiści	2.127	220
9	Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	1.942	87
10	Kucharze	1.766	342
11	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1.711	296
12	Ustawiacze - operatorzy obrabiarek skrawających do metali	1.677	97
13	Krawcy, kapelusznicy i pokrewni	1.628	79
14	Planiści produkcyjni**	1.465	59
15	Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	1.405	32
16	Specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	1.389	155
17	Elektromonterzy	1.325	69
18	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	1.219	43
19	Technicy elektrycy	1.205	26
20	Pracownicy obsługi biurowej	1.084	2.400
21	Technicy gdzie indziej niesklasyfikowani	1.030	26
22	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1.004	189

* Ranking obejmuje grupy powyżej 1 tys. osób.

** W I półroczu 2003 roku w grupie planistów produkcyjnych (kod 413201) wykazywani byli referenci ekonomiczno-statystyczni. Od grudnia 2003 roku grupa ta posiada kod zawodu 341902 - asystent ekonomiczny.

W populacji bezrobotnych dominowały osoby posiadające zawody zaliczane do „nadwyżkowych”, w których liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych była wyższa od ilości ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców.

Ponadto bezrobotni rejestrujący się w 2003 roku posiadali zawody, które w strukturze zawodowej bezrobotnych stanowiły już nadwyżkę w porównaniu do istniejącej podaży na rynku pracy.

IX. OFERTY PRACY WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI

W 2003 roku pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy województwa 25.762 oferty pracy. W porównaniu do 2002 roku oznacza to wzrost o 9,3 tys. miejsc pracy dla bezrobotnych, tj. o 56,7%.

Pomimo zanotowanego wzrostu, podaż ofert pracy była nadal niewystarczająca w stosunku do potrzeb świętokrzyskiego rynku pracy. Pod względem ilości zgłoszonych wolnych miejsc pracy województwo uplasowało się na 14 pozycji w kraju. Mniej ofert pracy wpłynęło tylko do urzędów pracy województwa opolskiego i podlaskiego.

Spośród ogółu zgłoszonych ofert pracy **76,1% stanowiły miejsca pracy subsydiowanej** (prace interwencyjne, roboty publiczne, pożyczki dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej, pożyczki dla pracodawców na utworzenie dodatkowych miejsc pracy dla bezrobotnych, umowy absolwenckie). **Z sektora prywatnego** pochodziło **55,6% ofert**, natomiast **z publicznego 44,4%**.

Statystyka ofert pracy według grup zawodów i specjalności obejmuje tylko aktualne oferty, tzn. nie uwzględnia ofert pracy z realizacji, których pracodawcy zrezygnowali. Poniższa analiza dotyczy 25.552 ofert pracy.

Wśród zgłoszonych wolnych miejsc pracy dominowały propozycje zatrudnienia kierowane do:

- ***pracowników przy pracach prostych*** **7.902 oferty (30,9%),**
w tym dla:
 - gospodarzy budynków i zmywaczy szyb (głównie dla robotników gospodarczych) 3.553;
 - robotników pomocniczych w górnictwie i budownictwie 2.595;
 - pomocy domowych, sprzątaczek i praczek 617;
 - robotników przy pracach prostych w przemyśle 567.

Ponadto, do urzędów pracy wpłynęły oferty przeznaczone dla:

- ***techników i innego średniego personelu*** **4.392 oferty (17,2%),**
w tym dla:
 - średniego personelu biurowego 2.619;
 - pracowników ds. finansowych i handlowych 431;
 - techników 322;
 - pielęgniarek i położnych 258;
 - pracowników pomocy społecznej i pracy socjalnej 240;
- ***robotników przemysłowych i rzemieślników*** **4.046 ofert (15,8%),**
w tym dla robotników:
 - budownictwa, robót stanu surowego, robót wykończeniowych, malarzy 1.257;
 - produkcji wyrobów włókienniczych i odzieży 579;
 - w przetwórstwie spożywczym 479;
 - kowali, ślusarzy i pokrewnych 455;
 - mechaników maszyn i urządzeń 311;
- ***pracowników biurowych*** **3.230 ofert (12,6%),**
w tym dla:
 - pracowników obsługi biurowej 2.400;
 - pracowników do spraw ewidencji materiałowej, transportu i produkcji 408;
 - pracowników obrotu pieniężnego 135;
- ***pracowników usług osobistych i sprzedawców*** **3.157 ofert (12,4%),**
w tym dla:
 - sprzedawców i demonstratorów 1.967;
 - pracowników usług domowych i gastronomicznych 492;
 - pracowników opieki osobistej 277;
 - pracowników usług ochrony 209;

- ***operatorów i monterów maszyn i urządzeń*** **1.369 ofert (5,4%),**
w tym dla:
 - kierowców pojazdów 427;
 - operatorów urządzeń energetycznych 161;
 - operatorów maszyn do produkcji wyrobów z metali i minerałów 132;
- ***specjalistów*** **1.271 ofert (5%),**
w tym dla:
 - specjalistów ds. ekonomicznych i zarządzania 444;
 - architektów, inżynierów i pokrewnych 166;
 - pozostałych specjalistów szkolnictwa i wychowawców 125;
 - nauczycieli szkół podstawowych i przedszkoli, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych oraz szkół wyższych i specjalnych 117;
- ***rolników, ogrodników, leśników i rybaków*** **129 ofert (0,5%),**
w tym dla:
 - robotników leśnych 91;
 - ogrodników 30.

Dla **parlamentarzystów, wyższych urzędników i kierowników** (przede wszystkim kierowników dużych i średnich organizacji oraz małych przedsiębiorstw) zgłoszono tylko **56 ofert (0,2%)**.

Najwięcej ofert pracy zostało zgłoszonych dla pracowników przy pracach prostych, techników i innego średniego personelu oraz robotników przemysłowych i rzemieślników. Oferty skierowane do tych grup zawodowych stanowiły łącznie prawie 64% ogółu ofert pracy zgłoszonych w 2003 roku.

Obserwuje się duże zainteresowanie pracodawców osobami o niskich kwalifikacjach zawodowych. Zatrudniane są one przy pracach prostych, często związanych z sezonowością produkcji.

**Bezrobotni nowo rejestrujący się oraz oferty pracy
według grup zawodów w 2003 roku.**

GRUPY ZAWODÓW	Liczba bezrobotnych rejestrujących się w 2003 roku	Oferty pracy zgłoszone w 2003 roku	Liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy
OGÓŁEM	95.477	25.552	4
Bez zawodu	17.720	0	-
Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	81	56	2
Specjaliści	10.797	1.271	9
Technicy i inny średni personel	18.823	4.392	4
Pracownicy biurowi	3.496	3.230	1
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7.720	3.157	3
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1.152	129	9
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	29.915	4.046	7
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2.520	1.369	2
Pracownicy przy pracach prostych	3.253	7.902	0,4

Z analizy ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy w 2003 roku wynika, iż nie pokrywały one zapotrzebowania spowodowanego „napływem” do bezrobocia. Prawie we wszystkich wielkich grupach zawodowych liczba nowo rejestrujących się bezrobotnych przekraczała ilość zgłoszonych ofert pracy. Jedynie w przypadku grupy **pracowników do prac prostych** ilość ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców (7.902) była ponad 2-krotnie wyższa od liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych (3.253 osoby). Należy jednak zaznaczyć, że pracodawcy mogą zatrudniać na omawiane stanowiska bezrobotnych z innych grup zawodowych posiadających często wyższe kwalifikacje i umiejętności.

W najtrudniejszej sytuacji pozostawali bezrobotni z grupy **specjalistów posiadających wyższe wykształcenie** oraz z grupy **rolników, ogrodników, leśników i rybaków**, gdyż na 1 ofertę pracy oczekiwało 9 nowo zarejestrowanych bezrobotnych, ponadto:

- **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** na 1 ofertę pracy przypadało 7 bezrobotnych,
- **technicy i inny średni personel** na 1 ofertę pracy przypadało 4 bezrobotnych,
- **pracownicy usług osobistych i sprzedawcy** na 1 ofertę pracy przypadało 3 bezrobotnych.

**Oferty pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy
w latach 2002 - 2003***

GRUPY ZAWODÓW	Oferty pracy zgłoszone w roku				Wzrost / spadek do 2002r.
	2002	Udział %	2003	Udział %	
OGÓŁEM	16.168	100,0%	25.552	100,0%	9.384
Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	38	0,2	56	0,2	18
Specjaliści	518	3,2	1.271	5,0	753
Technicy i inny średni personel	1.249	7,7	4.392	17,2	3.143
Pracownicy biurowi	4.451	27,5	3.230	12,6	- 1.221
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	1.897	11,7	3.157	12,4	1.260
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	91	0,6	129	0,5	38
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	2.741	17,0	4.046	15,8	1.305
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	773	4,8	1.369	5,4	596
Pracownicy przy pracach prostych	4.410	27,3	7.902	30,9	3.492

*Liczba ofert pracy wykazana zgodnie z załącznikiem nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy.

W 2003 roku liczba ofert zgłoszonych do urzędów pracy była znacznie wyższa niż w 2002 roku (o ponad 9 tys., tj. 58%). Największy **wzrost** dotyczył: **pracowników zatrudnianych przy pracach prostych** (o 3,5 tys., tj. 79,2%) oraz **techników i innego średniego personelu** (3,1 tys., wystąpił 2,5-krotny wzrost ofert). Jedyne **spadek** zanotowano wśród ofert skierowanych do **pracowników biurowych** (o 1,2 tys. mniej ofert, tj. 27,4%).

W porównaniu do 2002 roku odnotowano wzrost udziału ofert skierowanych do: techników i innego średniego personelu o 9,5 punktu procentowego (z 7,7% do 17,2%) oraz pracowników przy pracach prostych o 3,6 punktu procentowego (z 27,3% do 30,9%). Natomiast najwyższy spadek udziału wystąpił w grupie pracowników biurowych o 14,9 punktu procentowego (z 27,5% do 12,6%).

Z rankingu ofert pracy zgłoszonych w 2003 roku wynika, iż największe zapotrzebowanie dotyczyło bezrobotnych posiadających następujące zawody:

- gospodarze budynków (głównie robotnicy gospodarczy),
dla których zgłoszono 3.536 ofert pracy,
- pracownicy administracyjni i sekretarze 2.486;
- pracownicy obsługi biurowej 2.400;
- sprzedawcy i demonstratorzy 1.967;
- robotnicy pomocniczy
w budownictwie ogólnym 1.557;
- robotnicy pomocniczy
w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni 1.036.

X. PODAŻ SIŁY ROBOCZEJ A POPYT NA PRACĘ

Przedstawiona w niniejszym rozdziale analiza rynku pracy dotyczy relacji między podażą a popytem na pracę w ujęciu krajowym, regionalnym, lokalnym i międzynarodowym.

„**Podaż pracy**” rozumiana jako „zasoby pracy” obejmuje część ludności w wieku produkcyjnym, tj. wszystkich tych, którzy pracują lub są zdolni i gotowi do podjęcia pracy (zarejestrowani w urzędach pracy). Relacja między podażą pracy a liczbą ludności w wieku produkcyjnym określana jest mianem współczynnika aktywności zawodowej. Im wyższy jest ten współczynnik, tym większa część ludności w wieku produkcyjnym jest czynna zawodowo.³

Przez „**popyt na pracę**” należy rozumieć zapotrzebowanie (chłonność) gospodarki na potencjał ludzi zdolnych do pracy.⁴ W praktyce jest on równy liczbie oferowanych miejsc pracy - zagospodarowanych (równych liczbie pracujących) oraz wolnych.

Warunkiem **równowagi na rynku pracy** jest stan, w którym popyt na pracę byłby równy jej podaży i odwrotnie.

Obecnie rynek pracy charakteryzuje się dużą nierównowagą, **tj. znacznymi zasobami siły roboczej**. Podstawowym miernikiem nierównowagi na rynku pracy jest stopa bezrobocia, informująca o stopniu niewykorzystania ludności aktywnej zawodowo.

Na koniec 2003 r stopa bezrobocia w Polsce wyniosła 19,1% (zharmonizowana stopa bezrobocia – obliczona przez Eurostat w oparciu o kwartalne wyniki badania siły roboczej BAEL oraz miesięczne dane z bezrobocia rejestrowanego)* wobec 8,1% w krajach UE (15). Wyższy wskaźnik bezrobocia notowano wśród kobiet (20%), niż mężczyzn (18,6%). Stopa bezrobocia dla kobiet i mężczyzn w Polsce pozostawała przeszło dwukrotnie wyższa niż w krajach UE (odpowiednio: 9% i 7,4%).⁵

³ Elżbieta Kryńska, *Pojęcia podstawowe* [w:] *Prognoza podaży i popytu na pracę w Polsce do roku 2010*, Elżbieta Kryńska, Jadwiga Suhecka, Bogdan Suhecki, IPiSS, Warszawa 1998, s. 16.

⁴ J. Meller, *Popytowa strona rynku pracy oraz jej podmioty*, [w:] *Prognoza podaży i popytu na pracę (...)*, E. Kryńska, J. Suhecka, B. Suhecki, IPiSS, Warszawa 1998, s. 17.

⁵ Publikacje Eurostatu „New release” 97/2004 z dn. 3 sierpnia, <http://europa.eu.int/comm/eurostat/>.

Na wzajemne relacje między podażą siły roboczej a popytem na pracę ogromny wpływ wywierają mechanizmy rynkowe. Strona popytowa jest bardziej dynamiczna i podatna na oddziaływanie tych mechanizmów. Wielkość i struktura popytu na pracę jest zależna od wielu czynników, między innymi od zapotrzebowania na produkty i usługi, kondycji ekonomicznej przedsiębiorstwa czy kosztów pracy. Najbardziej korzystny dla gospodarki jest układ równowagi popytu i podaży, ale praktycznie jest to trudne do osiągnięcia.

1. BADANIE POPYTU NA PRACĘ W KRAJU

Informacji na temat zmian w liczbie pracujących oraz przyczyn tych zmian dostarczają badania popytu na pracę.

Przeprowadzone przez Główny Urząd Statystyczny badanie popytu na pracę w 2003 roku objęło jednostki duże i średnie sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących wynosiła 10 i więcej osób. Badaniem objęto 58,2 tys. podmiotów gospodarczych w kraju, w których liczba pracujących wynosiła 4,4 mln osób.⁶

Saldo zmian w liczbie pracujących było dodatnie, ponieważ w badanym okresie (styczeń - listopad 2003r.) liczba pracujących wzrosła o 45,8 tys. osób. Na tę liczbę złożyły się przyjęcia 1.057,1 tys. osób i zwolnienia 1.011,3 tys. osób. Wzrost liczby pracujących wystąpił w większości przedsiębiorstw sektora prywatnego.

Największy wpływ na wzrost liczby pracujących miały: rozbudowa przedsiębiorstwa, wzrost popytu krajowego i zagranicznego na wyroby i usługi oraz sezonowość produkcji i usług.

Przyczyny zwolnień pracowników, które wpłynęły na zmniejszenie liczby pracujących to przede wszystkim: zła sytuacja finansowa przedsiębiorstwa, spadek popytu krajowego i zagranicznego na wyroby i usługi, racjonalizacja zatrudnienia oraz odejścia na emeryturę i rentę.

⁶ Źródło: *Popyt na pracę w 2003r.*, GUS, Warszawa 2004.

Najwięcej osób zostało zwolnionych z przetwórstwa przemysłowego (390,4 tys.), handlu i napraw (189,5 tys.) oraz obsługi nieruchomości i firm; nauki (147,6 tys.). Jednocześnie w wymienionych sekcjach miały miejsce najliczniejsze przyjęcia do pracy, tj. w przetwórstwie przemysłowym - 434,9 tys. osób, handlu i naprawach - 195,5 tys. osób, obsłudze nieruchomości i firm; nauce - 121,2 tys. osób.

Przyczyny fluktuacji pracujących są różnorodne. Niektóre z nich działają dwukierunkowo (występują zwolnienia, ale również przyjęcia do pracy) np.: racjonalizacja zatrudnienia, zmiany organizacyjne, zmiany strukturalne i prywatyzacja.

W wyniku racjonalizacji zatrudnienia zwolniono 97,2 tys. osób oraz przyjęto 63,6 tys. osób, nastąpiło zmniejszenie liczby pracujących o 33,6 tys. osób, głównie w przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego oraz w handlu i naprawach. Świadczy to o selektywnym działaniu pracodawców w doborze kadr.

Kolejnym czynnikiem mającym wpływ na zmniejszenie liczby pracujących były odejścia na emeryturę i rentę, w wyniku których liczba pracujących zmalała o 29,7 tys. osób. Dotyczyło to głównie przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego oraz górnictwa i kopalnictwa. Na zwolnione miejsca pracy w niewielkim stopniu przyjmowani byli nowi pracownicy. Można przypuszczać, że część jednostek traktuje tę formę zwolnień jako naturalny sposób na zmniejszenie poziomu zatrudnienia.

Rozbudowa przedsiębiorstw oraz wzrost zapotrzebowania na wyroby i usługi, zarówno przez odbiorców krajowych, jak i zagranicznych, były czynnikami działającymi jednokierunkowo, powodującymi wyłącznie przyjęcia pracowników w badanych przedsiębiorstwach. Największy wzrost liczby pracujących związany z rozbudową przedsiębiorstw wystąpił głównie w przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego i handlowych.

Natomiast z powodu wzrostu popytu na wyroby i usługi przyjęto najwięcej osób w przetwórstwie przemysłowym oraz obsłudze nieruchomości i firm; nauce.

Dodatnie saldo zmian w liczbie pracujących wiązało się głównie ze wzrostem liczby zatrudnionych w przetwórstwie przemysłowym - o 44,5 tys. osób oraz w górnictwie i kopalnictwie - o 38,6 tys. osób.

W pozostałych rodzajach działalności w większości saldo zmian w liczbie pracujących było ujemne. Największy spadek liczby pracujących odnotowano w jednostkach prowadzących działalność w zakresie obsługi nieruchomości i firm; nauki.

Informacjami istotnymi z punktu widzenia analizy popytu na pracę jest poziom wykształcenia oraz struktura zawodowa pracowników przyjmowanych, zwalnianych, a także osób poszukiwanych do pracy.⁷

Wśród przyjętych pracowników dominowały osoby o niskim poziomie wykształcenia, tj. z wykształceniem zasadniczym zawodowym i podstawowym - ponad 71% ogółu przyjęć. Osoby o najwyższych kwalifikacjach zawodowych, z wykształceniem wyższym, stanowiły tylko 6% ogółu, natomiast z wykształceniem średnim - 22%.

Z badania wynika, iż najczęściej przyjmowani byli pracownicy należący do grupy zawodowej robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy. Stanowili oni 32,9% ogółu przyjęć. Najwięcej w tej grupie było robotników budowlanych robót stanu surowego (robotników robót wykończeniowych, murarzy, cieśli, stolarzy), ślusarzy, robotników w przetwórstwie spożywczym oraz do produkcji wyrobów włókienniczych, odzieży i pokrewnych. Osoby te znalazły zatrudnienie głównie w przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego oraz budowlanych.

Drugą grupą zawodową, co do liczby przyjęć, byli pracownicy usług osobistych i sprzedawcy. Stanowili oni około 17% ogółu przyjęć.

⁷Analiza populacji osób przyjętych do pracy i zwolnionych w okresie I-XI 2003 roku, z uwzględnieniem przekroju według zawodów i wykształcenia, jest mniejsza od pełnej liczby osób przyjętych i zwolnionych z pracy. Koncepcja badania uwzględnia 8 najczęściej występujących zawodów.

Najczęściej zatrudniani byli w handlu i naprawach jako sprzedawcy i demonstratorzy oraz w obsłudze nieruchomości i firm; nauce, głównie jako pracownicy usług osobistych i ochrony.

Najmniej liczną grupę wśród przyjętych pracowników stanowili specjaliści. W grupie tej najwięcej przyjęto specjalistów ds. ekonomicznych i zarządzania, głównie przez przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego oraz realizujących działalność w zakresie handlu i napraw.

Trudności z pozyskaniem pracowników posiadających określone umiejętności wystąpiły w wielu przedsiębiorstwach. Największy niedobór dotyczył robotników wykwalifikowanych, których brak sygnalizowały najczęściej podmioty prowadzące działalność w zakresie budownictwa oraz przetwórstwa przemysłowego. Znaczna część jednostek przemysłowych i handlowych odczuwała brak pracowników ze znajomością języków obcych oraz specjalistów w dziedzinie marketingu.

Należy podkreślić, iż niedobór pracowników ze znajomością języków obcych oraz specjalistów w dziedzinie marketingu zgłaszało prawie co piąte przedsiębiorstwo, spośród tych, które odczuwały niedobór kadr.

Zwolnienia pracowników (analogicznie jak przyjęcia) najczęściej występowały w grupie zawodowej robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (35,2% ogółu zwolnionych), a dotyczyły w największym stopniu górników i robotników budowlanych, pozostałych robotników przemysłowych i rzemieślników oraz robotników obróbki metali i mechaników maszyn i urządzeń.

Drugą dość liczną grupą zawodową, co do skali zwolnień byli pracownicy usług osobistych i sprzedawcy, którzy stanowili 17,1% ogółu zwolnionych.

Zwolnienia dotknęły również pracowników przy pracach prostych (15%) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (ok. 14%).

Szczegółowa analiza zwolnień pracowników według zawodów pozwala na stwierdzenie, że największy odpływ kadr wystąpił w zawodach:

- górnicy i robotnicy budowlani,
- pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy,
- sprzedawcy i demonstratorzy,
- robotnicy obróbki metali oraz mechanicy maszyn i urządzeń,
- robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie
- operatorzy i monterzy maszyn,
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach,
- kierowcy i operatorzy pojazdów.

Największa fluktuacja pracowników dotyczyła zawodów robotniczych o niskich kwalifikacjach zawodowych, stąd trudności przedsiębiorstw ze zrealizowaniem pełnej obsady w tych zawodach.

W końcu listopada 2003 roku, tylko 9,1% spośród badanych podmiotów zadeklarowało **25,7 tys. wolnych miejsc pracy**, w tym 94,7% w sektorze prywatnym. Najczęściej były to przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego - 16,1 tys. wolnych miejsc pracy oraz prowadzące działalność w zakresie handlu i napraw - 4,4 tys. miejsc.

Najliczniejsza oferta skierowana była do pracowników o niskich kwalifikacjach zawodowych z wykształceniem zasadniczym zawodowym, co stanowiło 57% wolnych miejsc pracy. Dotyczyło to wszystkich podmiotów niezależnie od rodzaju działalności, z wyjątkiem jednostek prowadzących działalność w zakresie obsługi nieruchomości i firm, gdzie najwięcej wolnych miejsc pracy przeznaczono dla osób z wykształceniem wyższym oraz handlu i napraw - najwięcej miejsc pracy zarezerwowano dla osób z wykształceniem średnim zawodowym.

W 2004 roku, jak wynika z badań, przedsiębiorstwa planują przyjęcie 250,1 tys. osób oraz zwolnienie 243,1 tys. osób. Saldo zmian w liczbie pracujących byłoby dodatnie (7,0 tys. osób), ale mniejsze o 38,8 tys. osób niż w 2003 roku.

Przewiduje się, że najwięcej zostanie przyjętych pracowników o niskich kwalifikacjach zawodowych, a mianowicie robotników przemysłowych i rzemieślników, robotników przy pracach prostych oraz pracowników usług osobistych i sprzedawców. Według prognoz, tylko 5,1% pracowników będzie legitymować się wykształceniem wyższym.

Przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego planują najwięcej przyjąć robotników przy pracach prostych w przemyśle przetwórczym oraz robotników produkcji wyrobów włókienniczych, odzieży i pokrewnych.

Jednostki handlowe planują zatrudnienie przede wszystkim sprzedawców i demonstratorów, następnie kasjerów i sprzedawców biletów, magazynierów i pokrewnych oraz specjalistów ds. finansowych i handlowych.

W przedsiębiorstwach budowlanych planuje się przyjęcie głównie robotników budowlanych robót stanu surowego i pokrewnych, robotników pomocniczych w górnictwie i budownictwie oraz robotników obróbki metali.

Podmioty, w których przeprowadzono badania, planują zwolnienia pracowników, głównie z powodu sezonowości produkcji i usług, zmian organizacyjnych, racjonalizacji zatrudnienia oraz odejścia na emerytury i renty.

Najwięcej zwolnień przewiduje się w przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego i dotyczyć one będą przede wszystkim robotników przemysłowych i rzemieślników (robotników w przetwórstwie spożywczym, robotników produkcji wyrobów włókienniczych, odzieży i pokrewnych oraz kowali, ślusarzy i pokrewnych). Drugą grupą zawodową, co do wielkości zwolnień, będą robotnicy zatrudnieni przy pracach prostych, głównie w przemyśle przetwórczym.

W przedsiębiorstwach budowlanych planuje się najwięcej zwolnień w grupie zawodowej robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (górnicy i robotnicy budowlani, robotnicy budowlani robót stanu surowego) oraz pracownicy przy pracach prostych (robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie).

W obsłudze nieruchomości i firm zwolnienia dotkną najbardziej pracowników usług osobistych i sprzedawców, w większości pracowników usług ochrony.

W handlu i usługach przewiduje się najwięcej zwolnień pracowników usług osobistych i sprzedawców, głównie sprzedawców i demonstratorów.

Reasumując wyniki badania popytu na pracę w kraju należy zauważyć, że:

- największe możliwości wzrostu zatrudnienia pracowników były w podmiotach prywatnych, prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego, handlu i napraw oraz budownictwa,
- najczęstszymi przyczynami przyjęć pracowników były: zmiany organizacyjne, rozbudowa przedsiębiorstwa oraz sezonowość produkcji i usług,
- najczęstszymi przyczynami zwolnień pracowników były: zmiany organizacyjne, pogorszenie koniunktury na wyroby i usługi oraz trudna sytuacja finansowa przedsiębiorstw,
- największa fluktuacja dotyczyła zawodów robotniczych o niskich kwalifikacjach zawodowych, stąd wystąpiły trudności przedsiębiorstw ze zrealizowaniem pełnej obsady w tych zawodach, zgodnie z określonymi oczekiwaniami,
- coraz więcej przedsiębiorstw przywiązuje zasadnicze znaczenie do profesjonalnej organizacji sprzedaży i prezentacji swoich wyrobów, stąd intensywne poszukiwanie specjalistów ze znajomością języków obcych oraz w zakresie marketingu i handlu.

2. BADANIE POPYTU NA PRACĘ W WOJEWÓDZTWIE

W województwie badaniem popytu na pracę objęto 1,3 tys. przedsiębiorstw, w których liczba pracujących na koniec listopada 2003 roku wyniosła 101,6 tys. osób.

W okresie styczeń - listopad 2003 roku zakłady pracy **zwolniły 26,0 tys. pracowników**, natomiast **przyjęły 22,7 tys. osób**. Liczba pracujących w zakładach objętych badaniem **zmniejszyła się** w tym okresie **o 3,3 tys. osób**.⁸

Saldo zmian w liczbie pracujących według przyczyn

	<i>Przyjęcia</i>	<i>Zwolnienia</i>	<i>Saldo</i>
Ogółem,	22.710	25.972	- 3.262
<i>w tym:</i>			
<i>Wzrost popytu krajowego na wyroby i usługi</i>	1.995	-	+ 1.995
<i>Wzrost popytu zagranicznego na wyroby i usługi</i>	970	-	+ 970
<i>Spadek popytu krajowego na wyroby i usługi</i>	-	1.112	- 1.112
<i>Spadek popytu zagranicznego na wyroby i usługi</i>	-	409	- 409
<i>Zła sytuacja finansowa przedsiębiorstwa</i>	-	1.721	- 1.721
<i>Rozbudowa przedsiębiorstwa</i>	4.502	-	+ 4.502
<i>Racjonalizacja zatrudnienia</i>	1.967	2.721	- 754
<i>Inne zmiany strukturalne</i>	576	947	- 371
<i>Zmiany technologiczne</i>	106	111	- 5
<i>Prywatyzacja</i>	48	13	+ 35
<i>Zmiany organizacyjne</i>	2.668	5.435	- 2.767
<i>Zmiana profilu działalności przedsiębiorstwa</i>	128	-	+ 128
<i>Odejście na emeryturę i rentę</i>	5	541	- 536
<i>Sezonowość produkcji i usług</i>	5.022	3.321	+ 1.701

W kraju w omawianym badaniu zanotowano wzrost liczby pracujących, natomiast w województwie wystąpiło zmniejszenie tej populacji. Najwyższy spadek miał miejsce w woj. świętokrzyskim. W 10-ciu województwach liczba pracujących wzrosła, natomiast w 6-ciu zmniejszyła się.⁹

⁸ Na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Kielcach.

⁹ Źródło: Popyt na pracę w 2003 roku, GUS, Warszawa 2004.

Głównymi przyczynami, które spowodowały zmniejszenie liczby pracujących w województwie były: zmiany organizacyjne, zła sytuacja finansowa przedsiębiorstwa oraz spadek popytu krajowego i zagranicznego na wyroby i usługi.

Na wzrost liczby pracujących największy wpływ miały: rozbudowa przedsiębiorstwa, wzrost popytu krajowego i zagranicznego na wyroby i usługi oraz sezonowość produkcji i usług.

W strukturze zawodowej osób zwolnionych z pracy,¹⁰ podobnie jak w kraju, dominowali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (42,9%), następnie operatorzy i monterzy maszyn (13,6%) oraz pracownicy zatrudniani do prac prostych (12,4%).

Zwalniani robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy oraz operatorzy i monterzy maszyn to osoby posiadające głównie wykształcenie zasadnicze zawodowe, natomiast pracownicy przy pracach prostych to osoby z wykształceniem podstawowym.

Kolejną grupą zawodową wśród zwalnianych byli pracownicy usług osobistych i sprzedawcy, z wykształceniem: średnim zawodowym (44,8%) zasadniczym zawodowym (35,8%) oraz średnim ogólnokształcącym (19,2%).

Zwolnieni pracownicy biurowi to przede wszystkim osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (42,8%) i średnim zawodowym (38%). Natomiast technicy posiadali wykształcenie średnie zawodowe.

Wśród zwolnionych pracowników największy udział stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (61,1%), następnie średnim zawodowym (14,1%), podstawowym (12,4%), wyższym (6,5%), a najniższy - z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (5,8%).

¹⁰ Badanie Urzędu Statystycznego w zakresie analizy struktury zawodowej zwolnionych pracowników objęło grupę 19,4 tys. osób (patrz przypis 7).

Najwięcej zwolnionych pracowników pochodziło z sektora prywatnego, z dużych jednostek (84%), a wg sekcji PKD z: przetwórstwa przemysłowego (47,5%), handlu i napraw (15,3%) oraz budownictwa (15,0%).

Zwolnione osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym pracowały głównie w przetwórstwie przemysłowym oraz budownictwie. Najwięcej osób z wykształceniem podstawowym było zatrudnionych w tych dwóch sekcjach. Ze średnim zawodowym i ogólnokształcącym - w handlu i naprawach, a z wykształceniem wyższym - w przetwórstwie przemysłowym, handlu i naprawach oraz obsłudze nieruchomości i firm; nauce.

Najczęstszymi przyczynami dokonanych zwolnień były: zmiany organizacyjne (20,9%), sezonowość produkcji i usług (12,8%) oraz racjonalizacja zatrudnienia (10,5%).

Przewidywane zwolnienia pracowników w 2004 roku głównie będą miały miejsce w sektorze prywatnym (82,4%), w przedsiębiorstwach z kapitałem krajowym. Nadal najwięcej osób będzie zwalnianych z przetwórstwa przemysłowego (42,0%) oraz budownictwa (35,6%).

Jako przyczynę zwolnień przedsiębiorcy podają najczęściej sezonowość produkcji wyrobów i usług (35,1%) oraz zmiany organizacyjne (18,7%). Sezonowość produkcji wyrobów i usług charakterystyczna jest zwłaszcza dla budownictwa i przetwórstwa przemysłowego.

Przewidywane przyjęcia do pracy dotyczyć będą głównie osób o niskich kwalifikacjach w zawodach: **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (szczególnie górnicy i robotnicy budowlani oraz robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń) oraz **pracownicy przy pracach prostych**.

3. PODAŻ I POPYT NA PRACĘ W POWIATACH WOJEWÓDZTWA

Na rynkach pracy często występuje ilościowe (liczba miejsc pracy) i jakościowe (struktura kwalifikacyjno – zawodowa) niedostosowanie popytu do podaży pracy. W rezultacie występuje w tym samym czasie zapotrzebowanie pracodawców na określone zawody oraz bezrobotnych posiadających te zawody. Wynika to z wyższej podaży siły roboczej, bądź nie spełnienia oczekiwań pracodawców w zakresie kwalifikacji.

W 2003 roku większość bezrobotnych poszukujących zatrudnienia za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy posiadało zawody zaliczane do grupy **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - 41,4 tys. osób**.¹¹

Najwięcej osób z tej grupy zawodowej zarejestrowanych było w powiatach: kieleckim (7 tys. osób), ostrowieckim (4,8 tys.), koneckim (4,5 tys.), starachowickim (4,1 tys.), m. Kielce (4,1 tys.) i skarżyskim (3,6 tys.). Sytuacja taka wynika m.in. ze zwolnień pracowników z restrukturyzowanych zakładów przemysłowych działających na tych terenach.

Licznie zarejestrowani pozostawali bezrobotni z grupy zawodowej **technicy i inny średni personel (22,6 tys. osób) oraz pracownicy usług osobistych i sprzedawcy (12,5 tys. osób)**.

Najwięcej bezrobotnych z wyżej wymienionych dwóch grup zarejestrowanych było w powiatach: kieleckim (5,3 tys. osób), m. Kielce (5,2 tys.), ostrowieckim (3,9 tys.), skarżyskim (3,2 tys.) i koneckim (3 tys.), co uwarunkowane jest wysokim stopniem ich urbanizacji i związanym z tym rozwojem sieci handlowo - usługowej.

¹¹ Na podstawie danych z załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy - „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”.

Najwięcej specjalistów - **spośród 7,2 tys. bezrobotnych z wyższym wykształceniem** - zarejestrowanych było w Kielcach (1,8 tys. osób). W pozostałych powiatach mniej było bezrobotnych z tej grupy zawodowej (powiat: ostrowiecki - 0,8 tys. osób, kielecki - 0,6 tys. i skarżyski - 0,6 tys.).

Ponadto, w ewidencji pozostawało prawie **6 tys. bezrobotnych**, którzy przed zarejestrowaniem zatrudnieni byli **przy pracach prostych**. Najwięcej bezrobotnych z tej grupy zawodowej zarejestrowanych było w powiatach: ostrowieckim (0,9 tys. osób) i starachowickim (0,8 tys.) oraz sandomierskim, koneckim, skarżyskim i włoszczowskim (0,5 tys.).

Spośród **3,7 tys. bezrobotnych operatorów i monterów maszyn i urządzeń**, najwięcej zarejestrowanych było w powiatach: ostrowieckim (522 osoby), kieleckim (377), koneckim (337), strachowickim (331), skarżyskim (328) i sandomierskim (306).

Wśród 3,1 tys. pracowników biurowych najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych było w powiatach: starachowickim (406 osób), m. Kielce (381), skarżyskim (328) i ostrowieckim (327).

Bezrobotni **rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy** stanowili ósmą pod względem liczebności grupę bezrobotnych - **2,2 tys. osób**. Do powiatów o największej liczbie bezrobotnych z tej grupy zawodowej należały: kielecki (306 osób), konecki (250), starachowicki (230) i włoszczowski (226).

Najwyższy udział bezrobotnych posiadających zawody rolnicze wystąpił w powiecie kazimierskim (4,8% ogółu bezrobotnych) i włoszczowskim (4%).

W 2003 roku na lokalnych rynkach pracy wystąpiły podobne tendencje w strukturze zawodowej rejestrujących się bezrobotnych. Najwięcej osób posiadało zawody z grupy **robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy oraz technicy i inny średni personel, które od wielu lat dominują w strukturze zawodowej bezrobotnych.**

Natomiast, wśród zgłoszonych ofert pracy największe zapotrzebowanie dotyczyło: pracowników do prac prostych, techników i innego średniego personelu oraz robotników przemysłowych i rzemieślników.

W 2003 roku do powiatowych urzędów pracy pracodawcy zgłosili 25,6 tys. ofert pracy.¹²

Największą ilością ofert dysponował Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach - 7,4 tys. Większość propozycji zatrudnienia skierowanych było do bezrobotnych o niskich kwalifikacjach zawodowych, tj. pracowników przy pracach prostych (1,9 tys. ofert) oraz robotników przemysłowych i rzemieślników (1,3 tys.). Następnie oferowano pracę: technikom i innemu średniemu personelowi (1,2 tys. ofert), pracownikom biurowym (1 tys.) oraz pracownikom usług osobistych i sprzedawcom (1 tys.).

Na drugim miejscu pod względem ilości zgłoszonych ofert pracy **uplasował się Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowcu Św.** Bezrobotni z terenu powiatu ostrowieckiego mieli do dyspozycji **3 tys. ofert pracy**, w tym: 825 dla pracowników przy pracach prostych, 787 dla robotników przemysłowych i rzemieślników oraz 564 dla techników i innego średniego personelu.

Do Powiatowego Urzędu Pracy w Starachowicach pracodawcy zgłosili **2,6 tys. ofert.** Najwięcej ofert przeznaczonych było dla pracowników przy pracach prostych - 845 ofert, robotników przemysłowych i rzemieślników - 590 oraz techników i innego średniego personelu - 469.

¹² Liczba ofert pracy zgodna z załącznikiem nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy.

Najmniej ofert pracy wpłynęło do urzędów pracy w: Kazimierzy Wielkiej (329 ofert), Pińczowie (639) oraz Busku-Zdroju (871), tj. terenów z przewagą sektora rolniczego oraz słabym uprzemysłowieniem.

W większości urzędów, najwięcej propozycji zatrudnienia dotyczyło pracowników przy pracach prostych. Tylko w dwóch powiatach wystąpiło wyższe zapotrzebowanie na: pracowników biurowych (buski) oraz techników i inny średni personel (opatowski).

Zarówno wyniki badania popytu na pracę, jak i analiza ofert pracy zgłaszanych do urzędów pracy potwierdzają zapotrzebowanie pracodawców zwłaszcza na pracowników o niskich kwalifikacjach zawodowych.

Uwzględniając liczbę nowo zarejestrowanych bezrobotnych oraz ilość ofert pracy zgłoszonych w 2003 roku, należy stwierdzić, iż **najtrudniejsza sytuacja miała miejsce w grupie specjalistów. Na 1 ofertę pracy skierowaną do tej grupy zawodowej przypadało -średnio w województwie 9 bezrobotnych. Najwięcej bezrobotnych specjalistów oczekiwało na 1 ofertę w powiatach: jędrzejowskim - 27, opatowskim - 23, pińczowskim - 20, włoszczowskim - 18, najmniej w: Kielcach - 5 oraz powiatach starachowickim - 5 i kieleckim - 6.**

Podobnie w grupie **rolników, ogrodników, leśników i rybaków na 1 wolne miejsce pracy przypadało 9 nowo zarejestrowanych bezrobotnych.** W powiatach odnotowano zróżnicowanie liczby starających się o pracę. **Najwięcej bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy było w powiecie: pińczowskim - 22, staszowskim - 15, jędrzejowskim - 12 i kazimierskim - 12, najmniej w: Kielcach - 4 oraz w powiecie: buskim - 5 i włoszczowskim - 6.**

W urzędach pracy w: Opatowie, Sandomierzu i Skarżysku - Kam. nie wystąpiło zapotrzebowanie na bezrobotnych z tej grupy zawodowej.

W grupie **robotników przemysłowych i rzemieślników na 1 miejsce pracy oczekiwało 7 nowo zarejestrowanych bezrobotnych**. Należy zaznaczyć, iż osoby z zawodami robotniczymi stanowiły najliczniejszą grupę w „napływie”. Do powiatów o najwyższej liczbie bezrobotnych przypadających na 1 ofertę należały: sandomierski - 17, opatowski - 15, pińczowski - 15, jędrzejowski - 13 i skarżyski - 13, o najniższej: Kielce - 5 oraz powiaty: ostrowiecki - 5, starachowicki - 6 i włoszczowski - 6.

Na 1 ofertę pracy skierowaną do grupy **techników i innego średniego personelu przypadają 4 nowo zarejestrowane osoby**. Najwięcej bezrobotnych techników oczekujących na 1 miejsce zanotowano w powiatach: kieleckim - 9, buskim - 8, jędrzejowskim - 8, staszowskim - 7 oraz włoszczowskim - 7, najmniej w: opatowskim - 2, pińczowskim - 2 oraz starachowickim - 3.

W grupie **pracowników usług osobistych i sprzedawców na 1 miejsce pracy oczekiwało 3 nowo zarejestrowanych bezrobotnych**. Najwięcej bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy odnotowano w powiatach: jędrzejowskim - 6, starachowickim - 5, kieleckim - 4 oraz pińczowskim - 4, najmniej w: Kielcach - 1 oraz w powiatach: buskim, koneckim, sandomierskim, skarżyskim, staszowskim oraz włoszczowskim - 2 nowo zarejestrowanych.

W grupie **operatorów i monterów maszyn i urządzeń średnio w województwie na 1 miejsce pracy przypadają 2 nowo zarejestrowanych bezrobotnych**. W poszczególnych powiatach nie odnotowano większego zróżnicowania liczby nowo zarejestrowanych przypadających na 1 ofertę pracy. W powiatach: kieleckim, koneckim, sandomierskim oraz staszowskim na 1 ofertę oczekiwały 3 osoby, w Kielcach oraz w powiecie starachowickim 1 osoba, a w pozostałych powiatach 2 osoby.

W przypadku grupy **pracowników biurowych** liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych była zbliżona do ilości miejsc pracy zgłoszonych przez pracodawców - **na 1 ofertę pracy przypadał 1 nowo zarejestrowany bezrobotny**. Podobne tendencje wystąpiły w większości powiatów. Więcej bezrobotnych niż ofert pracy było w powiatach: starachowickim - 3 osoby na 1 ofertę oraz kazimierskim, ostrowieckim i sandomierskim - po 2 osoby.

W większości grup zawodowych liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych przekraczała ilość wolnych miejsc pracy. Jedynie w przypadku **pracowników przy pracach prostych ilość ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców była ponad 2-krotnie wyższa od liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych**. Podobna sytuacja miała miejsce w większości powiatów, z wyjątkiem kazimierskiego, gdzie na 1 wolne miejsce pracy przypadał 1 nowo zarejestrowany bezrobotny.

XI. ZMIANY NA RYNKU PRACY W ASPEKCIE INTEGRACJI Z UNIĄ EUROPEJSKĄ

1. PRZEWIDYWANE ZMIANY NA RYNKU PRACY W OKRESIE DO 2010 ROKU NA PODSTAWIE EKSPERTYZY KOMITETU PROGNOZ „POLSKA W XXI WIEKU”

Prognozuje się, że w gospodarce polskiej wystąpią trendy zmian na rynku pracy obserwowane w krajach wysoko rozwiniętych w przeszłości, m.in.:¹³

- ▶ model bezzatrudnieniowego wzrostu gospodarczego,¹⁴
- ▶ przesunięcie zasobów pracy do sfery usług,
- ▶ wzrost roli zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy,
- ▶ wzrost roli zatrudnienia w małych podmiotach i pracy na własny rachunek,
- ▶ upowszechnienie technologii informacyjnych, zmniejszających popyt na pracę.

W związku z założeniami zbliżenia struktury gospodarki polskiej do struktury Unii Europejskiej, w Polsce musiałby zmniejszyć się poziom zatrudnienia w rolnictwie, sektorze paliwowo - energetycznym, tradycyjnych branżach przemysłu ciężkiego oraz w przemyśle lekkim i spożywczym.

Charakterystyczne jest, że poza przemysłami wysokiej techniki we wszystkich innych działach przemysłu zatrudnienie pod wpływem procesów automatyzacji i mechanizacji zmniejszy się.

Zmiany na rynku pracy wymuszać będą przygotowanie wykwalifikowanej kadry do pracy w dziedzinach nowoczesnych, m.in.: w przemyśle wysokiej techniki, infrastrukturze informatycznej i usługach rynkowych.

¹³ Elżbieta Kryńska, *Średniookresowe i długookresowe prognozy rynku pracy dla Polski*, na podstawie ekspertyzy Komitetu Prognoz „Polska w XXI wieku” opracowanej przez zespół w składzie: Karpiński, Paradysz, Penconek, Swoboda, Zawadzka, [w:] *Prognoza podaży i popytu na pracę w Polsce do roku 2010*, E. Kryńska, J. Suchecka, B. Suchecki, IPiSS, Warszawa 1998, s. 99.

¹⁴ *Tak zwany „zeroprocentowy wzrost zatrudnienia”, który towarzyszy na ogół wzrostowi PKB w skali do 2,5%.*

Gospodarka Polski charakteryzuje się wysokim udziałem pracujących w rolnictwie i leśnictwie, który w 2000 roku wyniósł 18,7%. Odsetek ten jest czterokrotnie wyższy od średniego w Unii Europejskiej - 4,4% (wg EC, 2001)*. Pomimo, iż sektor ten został w niewielkim stopniu poddany restrukturyzacji, obserwuje się korzystne zmiany struktury zatrudnienia według sektorów ekonomicznych. Wzrósł odsetek pracujących w usługach (50,3%), a zmniejszył się w przemyśle (31,1%). Niemniej jednak odsetek pracujących w sektorze usług pozostaje nadal niższy w porównaniu z krajami Europy Środkowo-Wschodniej i UE (68,8%).¹⁵

Struktura pracujących według sektorów ekonomicznych jest silnie zróżnicowana w układzie przestrzennym. W województwach położonych w zachodniej części Polski jest ona bardziej zbliżona do występującej w UE. Województwa wschodnie i województwo świętokrzyskie, w których wysoki udział stanowi rolnictwo, znacznie różnią się pod tym względem.

Wyraźnej poprawie uległa **struktura zatrudnienia według wykształcenia**. W latach 90 - tych liczba studentów szkół wyższych wzrosła blisko 4-krotnie. Wskaźnik skolaryzacji na poziomie wyższym młodzieży w wieku 19-24 lata wzrósł w tym okresie z 12,9% do 40,7%, w tym kobiet do 47%. Choć szybciej rósł on na wsi niż w mieście, to nadal utrzymuje się duża luka kwalifikacyjna na wsi. Średnio odsetek pracujących na wsi z wykształceniem wyższym jest blisko 4-krotnie niższy niż w mieście. W porównaniu do UE odsetek pracujących z wykształceniem wyższym jest 2-krotnie niższy.

W wyniku zachodzących przemian wyraźnie spadł odsetek pracujących z wykształceniem podstawowym. W 2000 roku był on w Polsce niższy (33,1%) niż średnio w UE (37,9%) (wg EC 2001, no. 3)*.

¹⁵ Stanisława Borkowska, *Procesy konwergencji na polskim rynku pracy*, [w:] *Rynek pracy w Polsce na progu XXI wieku, Aspekty makroekonomiczne i regionalne*, (red.) Ryszard Horodeński, Cecylia Sadowska-Snarska, IPISS, Wyższa szkoła Ekonomiczna w Białymstoku, Białystok - Warszawa 2003, s. 19-23.

* wg EC (European Commission), 2001, *Employment in Europe*.

Cechą specyficzną polskiego rynku pracy - odmiennie niż unijnego - jest wyższe wykształcenie kobiet niż mężczyzn. Lepiej wykształceni są ludzie młodszy niż starszy (55-64 lata).

Przybliżeniu do unijnej uległa **struktura zawodowa** pracujących w większości grup zawodowych, z wyjątkiem grupy *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń*. Niemniej w Polsce wciąż utrzymuje się znacznie większy odsetek zatrudnionych w grupie 6 - *rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy* oraz 5 - *pracownicy usług osobistych i sprzedawcy* niż w UE.

Mimo wysokiego bezrobocia w Polsce w niektórych zawodach odczuwa się niedobór pracowników. Dotyczy to robotników wykwalifikowanych ze znajomością języków obcych, specjalistów ds. marketingu ze znajomością obsługi komputera (w handlu, obsłudze nieruchomości i firm).¹⁶

Przewiduje się, że do zawodów o największym wzroście zapotrzebowania do 2010 roku należeć będą:

- ✓ informatycy;
- ✓ pracownicy ds. finansowych i handlowych;
- ✓ specjaliści ds. biznesu;
- ✓ techniczny personel obsługi komputerów;
- ✓ sprzedawcy i demonstratorzy;
- ✓ kierownicy małych i średnich zakładów pracy;
- ✓ pracownicy usług ochrony;
- ✓ kierowcy pojazdów silnikowych;
- ✓ nauczyciele nauczania ponadelementarnego;
- ✓ średni personel biurowy;
- ✓ agenci biur pomagający w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy handlowi;
- ✓ operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych;
- ✓ pracownicy obrotu pieniężnego;

¹⁶ Ibidem.

- ✓ robotnicy budowlani robót wykończeniowych;
- ✓ pracownicy usług domowych i gastronomicznych;
- ✓ pracownicy ds. finansowych i statystycznych;
- ✓ robotnicy w przetwórstwie spożywczym;
- ✓ sekretarki i operatorzy maszyn biurowych;
- ✓ architekci, inżynierowie i pokrewni;
- ✓ pracownicy ds. ewidencji materiałowej, transportu i produkcji;
- ✓ pozostali pracownicy usług osobistych;
- ✓ kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej;
- ✓ urzędnicy państwowi ds. podatków, ceł;
- ✓ pracownicy opieki osobistej.

Łącznie w wymienionych grupach zawodowych istnieje możliwość powstania do 2010 roku około 1.545 tys. nowych miejsc pracy. W strukturze branżowej dominują usługi biznesowe oraz obsługa nowych technologii.

Największego spadku zapotrzebowania (zmniejszenia miejsc pracy) można się spodziewać w rolnictwie, przemyśle ciężkim oraz niektórych dziedzinach sfery budżetowej, jak również w transporcie kolejowym i przemyśle lekkim.

Prognozuje się, iż wśród zawodów, w przypadku których można się spodziewać łącznej utraty miejsc pracy rzędu 920 tys. osób, znajdą się m.in.: rolnicy upraw polowych i produkcji zwierzęcej; rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby; pomoce domowe, sprzątaczk i praczki; rolnicy produkcji roślinnej i ogrodnicy; hodowcy zwierząt i pokrewni; robotnicy produkcji wyrobów włókienniczych, odzieży i pokrewni; formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych; robotnicy przy pracach prostych w przemyśle przetwórczym.¹⁷

¹⁷ Zbigniew Strzelecki, *Tworzenie systemu prognozowania popytu na pracę według kwalifikacji w Polsce*, na podstawie Ekspertyzy wykonanej pod kierunkiem A. Karpińskiego, *Wpływ zmian na rynku pracy w latach 1999 - 2000 na projekcję zatrudnienia i strukturę zapotrzebowania na zawody do roku 2010 - weryfikacja dotychczasowej projekcji*, [w:] *Rynek pracy w Polsce na progu XXI wieku (...)*, (red.) R. Horodeński, C. Sadowska-Snarska, IPISS, Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku, Białystok - Warszawa 2003, s. 82.

Innym wariantem kształtowania popytu na pracę jest prognoza popytu na pracę najemną w Polsce do 2005 roku.¹⁸

Przyjęte w prognozie założenia wskazują, iż największy bezwzględny popyt, dotyczyć będzie pracowników w zawodzie: **sprzedawca i demonstrator**. Popyt na tych pracowników do 2005 roku wzrośnie do ponad 90 tys., a więc o niemal 1/5 w stosunku do zatrudnienia w 1999 roku. Podkreślić jednak trzeba, że zawód ten będzie wymagać od pracowników znajomości nowoczesnych metod handlu, promocji i marketingu, e-biznesu (z wykorzystaniem Internetu).

Rozwój usług, turystyki, hotelarstwa oraz zwiększenie powierzchni biurowej firm produkcyjnych i usługowych wpłyną na **wzrost popytu** w wielkości 33 tys. **na sprzętaczki biurowe, hotelowe i personel pomocniczy**.

W dalszej kolejności wzrośnie zapotrzebowanie m.in. na: nauczycieli szkół wyższych; pielęgniarzy; specjalistów ds. finansowych; referentów ekonomicznych, finansowych i statystycznych; księgowych; pracowników ochrony osobistej; nauczycieli nauczania ponadelementarnego; murarzy i pokrewnych; pozostałych pracowników obsługi biurowej; kucharzy.

Jeśli chodzi o kształtowanie popytu na pracowników z wyższym wykształceniem szacuje się, iż największego, w liczbach bezwzględnych, popytu należy oczekiwać na: nauczycieli zarówno szkół wyższych, jak i nauczania ponadelementarnego, kierowników wewnętrznych jednostek organizacyjnych, specjalistów ds. finansowych, dyrektorów generalnych, lekarzy medycyny, specjalistów ds. marketingu i handlu, a także projektantów i analityków systemów komputerowych, ekonomistów, księgowych oraz pracowników obsługi biurowej i prawników praktyków.

Spadek popytu wiąże się z zawodami należącymi do restrukturyzowanych intensywnie gałęzi gospodarki: górnictwa, rolnictwa, transportu, przemysłu włókienniczego itp.

¹⁸ *Wielowariantowa prognoza popytu na pracę najemną w Polsce w przekroju 369 grup zawodowych do roku 2005*, Ekspertyza wykonana pod kierunkiem W. Orłowskiego, [w:] *Rynek pracy w Polsce na progu XXI wieku (...)*, (red.) R. Horodeński, C. Sadowska-Snarska, IPiSS, Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku, Białystok-Warszawa 2003, s. 87-88.

Postępująca informatyzacja kolejnych dziedzin życia gospodarczego oraz rozwój technologii informatycznych sprawia, iż coraz więcej zawodów związanych jest z informatyką i obsługą sieci informatycznych, **rośnie zatem zapotrzebowanie na wysoko kwalifikowanych informatyków.**

W zawodach informatycznych poszukiwani będą m.in.: administratorzy baz danych, administratorzy sieci informatycznej, analitycy systemów komputerowych, inżynierowie obsługi systemów komputerowych, operatorzy sprzętu komputerowego, programiści i projektanci systemów komputerowych.

Jeśli w Polsce wystąpią podobne tendencje gospodarcze, jak w krajach Unii Europejskiej, **wzrośnie wówczas zapotrzebowanie na:**

- specjalistów nauk społecznych,
- ekonomistów,
- pracowników bankowych i związanych z obiegiem pieniężnym,
- operatorów maszyn do produkcji optycznej i elektronicznej,
- techników,
- operatorów maszyn do produkcji optycznej i elektronicznej,
- pielęgniarzy,
- kierowników małych i średnich przedsiębiorstw,
- operatorów maszyn zautomatyzowanych linii i robotów,
- robotników wyrobów precyzyjnych,
- pracowników w branży usługowej,
- asystentów administratorów o specjalizacji europejskie prawo publiczne,
- audytorów,
- prawników (specjaliści od podatków),
- inżynierów,
- specjalistów telekomunikacji,
- asystentów tłumaczy pisemnych.

2. POPYT NA PRACĘ W KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ

Trudna sytuacja na krajowym rynku pracy powoduje wzrost zainteresowania pracą za granicą. Wejście Polski do Unii Europejskiej otwiera w tym zakresie nowe możliwości. Oczekiwania dotyczą zarówno nowych miejsc pracy w kraju, które powstaną dzięki napływowi środków pomocowych i inwestycji zagranicznych, jak również propozycji ofert pracy na rynkach krajów unijnych.

Zawody, w których można szukać pracy w Unii Europejskiej

- **Irlandia** - pracownicy ochrony, sprzedawcy, urzędnicy, pracownicy budowlani, rzemieślnicy, kierowcy, pracownicy przetwórstwa rybnego, pracownicy sezonowi w rolnictwie, pracownicy medyczni, architekci i inżynierowie innych profesji;
- **Wielka Brytania** - pracownicy gastronomii, hotelarstwa, przemysłu restauracyjnego, branży budowlanej, informatycy, nauczyciele, lekarze, pielęgniarki, dentyści, specjaliści od zarządzania i logistyki, pracownicy ochrony, opiekunki do dzieci i starszych osób;
- **Szwecja** - służby hotelowe, pracownicy socjalni, operatorzy urządzeń, osoby do sprzątanania, pracownicy budowlani (w tym malarze), cieśle budowlani, ślusarze, tokarze, pracownicy gastronomii, pracownicy ochrony, nauczyciele szkół średnich i wyższych, farmaceuci, inżynierowie mechanicy;
- **Dania** - lekarze, pielęgniarki, pracownicy opieki społecznej, branża gastronomiczna i hotelarska;
- **Finlandia** - programiści, specjaliści od sieci komputerowych, pracownicy sezonowi w rolnictwie i leśnictwie, pracownicy branży budowlanej;
- **Holandia** - pracownicy służby zdrowia, pracownicy do pakowania towarów, pracownicy sezonowi w rolnictwie i ogrodnictwie, pomoc domowa i opiekunki do dzieci i starszych osób, pracownicy branży elektronicznej i informatycznej;

- **Norwegia** - specjaliści pracujący przy wydobyciu ropy naftowej, w przemyśle rybnym, turystyce, budownictwie i opiece zdrowotnej oraz pracownicy leśni;
- **Austria** - pracownicy sezonowi w rolnictwie, gastronomii i hotelarstwie;
- **Belgia** - opiekunki do dziecka;
- **Francja** - pracownicy sezonowi w rolnictwie i ogrodnictwie, pracownicy w przemyśle metalurgicznym i stoczniowym, w zawodach związanych z telekomunikacją, opieka nad starszymi ludźmi, pracownicy gastronomii do Disneyland'u;
- **Hiszpania** - pracownicy branży budowlanej (w tym inżynierowie i operatorzy maszyn), pracownicy sezonowi w rolnictwie, w transporcie, spawacze z uprawnieniami;
- **Islandia** - pracownicy szklarni (uprawa owoców i warzyw);
- **Niemcy** - informatycy, opiekunki do osób obłożnie chorych, pracownicy sezonowi w rolnictwie i ogrodnictwie;
- **Portugalia** - budownictwo, turystyka;
- **Grecja** - hotelarstwo, gastronomia, zbiór owoców, pomoc domowa, inżynierowie budownictwa;
- **Włochy** - personel medyczny (głównie pielęgniarki), pracownicy w budownictwie, hotelarstwie, rolnictwie, turystyce, opiekunki do dzieci i starszych osób.

Znaczne zapotrzebowanie będzie **dotyczyło personelu medycznego, zwłaszcza lekarzy i pielęgniarek**. Zapotrzebowanie takie, oprócz krajów Unii Europejskiej zgłaszają Stany Zjednoczone. Najbardziej poszukiwani obok pielęgniarek są lekarze: anestezjolodzy, chirurdzy, ortopedzi i specjaliści chorób wewnętrznych.

Informacji dotyczących popytu na pracę za granicą dostarcza analiza ofert pracy wpływających do Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

W okresie od 1 stycznia 2004 roku wydano ok. 18 tys. umów do pracy za granicą. Większość dotyczyła pracy sezonowej na terenie Niemiec - głównie w rolnictwie, leśnictwie, ogrodnictwie (60%), następnie gastronomii i hotelarstwie (30%) oraz działalności kiermaszowo - wystawienniczej (10%).

Ponadto, Wojewódzki Urząd Pracy na zlecenie Ministerstwa Gospodarki i Pracy prowadził nabór do pracy u pracodawców zagranicznych w następujących krajach:

- **Wielka Brytania** - gastronomia, hotelarstwo, fryzjer/fryzjerka;
- **Francja** - tancerze do Disneyland'u, ogrodnik terenów zieleni, pracownik przy produkcji serów, pielęgniarz, kierownik-cieśla, cieśla, dekarz;
- **Niemcy** - murarz, sprzedawcy w branży przemysłowej, pracownicy biurowi, cukiernik, piekarz, rzeźnik, rolnik, lekarz, inżynier mechanizacji i budowy maszyn, gastronomia i hotelarstwo (stały nabór);
- **Cypr** - technik budowlany, kierowca, elektryk, rzeźnik, spawacz, operator obrabiarek skrawających, pielęgniarz, stolarz, hydraulik, piekarz, cukiernik, mechanik samochodowy, sprzątac, operator w pralni chemicznej, prasowacz w pralni chemicznej oraz pracownicy: budowlani, w myjni samochodowej, w branży medycznej, elektrycznej, w przemyśle stalowym;
- **Irlandia** - piekarz - cukiernik;
- **Hiszpania** - tokarz, mechanik-ustawiacz maszyn, pracownik przy produkcji narzędzi, spawacz, monter, mechanik-elektryk, operator maszyn ruchomych, suwnicy pomostowej, lakiernik samochodowy, operator maszyn do mięsa, rzeźnik, blacharz, informatyk, narzędziarz, operator obrabiarki, monter instalacji chłodniczych, murarz, kelner, zawody poligraficzne, pracownik rolny, pracownicy do zbioru winogron, kierowca ciężarówki.

Odrębny problem w zakresie popytu zagranicznego, stanowi ewentualne wykorzystanie szans wynikających z międzynarodowej koniunktury na niektóre zawody. Obecnie największy popyt dotyczy 5 grup zawodów: informatyków i technicznego personelu obsługi komputerów, personelu służby zdrowia, specjalistów od biotechnologii, nauczycieli szkół wyższych oraz specjalistów ochrony środowiska. Niedobory wykształconej kadry w tych grupach zawodowych dotyczą większości krajów wspólnoty. Na przykład niedobór informatyków w Unii Europejskiej w perspektywie roku 2010 ocenia się na 210 tys. osób, w tym w Niemczech na 50 tys.¹⁹

Odsetek wysokiej klasy specjalistów zatrudnianych za granicą wzrośnie, ale zdecydowaną większość stanowią będą osoby z wykształceniem zasadniczym i średnim technicznym, **do pracy w: rolnictwie, budownictwie, hotelarstwie, gastronomii oraz w charakterze pomocy domowych i opiekunek osób starszych.**

Znajomość języków obcych będzie istotnym kryterium podjęcia pracy za granicą, co najmniej podstawowa dla osób wykonujących prace proste oraz biegła dla określonych specjalistów.

¹⁹ Źródło: A. Karpiński *Perspektywy zaspokojenia zapotrzebowania na główne grupy zawodów do roku 2010*, Rynek Pracy nr 9, Miesięcznik Krajowego Urzędu Pracy, wrzesień 2000 roku, s. 17-18.

XII. PODSUMOWANIE

Dokonana w opracowaniu analiza bezrobotnych i ofert pracy według zawodów i specjalności oraz zmiany w strukturze kwalifikacyjno - zawodowej pracujących pozwalają na sformułowanie następujących wniosków:

- **Od wielu lat najwyższe bezrobocie utrzymuje się wśród robotników przemysłowych i rzemieślników.** Na koniec 2003 roku zarejestrowanych było **41.369 osób** posiadających zawody z tej grupy, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł **32,7%**.
- **W rankingach zawodów bezrobotnych niezmiennie na pierwszym miejscu plasują się sprzedawcy i demonstratorzy (6,4 tys. osób).** Ponadto, licznie zarejestrowani pozostają: pracownicy ds. finansowych i handlowych (5,7 tys.), technicy mechanicy (4,5 tys.), mechanicy pojazdów samochodowych (4,3 tys.), mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń (4,3 tys.), ślusarze i pokrewni (4,2 tys.).
- **Wzrasta bezrobocie wśród osób z wyższym wykształceniem.** W latach 1999 - 2003 liczba bezrobotnych specjalistów zwiększyła się ponad 2-krotnie (o 3,8 tys.), a udział wzrósł z 3,2% do 5,7%.
- **W większości grup zawodowych przeważają kobiety.** Najwyższy współczynnik feminizacji wystąpił w grupie pracowników usług osobistych i sprzedawców (90,7%) oraz pracowników biurowych (80%). **Mężczyźni stanowili zdecydowaną większość** wśród robotników przemysłowych i rzemieślników (74,7%) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (71,3%).

- Z rankingu zawodów bezrobotnych wynika, iż **bezrobotne kobiety to najczęściej: sprzedawczynie, pracownice ds. finansowych i handlowych, krawcowe, kucharki**, natomiast **mężczyźni to: mechanicy pojazdów samochodowych, ślusarze i pokrewni, technicy mechanicy, mechanicy-monterzy maszyn i urządzeń oraz murarze i pokrewni**.
- **Absolwenci** zarejestrowani na koniec 2003 roku posiadali najczęściej zawody z grupy: **technicy i inny średni personel oraz specjaliści**, natomiast w „napływie” odnotowano najwyższy udział osób z wyższym wykształceniem (27,8%).
- W subpopulacji poprzednio pracujących **najwyższy udział długotrwale bezrobotnych**, tj. oczekujących na pracę ponad rok **wystąpił wśród osób o niskich kwalifikacjach zawodowych**, które przed zarejestrowaniem zatrudnione były **przy pracach prostych (65%)**. Podobnie wysoki wskaźnik odnotowano wśród: rolników, ogrodników, leśników i rybaków (63%), pracowników biurowych (61,1%) oraz pracowników usług osobistych i sprzedawców (60,9%).
- **Najniższy udział długotrwale bezrobotnych** wystąpił w grupie osób z wyższym wykształceniem (37,2%).
- **Mniej zagrożeni długotrwałym bezrobociem** byli bezrobotni posiadający zawód (54,8%) niż bez zawodu (60,5%).
- **Wskaźnik długotrwałego bezrobocia był zróżnicowany w zależności od płci**: wyższy wśród kobiet (62,1%), niższy wśród mężczyzn (50,1%). Podobne tendencje wystąpiły w każdej grupie zawodowej.
- **Najwyższy „napływ” do bezrobocia, jak i „odpływ” z bezrobocia** miał miejsce w **grupie robotników przemysłowych i rzemieślników**.

- **Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych robotników przemysłowych i rzemieślników** posiadają powiaty: kielecki, ostrowiecki, konecki, starachowicki, m. Kielce i skarżyski. Wynika to m.in. ze zwolnień pracowników z restrukturyzowanych zakładów przemysłowych działających na tych terenach.
- **Bezrobotni z wyższym wykształceniem** pozostają najliczniej zarejestrowani w m. Kielce (1,8 tys. osób) oraz w powiatach: ostrowieckim (0,8 tys.), kieleckim (0,6 tys.) i skarżyskim (0,6 tys.).
- **Najwięcej ofert pracy w 2003 roku** pracodawcy zgłosili dla **pracowników przy pracach prostych (7,9 tys.), techników i innego średniego personelu (4,4 tys.)** oraz **robotników przemysłowych i rzemieślników (4,0 tys.)** - łącznie **63,9%** ogółu ofert.
- **Oferty pracy** zgłaszane do powiatowych urzędów pracy **nie pokrywają zapotrzebowania** wynikającego z „napływu” do bezrobocia w większości grup zawodowych. Wyjątek stanowi grupa pracownicy przy pracach prostych, gdzie ilość ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców (7.902) była ponad 2-krotnie wyższa od liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych (3.253 osoby).
- **Najwięcej osób oczekujących na 1 ofertę pracy** odnotowano wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych specjalistów z wyższym wykształceniem oraz wśród rolników, ogrodników, leśników i rybaków.
- **Najwięcej bezrobotnych specjalistów oczekiwało na 1 wolne miejsce pracy w powiatach:** jędrzejowskim - 27, opatowskim - 23, pińczowskim - 20, włoszczowskim - 18, **najmniej** w Kielcach - 5 oraz w powiatach: starachowickim - 5 i kieleckim - 6.

- **Jak wynika z badania popytu na pracę przeprowadzonego w 2003 roku**, zarówno w kraju, jak i w województwie zaobserwowano podobne tendencje:
 - **największe możliwości wzrostu zatrudnienia pracowników** wystąpiły w podmiotach gospodarczych z sektora prywatnego, prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego, handlu i napraw oraz budownictwa;
 - **największa fluktuacja pracowników** dotyczyła zawodów robotniczych o niskich kwalifikacjach zawodowych - przyjęcia, jak i zwolnienia występowały głównie w grupie zawodowej robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy;
 - **przedsiębiorcy przewidują, iż najwięcej przyjętych zostanie pracowników o niskich kwalifikacjach zawodowych**: robotników przemysłowych i rzemieślników, robotników przy pracach prostych oraz pracowników usług osobistych i sprzedawców;
 - **niedobór robotników wykwalifikowanych** zgłaszały najczęściej podmioty prowadzące działalność w zakresie budownictwa oraz przetwórstwa przemysłowego.
- **Prognozuje się, iż do roku 2010 - do dziedzin, które będą w największym stopniu wchłaniać wysoki przyrost podaży pracy w Polsce, należeć będą**: profesjonalne usługi biznesowe (w tym usługi konsultingowe, różnego rodzaju usługi komputerowe i służby ochroniarskie), usługi finansowe (głównie giełdy, banki, biura brokerskie), służba zdrowia, edukacja (głównie w szkolnictwie wyższym i średnim ogólnokształcącym), hotele, gastronomia, turystyka, handel, przemysły wysokiej techniki.

Szczegółowe dane dotyczące bezrobocia według grup zawodów i specjalności zawierają załączone tablice.

TABLICA 1
BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW W 2003 ROKU

symbol grupy	nazwa grupy	Zarejestrowani bezrobotni														Oferty pracy	
		w 2003 roku				na koniec grudnia 2003 roku										zgłoszone w 2003r.*	na koniec grudnia 2003r.
		ogółem	kobiety	absolwenci		ogółem	kobiety	absolwenci		poprzednio pracujący, pozostający bez pracy w miesiącach							
				razem	kobiety			razem	kobiety	do 1		1 - 12		pow. 12			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
OGÓŁEM		95 477	39 340	19 026	10 437	126 538	61 699	6 174	3 161	5 922	1 998	34 625	14 322	51 059	26 739	25 552	108
Bez zawodu		17 720	8 370	3 856	2 656	27 786	14 584	1 628	973	906	322	5 217	2 236	9 361	4 824	0	0
Bezrobotni posiadający zawód		77 757	30 970	15 170	7 781	98 752	47 115	4 546	2 188	5 016	1 676	29 408	12 086	41 698	21 915	25 552	108
1	Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	81	34	0	0	106	51	0	0	8	3	42	18	54	28	56	0
2	Specjaliści	10 797	7 096	5 295	3 570	7 181	4 954	1 318	869	367	232	2 289	1 508	1 572	1 162	1 271	4
3	Technicy i inny średni personel	18 823	7 862	4 703	1 799	22 607	12 714	1 530	592	1 049	490	6 538	3 346	7 482	4 916	4 392	38
4	Pracownicy biurowi	3 496	2 641	674	536	3 097	2 478	68	58	129	82	831	599	1 511	1 261	3 230	9
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7 720	6 493	1 693	1 409	12 467	11 310	579	492	445	377	3 420	2 990	6 029	5 642	3 157	6
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1 152	547	79	59	2 239	1 345	25	20	72	23	519	262	1 007	620	129	0
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	29 915	4 758	2 617	392	41 369	10 472	980	149	2 399	345	12 972	2 502	18 477	5 852	4 046	31
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2 520	401	108	16	3 721	1 067	46	8	196	25	1 165	209	1 878	618	1 369	7
9	Pracownicy przy pracach prostych	3 253	1 138	1	0	5 965	2 724	0	0	351	99	1 632	652	3 688	1 816	7 902	13

(*) Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2003 roku wykazana została zgodnie ze sprawozdawczością półroczną - Załącznik Nr 3 "Bezrobotni oraz oferty pracy według grup zawodów i specjalności". Występujące różnice pomiędzy miesięczną sprawozdawczością MPIPS-01 a półroczną wynikają z wyłączenia w Załączniku Nr 3 ofert pracy, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali.

TABLICA 2

BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2003 ROKU

Symbol grupy	NAZWA GRUPY	Bezrobotni zarejestrowani w 2003 roku				Oferty pracy zgłoszone w 2003r.*
		ogółem	kobiety	absolwenci		
				razem	kobiety	
0		1	2	3	4	5
	OGÓŁEM	95 477	39 340	19 026	10 437	25 552
	z tego:					
	bez zawodu	17 720	8 370	3 856	2 656	0
	bezrobotni posiadający zawód	77 757	30 970	15 170	7 781	25 552
"1"	PARLAMENTARZYŚCI, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	81	34	0	0	56
1111	Parlamentarzyści i politycy	1	1	0	0	0
1211	Dyrektorzy generalni, wykonawczy i prezesi	11	3	0	0	5
1212	Zastępcy dyrektorów generalnych i prezesów	1	0	0	0	3
1221	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych dział. podst. w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybołówstwie	2	0	0	0	0
1222	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w przemyśle przetwórczym	1	0	0	0	4
1223	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych dział. podst. w budownictwie	1	0	0	0	8
1224	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym	8	7	0	0	1
1226	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych dział. podst. w gospodarce magazynowej, transporcie i łączności	1	1	0	0	2
1227	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w przedsiębiorstwach obsługi biznesu	2	0	0	0	0
1229	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej gdzie indziej niesklasyfikowani	1	1	0	0	4
1231	Kierownicy działów finansowych i administracyjnych	5	3	0	0	1
1232	Kierownicy działów osobowych i pokrewnych	2	0	0	0	0
1233	Kierownicy działów marketingu i sprzedaży	6	3	0	0	6
1234	Kierownicy działów reklamy, promocji i pokrewnych	1	1	0	0	0
1235	Kierownicy działów zaopatrzenia i dystrybucji	7	1	0	0	2
1236	Kierownicy działów informatyki	0	0	0	0	1
1237	Kierownicy działów badawczo-rozwojowych	1	0	0	0	0
1239	Kierownicy pozostałych wewnętrznych jednostek organizacyjnych gdzie indziej niesklasyfikowani	4	1	0	0	5
1312	Kierownicy małych przedsiębiorstw w przemyśle przetwórczym	2	1	0	0	0
1313	Kierownicy małych przedsiębiorstw w budownictwie	4	1	0	0	5

TABLICA 2

BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2003 ROKU

c.d.

Symbol grupy	NAZWA GRUPY	Bezrobotni zarejestrowani w 2003 roku				Oferty pracy zgłoszone w 2003r.*
		ogółem	kobiety	absolwenci		
				razem	kobiety	
0		1	2	3	4	5
1314	Kierownicy małych przedsiębiorstw w handlu hurtowym i detalicznym	10	6	0	0	2
1315	Kierownicy małych przedsiębiorstw w gastronomii, hotelarstwie i turystyce	1	0	0	0	0
1316	Kierownicy małych przedsiębiorstw w gospodarce magazynowej, transporcie i łączności	2	1	0	0	0
1319	Kierownicy małych przedsiębiorstw gdzie indziej niesklasyfikowani	7	3	0	0	7
"2"	SPECJALIŚCI	10 797	7 096	5 295	3 570	1 271
2111	Fizycy i astronomowie	8	5	6	4	1
2113	Chemicy	115	94	60	55	8
2114	Specjaliści nauk o Ziemi	55	38	30	22	4
2121	Matematycy i pokrewni	26	18	9	8	0
2122	Statystycy	0	0	0	0	7
2131	Projektanci i analitycy systemów komputerowych	140	59	72	41	11
2132	Programiści	11	2	6	0	8
2139	Informatycy gdzie indziej niesklasyfikowani	98	31	55	17	24
2141	Architekci, urbaniści i pokrewni	28	20	17	12	8
2142	Inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska	553	233	239	101	66
2143	Inżynierowie elektrycy	115	13	33	1	14
2144	Inżynierowie elektronicy i telekomunikacji	106	12	65	8	9
2145	Inżynierowie mechanicy	379	30	167	12	32
2146	Inżynierowie chemicy	40	28	20	15	0
2147	Inżynierowie górnicy, metalurzy i pokrewni	81	23	30	14	6
2148	Inżynierowie geodeci i kartografowie	36	18	22	13	5
2149	Inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	234	99	144	70	26
2211	Biolodzy	72	55	40	31	10
2212	Biotechnolodzy	6	5	2	1	1
2213	Biochemicy, biofizycy i pokrewni	5	2	3	1	0
2221	Inżynierowie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	198	85	84	40	12
2222	Inżynierowie technologii żywności i żywienia	38	32	16	12	3
2231	Lekarze	46	31	0	0	7
2232	Lekarze stomatolodzy	7	7	0	0	0
2233	Lekarze weterynarii	14	7	9	6	2
2234	Farmaceuci	22	19	16	13	14

TABLICA 2

BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2003 ROKU

c.d.

Symbol grupy	NAZWA GRUPY	Bezrobotni zarejestrowani w 2003 roku				Oferty pracy zgłoszone w 2003r.*
		ogółem	kobiety	absolwenci		
				razem	kobiety	
0		1	2	3	4	5
2239	Specjaliści ochrony zdrowia (z wyjątkiem specjalistów pielęgniarstwa i położnictwa) gdzie indziej niesklasyfikowani	55	49	25	24	39
2241	Specjaliści pielęgniarstwa i położnictwa	3	3	3	3	0
2311	Nauczyciele szkół wyższych	10	6	5	2	2
2321	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	1 219	802	498	337	43
2331	Nauczyciele szkół podstawowych	288	270	45	45	47
2332	Nauczyciele przedszkoli	126	118	4	4	15
2341	Nauczyciele szkół specjalnych	13	11	8	7	10
2351	Specjaliści metod nauczania	4	1	1	1	8
2359	Specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani	453	387	191	173	117
2411	Ekonomiści	2 127	1 602	1 016	778	220
2412	Specjaliści do spraw finansowych	542	413	289	218	58
2413	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	53	46	29	24	11
2419	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	1 389	999	750	557	155
2421	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	1	1	1	1	1
2429	Prawnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	297	156	176	92	30
2431	Archiwiści i muzealnicy	5	3	0	0	24
2432	Bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej	96	84	48	43	3
2441	Archeolodzy, socjolodzy i pokrewni	519	424	369	316	68
2442	Filozofowie, historycy i politolodzy	454	253	276	151	6
2443	Filolodzy i tłumacze	174	151	88	73	4
2444	Psycholodzy i pokrewni	52	49	39	36	15
2445	Specjaliści pracy socjalnej i pokrewni	12	7	6	4	2
2451	Literaci, dziennikarze i pokrewni	49	34	27	15	31
2452	Artyści plastycy	20	16	6	5	3
2453	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	5	1	0	0	0
2455	Aktorzy, reżyserzy i pokrewni	2	0	0	0	0
2471	Kontrolerzy i inspektorzy administracji publicznej	2	2	0	0	17
2479	Specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani	394	242	250	164	64
"3"	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	18 823	7 862	4 703	1 799	4 392
3111	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	153	92	37	20	58
3112	Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	1 942	489	523	165	87
3113	Technicy elektrycy	1 205	39	367	2	26
3114	Technicy elektronicy i telekomunikacji	968	90	370	30	25
3115	Technicy mechanicy	4 696	310	1 094	43	93
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	142	98	7	6	0

TABLICA 2

BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2003 ROKU

c.d.

Symbol grupy	NAZWA GRUPY	Bezrobotni zarejestrowani w 2003 roku				Oferty pracy zgłoszone w 2003r.*
		ogółem	kobiety	absolwenci		
				razem	kobiety	
0		1	2	3	4	5
3117	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	251	24	32	0	1
3118	Kreślarze, graficy komputerowi i pokrewni	7	2	2	1	6
3119	Technicy gdzie indziej niesklasyfikowani	1 030	704	278	178	26
3121	Technicy informatycy	255	112	119	67	50
3122	Operatorzy sprzętu komputerowego	139	8	88	2	18
3131	Fotografowie i operatorzy urządzeń do rejestracji obrazu i dźwięku	44	16	3	1	12
3132	Operatorzy urządzeń nadawczych i telekomunikacyjnych	7	0	0	0	2
3141	Pracownicy służb technicznych żeglugi	2	0	0	0	0
3142	Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni	6	0	0	0	0
3143	Piloci statków powietrznych i pokrewni	13	0	0	0	0
3144	Kontrolerzy ruchu lotniczego i pokrewni	1	0	0	0	0
3151	Inspektorzy budowlani, przeciwpożarowi i pokrewni	8	2	2	1	11
3152	Inspektorzy bezpieczeństwa pracy, kontrolerzy jakości wyrobów i pokrewni	102	33	11	6	50
3211	Technicy analityki medycznej	70	67	25	24	9
3212	Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	1 405	733	335	159	32
3213	Technicy technologii żywności	983	678	251	182	12
3214	Dietetycy i żywieniowcy	483	368	176	129	5
3221	Higieniści	40	34	10	8	2
3222	Optycy	8	6	5	3	0
3223	Asystenci i technicy dentystyczni	70	51	20	11	8
3224	Fizjoterapeuci i pokrewni	182	142	95	74	86
3225	Asystenci weterynaryjni	8	0	0	0	0
3226	Technicy farmaceutyczni	95	87	62	59	41
3227	Operatorzy aparatury medycznej	17	15	3	2	6
3229	Średni personel ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek i położnych) gdzie indziej niesklasyfikowany	11	2	6	1	4
3231	Pielęgniarki	547	534	16	15	249
3232	Położne	75	75	2	2	9
3311	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	33	18	1	1	24
3411	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych i pokrewni	4	3	2	1	1
3412	Pośrednicy ubezpieczeniowi	16	10	1	1	16
3413	Pośrednicy w obrocie nieruchomościami	1	1	0	0	1
3414	Organizatorzy turystyki i pokrewni	105	78	40	28	1
3415	Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	349	244	120	95	211
3416	Zaopatrzeniowcy	47	4	1	0	25
3417	Rzeczoznawcy, taksatorzy i licytatorzy	0	0	0	0	1
3419	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	2 445	2 074	407	339	175

TABLICA 2

BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2003 ROKU

c.d.

Symbol grupy	NAZWA GRUPY	Bezrobotni zarejestrowani w 2003 roku				Oferty pracy zgłoszone w 2003r.*
		ogółem	kobiety	absolwenci		
				razem	kobiety	
0		1	2	3	4	5
3421	Pośrednicy handlowi	63	43	20	15	0
3422	Spedytorzy i pokrewni	27	20	3	2	6
3423	Pracownicy do spraw zatrudnienia i pośrednictwa pracy	0	0	0	0	6
3429	Agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy handlowi gdzie indziej niesklasyfikowani	19	13	6	5	10
3431	Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	262	201	53	34	2 486
3432	Księgowi	100	97	5	5	133
3441	Funkcjonariusze celni i ochrony granic	2	0	1	0	1
3442	Urzędnicy do spraw podatków	1	1	0	0	1
3443	Urzędnicy do spraw przyznawania zasiłków	2	1	0	0	0
3449	Urzędnicy państwowi do spraw podatków, cel i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	10	7	3	1	5
3451	Policjanci	12	0	0	0	0
3452	Funkcjonariusze ochrony państwa	2	0	0	0	0
3461	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	158	131	54	49	240
3471	Plastycy i pokrewni	137	83	32	22	7
3472	Prezenterzy, inspicjenci i pokrewni	6	5	1	1	1
3473	Muzycy, piosenkarze i tancerze	12	3	2	0	3
3475	Sportowcy zawodowi, trenerzy i pokrewni	11	4	1	1	13
3476	Animatorzy kultury	3	0	1	0	19
3481	Pracownicy archiwów	2	2	2	2	3
3482	Pracownicy bibliotek i informacji naukowej	29	8	8	6	75
"4"	PRACOWNICY BIUROWI	3 496	2 641	674	536	3 230
4111	Sekretarki	42	42	2	2	103
4113	Operatorzy wprowadzania danych	1	0	0	0	0
4114	Maszynistki i stenografowie	14	11	1	1	4
4121	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	214	184	29	24	55
4131	Magazynierzy i pokrewni	390	134	8	4	348
4132	Planiści produkcyjni	1 465	1 202	412	326	59
4133	Pracownicy do spraw transportu	29	10	2	2	1
4141	Doręczyciele pocztowi i pokrewni	29	10	0	0	13
4142	Kodowacze i korektorzy	0	0	0	0	6
4191	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	1 084	860	174	137	2 400
4211	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	28	24	0	0	91
4212	Kasjerzy bankowi i pokrewni	10	9	1	1	18

TABLICA 2

BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2003 ROKU

c.d.

Symbol grupy	NAZWA GRUPY	Bezrobotni zarejestrowani w 2003 roku				Oferty pracy zgłoszone w 2003r.*
		ogółem	kobiety	absolwenci		
				razem	kobiety	
0		1	2	3	4	5
4213	Asystenci usług pocztowych i telekomunikacyjnych	20	18	1	1	8
4214	Inkasenci i poborcy	4	2	0	0	8
4215	Krupierzy, pracownicy kolektur i pokrewni	2	2	0	0	4
4216	Pracownicy lombardów	1	0	0	0	6
4221	Informatorzy, pracownicy biur podróży i pokrewni	99	80	30	28	32
4222	Recepcjoniści i rejestratorzy	42	31	13	9	71
4223	Telefoniści	22	22	1	1	3
"5"	PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY	7 720	6 493	1 693	1 409	3 157
5112	Kierownicy pociągów, konduktorzy i rewizorzy	21	6	0	0	0
5113	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	7	7	3	3	15
5121	Pracownicy usług domowych i pokrewni	17	11	2	1	4
5122	Kucharze	1 766	1 292	473	330	342
5123	Kelnerzy i pokrewni	568	477	84	58	146
5131	Opiekunki dziecięce	92	86	28	28	102
5132	Pomocniczy personel medyczny	29	13	0	0	16
5133	Pracownicy domowej opieki osobistej	94	83	0	0	156
5139	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	5	5	0	0	3
5141	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1 004	954	361	347	189
5142	Osoby do towarzystwa	0	0	0	0	3
5143	Pracownicy zakładów pogrzebowych	1	0	0	0	1
5144	Psychotroniczy	2	2	0	0	4
5151	Strażacy	5	0	0	0	0
5152	Funkcjonariusze więziennictwa, służby ochrony i pokrewni	1	0	0	0	0
5159	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	184	26	36	7	209
5221	Sprzedawcy i demonstratorzy	3 924	3 531	706	635	1 967
"6"	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1 152	547	79	59	129
6111	Rolnicy produkcji roślinnej	380	174	24	18	2
6121	Hodowcy wyspecjalizowanej produkcji zwierzęcej	8	5	2	2	0
6122	Hodowcy drobiu	9	8	0	0	0
6129	Hodowcy zwierząt i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	21	6	0	0	0
6131	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	251	124	22	16	6
6211	Ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni	182	113	11	10	0
6212	Ogrodnicy terenów zieleni	70	40	4	2	29
6213	Ogrodnicy sadownicy i pokrewni	9	3	2	0	1
6311	Robotnicy leśni i pokrewni	134	27	1	0	91

TABLICA 2

BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2003 ROKU

c.d.

Symbol grupy	NAZWA GRUPY	Bezrobotni zarejestrowani w 2003 roku				Oferty pracy zgłoszone w 2003r.*
		ogółem	kobiety	absolwenci		
				razem	kobiety	
0		1	2	3	4	5
6322	Rybacy śródlądowi gdzie indziej niesklasyfikowani	3	0	0	0	0
6331	Rybacy morscy	5	0	0	0	0
6411	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	80	47	13	11	0
"7"	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	29 915	4 758	2 617	392	4 046
7111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	180	0	0	0	0
7113	Robotnicy obróbki kamienia	70	1	4	0	29
7121	Murarze i pokrewni	2 581	13	160	0	399
7122	Betoniarze	635	8	6	0	119
7123	Cieśle, stolarze budowlani i pokrewni	747	6	23	0	24
7124	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	126	3	0	0	121
7125	Robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni	55	4	0	0	35
7129	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	60	13	5	4	76
7131	Dekarze	83	0	1	0	42
7132	Posadzkarze i pokrewni	346	0	34	0	16
7133	Tynkarze i pokrewni	132	1	0	0	22
7134	Monterzy izolacji	126	3	3	0	1
7135	Szklarze i pokrewni	9	2	1	0	90
7136	Monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych	807	3	55	0	85
7137	Monterzy sieci komunalnych	31	0	0	0	9
7138	Monterzy systemów rurociągowych	73	0	0	0	0
7139	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	114	6	46	5	9
7141	Malarze budowlani i pokrewni	742	55	50	0	177
7142	Lakiernicy	178	10	15	0	25
7143	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	3	1	0	0	7
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	236	26	0	0	65
7212	Spawacze i pokrewni	539	15	4	0	181
7213	Błacharze	411	1	53	0	22
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	150	2	0	0	42
7215	Monterzy konstrukcji linowych	4	0	0	0	0
7221	Kowale, hartownicy i pokrewni	67	2	0	0	12
7222	Ślusarze i pokrewni	3 140	69	151	1	344
7223	Ustawiacze - operatorzy obrabiarek skrawających do metali	1 677	280	11	1	97
7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	6	2	0	0	2
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	3 684	12	509	2	237
7232	Mechanicy statków powietrznych i pokrewni	6	0	0	0	0
7233	Mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	3 405	190	240	24	74

TABLICA 2

BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2003 ROKU

c.d.

Symbol grupy	NAZWA GRUPY	Bezrobotni zarejestrowani w 2003 roku				Oferty pracy zgłoszone w 2003r.*
		ogółem	kobiety	absolwenci		
				razem	kobiety	
0		1	2	3	4	5
7241	Elektromechanicy	656	36	149	5	33
7242	Elektromonterzy	1 325	46	103	0	69
7243	Elektrycy budowlani i pokrewni	504	22	71	0	98
7244	Monterzy linii elektrycznych	31	0	3	0	4
7251	Monterzy elektronicy	246	9	63	3	12
7252	Monterzy sieci i urządzeń telekomunikacyjnych	65	7	8	0	2
7311	Mechanicy precyzyjni	200	60	8	0	10
7312	Monterzy instrumentów muzycznych	1	1	0	0	0
7313	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	19	3	1	0	2
7321	Formowacze wyrobów ceramicznych i pokrewni	146	111	1	1	24
7322	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	39	15	0	0	35
7324	Zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	91	78	1	1	63
7331	Wytwórcy wyrobów galanteryjnych, pamiątkarskich i pokrewni	3	3	0	0	0
7341	Składacze tekstów	11	4	0	0	1
7343	Kopiści, trawiacze, grawerzy i pokrewni	1	0	0	0	4
7345	Introligatorzy	20	10	2	0	14
7346	Drukarze sitodrukowi i pokrewni	4	2	1	1	9
7411	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	490	86	38	6	180
7412	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1 711	698	451	172	296
7413	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	2	1	0	0	3
7414	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	9	7	0	0	0
7415	Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	5	4	0	0	0
7421	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	16	5	0	0	8
7422	Stolarze i pokrewni	883	54	168	1	149
7423	Ustawiacze - operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni	47	7	0	0	69
7424	Plecionkarze, szcztokarze i pokrewni	7	4	0	0	0
7431	Przygotowywacze włókna i przędzarze	15	13	0	0	0
7432	Tkacze, dziewiarze i pokrewni	130	128	0	0	2
7433	Krawcy, kapelusznicy i pokrewni	1 628	1 596	157	155	79
7434	Kuśnierze i pokrewni	27	23	0	0	0
7435	Krojczowie	12	9	0	0	24
7436	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	619	611	8	8	468
7437	Tapicerzy i pokrewni	105	33	11	0	6
7442	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	73	66	2	2	0
7443	Obuwnicy	351	278	0	0	20

TABLICA 2

BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2003 ROKU

c.d.

Symbol grupy	NAZWA GRUPY	Bezrobotni zarejestrowani w 2003 roku				Oferty pracy zgłoszone w 2003r.*
		ogółem	kobiety	absolwenci		
				razem	kobiety	
0		1	2	3	4	5
"8"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2 520	401	108	16	1 369
8111	Operatorzy maszyn górniczych i pokrewni	17	1	0	0	34
8112	Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalni	10	4	0	0	2
8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	10	1	0	0	1
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń metalurgicznych	31	2	0	0	5
8122	Operatorzy urządzeń odlewniczych, walcowniczych i pokrewni	108	5	2	2	6
8123	Operatorzy pieców i urządzeń do obróbki cieplnej metali	2	0	0	0	2
8124	Ciągacze i tłoczarze	24	14	0	0	71
8131	Operatorzy urządzeń przemysłu szklarskiego	8	5	0	0	17
8132	Operatorzy urządzeń przem. ceramicznego	30	5	2	0	12
8141	Operatorzy urządzeń do obróbki drewna	8	2	0	0	15
8142	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej	2	1	0	0	14
8143	Operatorzy urządzeń do produkcji papieru	11	8	0	0	5
8151	Operatorzy urządzeń do rozdrabniania, mieszania i granulowania chemikaliów	1	1	0	0	0
8152	Operatorzy urządzeń do obróbki cieplnej chemikaliów i pokrewni	8	0	0	0	2
8153	Operatorzy urządzeń filtrujących i oddzielających	1	0	0	0	0
8154	Operatorzy urządzeń do procesów chemicznych i produkcji chemikaliów	20	8	0	0	0
8155	Operatorzy urządzeń do przeróbki ropy naftowej i gazu	1	0	0	0	0
8156	Operatorzy urządzeń do chemicznej przeróbki węgla, koksu i pokrewni	3	0	0	0	1
8159	Operatorzy urządzeń przetwórstwa chemicznego gdzie indziej niesklasyfikowani	2	0	0	0	0
8161	Elektroenergetycy i pokrewni	72	4	10	0	4
8162	Maszyniści silników, kotłów parowych i pokrewni	123	6	0	0	154
8163	Operatorzy pomp, sprężarek, urządzeń uzdatniania wody, oczyszczania ścieków i pokrewni	13	1	0	0	3
8211	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali	381	46	28	0	76
8212	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji betonu, elementów betonowych oraz kamiennych i pokrewni	32	3	0	0	56
8221	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów farmaceutycznych, kosmetycznych i sanitarnych	2	1	1	0	0

TABLICA 2

BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2003 ROKU

c.d.

Symbol grupy	NAZWA GRUPY	Bezrobotni zarejestrowani w 2003 roku				Oferty pracy zgłoszone w 2003r.*
		ogółem	kobiety	absolwenci		
				razem	kobiety	
0		1	2	3	4	5
8223	Operatorzy urządzeń do nakładania powłok	1	0	0	0	0
8224	Operatorzy urządzeń do produkcji materiałów światłoczułych i obróbki filmów	1	0	0	0	0
8231	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy	11	5	0	0	10
8232	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	20	7	0	0	47
8241	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna	2	0	0	0	15
8251	Maszyści maszyn drukujących	25	2	3	0	17
8252	Maszyści maszyn introligatorskich	0	0	0	0	3
8253	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	16	12	0	0	13
8261	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	7	6	0	0	0
8262	Operatorzy maszyn tkackich, dziewiarskich i pokrewni	2	1	0	0	10
8263	Operatorzy maszyn do szycia	0	0	0	0	2
8264	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych i pokrewni	12	9	0	0	2
8265	Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór	5	5	0	0	4
8269	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	4	4	0	0	4
8271	Operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa mięsa i ryb	7	2	0	0	82
8272	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich	69	43	11	9	8
8273	Operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa zbożowego i pokrewni	2	0	0	0	0
8274	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów piekarniczych i cukierniczych oraz koncentratów spożywczych	10	8	2	2	5
8275	Operatorzy maszyn i urządzeń do przetw. owoców, warzyw, nasion oleistych i pokrewni	103	85	4	2	0
8276	Operatorzy maszyn i urz.do produkcji cukru	1	0	0	0	0
8277	Operatorzy maszyn i urządzeń do przetw. kawy, herbaty i ziarna kakaowego	7	4	1	0	1
8278	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji napojów bezalkoholowych, wyrobów alkoholowych i pokrewni	6	6	0	0	0
8281	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	186	8	20	0	29
8282	Monterzy aparatury, maszyn i sprzętu elektrycznego	64	2	5	0	21
8283	Monterzy sprzętu elektronicznego	100	8	8	0	8
8284	Monterzy wyrobów z metalu, gumy i tworzyw sztucznych	3	2	0	0	7
8285	Monterzy wyrobów z drewna	9	0	0	0	43
8287	Monterzy wyrobów złożonych	2	2	0	0	1

TABLICA 2

BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2003 ROKU

c.d.

Symbol grupy	NAZWA GRUPY	Bezrobotni zarejestrowani w 2003 roku				Oferty pracy zgłoszone w 2003r.*
		ogółem	kobiety	absolwenci		
				razem	kobiety	
0		1	2	3	4	5
8291	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	55	5	7	1	11
8311	Maszyniści kolejowi i metra	11	1	0	0	8
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	54	21	0	0	11
8321	Kierowcy samochodów osobowych	156	0	0	0	70
8322	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	52	0	0	0	43
8323	Kierowcy samochodów ciężarowych	316	0	0	0	314
8331	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych rolniczych i leśnych	85	0	2	0	4
8332	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	87	6	2	0	45
8333	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	68	28	0	0	11
8334	Operatorzy wózków podnośnikowych	34	1	0	0	40
8341	Marynarze i pokrewni	7	0	0	0	0
"9"	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	3 253	1 138	1	0	7 902
9111	Sprzedawcy uliczni	4	3	0	0	0
9112	Domokrażcy i sprzedawcy na telefon	0	0	0	0	2
9121	Czyszciele butów i inni świadczący usługi na ulicach	2	1	0	0	10
9131	Pomoce domowe i sprzątaczk	43	41	0	0	0
9132	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	576	410	0	0	591
9133	Praczk ręczne i prasowacze	34	34	0	0	26
9141	Gospodarze budynków	565	162	0	0	3 536
9142	Myjący pojazdy i szyby	3	2	0	0	17
9151	Gońcy, bagażowi i pokrewni	25	9	0	0	59
9152	Portierzy, woźni i pokrewni	138	38	0	0	179
9161	Ładowacze nieczystości	2	0	0	0	1
9162	Zamiatacze i pokrewni	245	73	0	0	195
9211	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	22	11	0	0	1
9212	Robotnicy pomocniczy w leśnictwie	2	0	0	0	0
9311	Robotnicy pomocniczy w kopalniach i kamieniołomach	4	0	0	0	2
9312	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	247	41	1	0	1 036
9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	689	18	0	0	1 557
9321	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	563	276	0	0	567
9331	Robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	89	19	0	0	123

(*) Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2003 roku wykazana została zgodnie ze sprawozdawczością półroczną Załącznik Nr 3 "Bezrobotni oraz oferty pracy według grup zawodów i specjalności". Występujące różnice pomiędzy miesięczną sprawozdawczością MPiPS-01 a półroczną wynikają z wyłączenia w Załączniku Nr 3 ofert pracy, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali.

TABLICA 3
BEZROBOTNI WG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW NA KONIEC 2003 ROKU

Symbol grupy	NAZWA GRUPY	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2003 roku			
		ogółem	kobiety	absolwenci	
				razem	kobiety
0		1	2	3	4
	Ogółem	126 538	61 699	6 174	3 161
	Bez zawodu	27 786	14 584	1 628	973
	Bezrobotni posiadający zawód	98 752	47 115	4 546	2 188
"1"	PARLAMENTARZYŚCI, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	106	51	0	0
1111	Parlamentarzyści i politycy	1	1	0	0
1211	Dyrektorzy generalni, wykonawczy i prezesi	12	3	0	0
1212	Zastępcy dyrektorów generalnych i prezesów	1	0	0	0
1221	Kierownicy wewn. jednostek organiz. dział. podst. w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybołówstwie	1	0	0	0
1222	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w przemyśle przetwórczym	2	1	0	0
1223	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w budownictwie	1	0	0	0
1224	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym	9	8	0	0
1225	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w gastronomii, hotelarstwie i turystyce	1	0	0	0
1227	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w przedsiębiorstwach obsługi biznesu	1	0	0	0
1229	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej gdzie indziej niesklasyfikowani	6	5	0	0
1231	Kierownicy działów finansowych i administracyjnych	5	3	0	0
1232	Kierownicy działów osobowych i pokrewnych	3	2	0	0
1233	Kierownicy działów marketingu i sprzedaży	9	5	0	0
1234	Kierownicy działów reklamy, promocji i pokrewnych	1	1	0	0
1235	Kierownicy działów zaopatrzenia i dystrybucji	9	2	0	0
1237	Kierownicy działów badawczo-rozwojowych	3	1	0	0
1239	Kierownicy pozostałych wewnętrznych jednostek organizacyjnych gdzie indziej niesklasyfikowani	5	2	0	0
1312	Kierownicy małych przedsiębiorstw w przemyśle przetwórczym	1	0	0	0
1313	Kierownicy małych przedsiębiorstw w budownictwie	6	1	0	0
1314	Kierownicy małych przedsiębiorstw w handlu hurtowym i detalicznym	11	6	0	0
1317	Kierownicy małych przedsiębiorstw obsługi biznesu	3	2	0	0
1318	Kierownicy małych przedsiębiorstw usług osobistych, porządkowych i pokrewnych	1	0	0	0
1319	Kierownicy małych przedsiębiorstw gdzie indziej niesklasyfikowani	14	8	0	0

TABLICA 3
BEZROBOTNI WG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW NA KONIEC 2003 ROKU

c.d.

Symbol grupy	NAZWA GRUPY	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2003 roku			
		ogółem	kobiety	absolwenci	
				razem	kobiety
0		1	2	3	4
"2"	SPECJALIŚCI	7 181	4 954	1 318	869
2111	Fizycy i astronomowie	2	2	1	1
2113	Chemicy	83	63	20	19
2114	Specjaliści nauk o Ziemi	34	21	8	5
2121	Matematycy i pokrewni	19	11	2	2
2131	Projektanci i analitycy systemów komputerowych	67	31	20	13
2132	Programiści	8	1	4	0
2139	Informatycy gdzie indziej niesklasyfikowani	64	24	21	6
2141	Architekci, urbaniści i pokrewni	18	10	4	4
2142	Inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska	306	152	47	18
2143	Inżynierowie elektrycy	85	14	6	0
2144	Inżynierowie elektronicy i telekomunikacji	59	9	14	0
2145	Inżynierowie mechanicy	241	19	45	2
2146	Inżynierowie chemicy	36	26	8	6
2147	Inżynierowie górnicy, metalurdzy i pokrewni	64	19	9	5
2148	Inżynierowie geodeci i kartografowie	15	5	1	1
2149	Inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	111	40	29	16
2211	Biolodzy	44	32	9	5
2212	Biotechnolodzy	3	3	0	0
2213	Biochemicy, biofizycy i pokrewni	1	1	0	0
2221	Inżynierowie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	144	64	14	8
2222	Inżynierowie technologii żywności i żywienia	18	17	1	1
2231	Lekarze	28	21	0	0
2232	Lekarze stomatolodzy	5	5	0	0
2233	Lekarze weterynarii	7	2	1	1
2234	Farmaceuci	4	2	1	0
2239	Specjaliści ochrony zdrowia (z wyjątkiem specjalistów pielęgniarstwa i położnictwa) gdzie indziej niesklasyfikowani	28	26	4	4
2311	Nauczyciele szkół wyższych	13	9	2	0
2321	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	816	554	125	78
2331	Nauczyciele szkół podstawowych	354	334	17	17
2332	Nauczyciele przedszkoli	248	238	2	2
2341	Nauczyciele szkół specjalnych	9	8	2	2
2351	Specjaliści metod nauczania	4	1	0	0
2359	Specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani	394	338	43	39
2411	Ekonomiści	1 492	1 149	272	206
2412	Specjaliści do spraw finansowych	329	260	57	42
2413	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	24	20	4	3

TABLICA 3
BEZROBOTNI WG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW NA KONIEC 2003 ROKU

c.d.

Symbol grupy	NAZWA GRUPY	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2003 roku			
		ogółem	kobiety	absolwenci	
				razem	kobiety
0		1	2	3	4
2419	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	904	653	187	128
2421	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	2	1	0	0
2429	Prawnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	138	79	26	12
2431	Archiwiści i muzealnicy	6	4	0	0
2432	Bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej	94	83	14	12
2441	Archeolodzy, socjolodzy i pokrewni	243	192	111	92
2442	Filozofowie, historycy i politolodzy	244	142	83	43
2443	Filolodzy i tłumacze	84	71	26	20
2444	Psycholodzy i pokrewni	16	15	9	9
2445	Specjaliści pracy socjalnej i pokrewni	11	9	1	1
2451	Literaci, dziennikarze i pokrewni	34	21	8	4
2452	Artyści plastycy	15	12	2	2
2453	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	1	0	0	0
2455	Aktorzy, reżyserzy i pokrewni	3	0	0	0
2471	Kontrolerzy i inspektorzy administracji publicznej	1	1	0	0
2479	Specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani	208	140	58	40
"3"	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	22 607	12 714	1 530	592
3111	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	211	156	13	8
3112	Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	1 896	637	155	49
3113	Technicy elektrycy	1 053	68	126	1
3114	Technicy elektronicy i telekomunikacji	781	95	91	5
3115	Technicy mechanicy	4 468	508	377	16
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	247	205	2	2
3117	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	286	38	9	0
3118	Kreślarze, graficy komputerowi i pokrewni	5	2	0	0
3119	Technicy gdzie indziej niesklasyfikowani	1 218	933	85	51
3121	Technicy informatycy	237	111	43	26
3122	Operatorzy sprzętu komputerowego	92	14	32	1
3131	Fotografowie i operatorzy urządzeń do rejestracji obrazu i dźwięku	43	27	1	1
3132	Operatorzy urządzeń nadawczych i telekomunikacyjnych	5	0	0	0
3141	Pracownicy służb technicznych żegluga	3	0	0	0
3142	Oficerowie pokładowi, piloci żegluga i pokrewni	1	0	0	0
3143	Piloci statków powietrznych i pokrewni	12	0	0	0
3144	Kontrolerzy ruchu lotniczego i pokrewni	1	0	0	0
3151	Inspektorzy budowlani, przeciwpożarowi i pokrewni	6	4	0	0
3152	Inspektorzy bezpieczeństwa pracy, kontrolerzy jakości wyrobów i pokrewni	134	60	2	2
3211	Technicy analityki medycznej	79	75	3	2

TABLICA 3
BEZROBOTNI WG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW NA KONIEC 2003 ROKU

c.d.

Symbol grupy	NAZWA GRUPY	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2003 roku			
		ogółem	kobiety	absolwenci	
				razem	kobiety
0		1	2	3	4
3212	Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	1 948	1 283	115	59
3213	Technicy technologii żywności	1 184	938	77	54
3214	Dietetycy i żywieniowcy	570	477	55	40
3221	Higieniści	50	44	4	3
3222	Optycy	5	4	0	0
3223	Asystenci i technicy dentystyczni	79	62	6	4
3224	Fizjoterapeuci i pokrewni	113	96	23	19
3225	Asystenci weterynaryjni	7	0	0	0
3226	Technicy farmaceutyczni	55	52	18	18
3227	Operatorzy aparatury medycznej	15	13	1	1
3229	Średni personel ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek i położnych) gdzie indziej niesklasyfikowany	8	4	1	0
3231	Pielęgniarki	560	551	6	5
3232	Położne	76	76	2	2
3311	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	41	27	0	0
3411	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych i pokrewni	3	2	0	0
3412	Pośrednicy ubezpieczeniowi	24	16	0	0
3413	Pośrednicy w obrocie nieruchomościami	3	3	0	0
3414	Organizatorzy turystyki i pokrewni	93	75	14	9
3415	Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	301	230	47	39
3416	Zaopatrzeniowcy	47	9	0	0
3419	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	5 709	5 077	172	136
3421	Pośrednicy handlowi	72	58	5	3
3422	Spedytorzy i pokrewni	29	20	3	2
3423	Pracownicy do spraw zatrudnienia i pośrednictwa pracy	1	1	0	0
3429	Agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy handlowi gdzie indziej niesklasyfikowani	22	15	1	0
3431	Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	230	186	10	7
3432	Księgowi	156	155	1	1
3441	Funkcjonariusze celni i ochrony granic	2	1	0	0
3443	Urzędnicy do spraw przyznawania zasiłków	4	2	0	0
3444	Urzędnicy organów udzielających licencji	1	0	0	0
3449	Urzędnicy państwowi do spraw podatków, cel i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	10	8	0	0
3451	Policjanci	9	0	0	0
3452	Funkcjonariusze ochrony państwa	3	0	0	0
3461	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	191	171	16	16
3471	Plastycy i pokrewni	165	99	13	9
3472	Prezenterzy, inspicjenci i pokrewni	8	6	1	1
3473	Muzycy, piosenkarze i tancerze	12	4	0	0

TABLICA 3
BEZROBOTNI WG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW NA KONIEC 2003 ROKU

c.d.

Symbol grupy	NAZWA GRUPY	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2003 roku			
		ogółem	kobiety	absolwenci	
				razem	kobiety
0		1	2	3	4
3475	Sportowcy zawodowi, trenerzy i pokrewni	11	6	0	0
3476	Animatorzy kultury	5	4	0	0
3481	Pracownicy archiwów	1	1	0	0
3482	Pracownicy bibliotek i informacji naukowej	5	4	0	0
3491	Pracownicy parafialni i świeccy krzewiciele wiary	1	1	0	0
"4"	PRACOWNICY BIUROWI	3 097	2 478	68	58
4111	Sekretarki	56	56	0	0
4113	Operatorzy wprowadzania danych	2	1	0	0
4114	Maszynistki i stenografowie	24	23	0	0
4121	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	429	387	4	4
4131	Magazynierzy i pokrewni	560	271	1	0
4133	Pracownicy do spraw transportu	43	18	1	1
4141	Doręczyciele pocztowi i pokrewni	47	25	0	0
4191	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	1 584	1 382	45	37
4211	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	59	55	0	0
4212	Kasjerzy bankowi i pokrewni	14	13	1	1
4213	Asystenci usług pocztowych i telekomunikacyjnych	27	27	0	0
4214	Inkasenci i poborcy	9	3	0	0
4215	Krupierzy, pracownicy kolektur i pokrewni	3	3	0	0
4216	Pracownicy lombardów	1	0	0	0
4221	Informatorzy, pracownicy biur podróży i pokrewni	119	100	14	13
4222	Recepcjoniści i rejestratorzy	55	50	2	2
4223	Telefoniści	65	64	0	0
"5"	PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY	12 467	11 310	579	492
5112	Kierownicy pociągów, konduktorzy i rewizorzy	43	19	0	0
5113	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	11	11	1	1
5121	Pracownicy usług domowych i pokrewni	26	23	0	0
5122	Kucharze	2 905	2 527	162	118
5123	Kelnerzy i pokrewni	937	863	23	16
5131	Opiekunki dziecięce	130	125	6	6
5132	Pomocniczy personel medyczny	46	29	0	0
5133	Pracownicy domowej opieki osobistej	225	215	0	0
5139	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	8	7	0	0
5141	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1 491	1 448	147	145
5143	Pracownicy zakładów pogrzebowych	7	0	0	0
5144	Psychotroniczy	2	2	0	0
5151	Strażacy	10	0	0	0
5152	Funkcjonariusze więziennictwa, służby ochrony i pokrewni	1	0	0	0

TABLICA 3
BEZROBOTNI WG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW NA KONIEC 2003 ROKU

c.d.

Symbol grupy	NAZWA GRUPY	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2003 roku			
		ogółem	kobiety	absolwenci	
				razem	kobiety
0		1	2	3	4
5153	Strażnicy ochrony kolei	2	0	0	0
5159	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	181	28	16	2
5221	Sprzedawcy i demonstratorzy	6 442	6 013	224	204
"6"	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	2 239	1 345	25	20
6111	Rolnicy produkcji roślinnej	742	442	8	6
6121	Hodowcy wyspecjalizowanej produkcji zwierzęcej	10	7	0	0
6122	Hodowcy drobiu	22	19	0	0
6129	Hodowcy zwierząt i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	39	17	0	0
6131	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	487	297	5	4
6211	Ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni	429	325	3	3
6212	Ogrodnicy terenów zieleni	88	61	2	1
6213	Ogrodnicy sadownicy i pokrewni	22	14	0	0
6311	Robotnicy leśni i pokrewni	255	65	0	0
6321	Hodowcy ryb	6	0	0	0
6322	Rybacy śródlądowi gdzie indziej niesklasyfikowani	4	0	0	0
6331	Rybacy morscy	4	0	0	0
6411	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	131	98	7	6
"7"	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	41 369	10 472	980	149
7111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	304	1	0	0
7112	Górnicy strzałowi	2	0	0	0
7113	Robotnicy obróbki kamienia	86	1	1	0
7121	Murarze i pokrewni	3 386	29	75	0
7122	Betoniarze	887	12	0	0
7123	Cieśle, stolarze budowlani i pokrewni	995	26	8	0
7124	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	203	8	0	0
7125	Robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni	89	8	0	0
7129	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	70	20	3	3
7131	Dekarze	94	0	0	0
7132	Posadzkarze i pokrewni	456	0	17	0
7133	Tynkarze i pokrewni	170	5	0	0
7134	Monterzy izolacji	149	4	2	0
7135	Szklarze i pokrewni	10	2	0	0
7136	Monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych	1 001	2	27	0
7137	Monterzy sieci komunalnych	54	0	0	0
7138	Monterzy systemów rurociągowych	91	0	0	0
7139	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	81	3	26	3

TABLICA 3
BEZROBOTNI WG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW NA KONIEC 2003 ROKU

c.d.

Symbol grupy	NAZWA GRUPY	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2003 roku			
		ogółem	kobiety	absolwenci	
				razem	kobiety
0		1	2	3	4
7141	Malarze budowlani i pokrewni	1 120	159	18	0
7142	Lakiernicy	231	17	5	0
7143	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	6	2	0	0
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	366	71	0	0
7212	Spawacze i pokrewni	631	28	0	0
7213	Blacharze	486	2	28	0
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	174	5	0	0
7215	Monterzy konstrukcji linowych	10	0	0	0
7221	Kowale, hartownicy i pokrewni	86	3	0	0
7222	Ślusarze i pokrewni	4 196	167	40	1
7223	Ustawiacze - operatorzy obrabiarek skrawających do metali	2 581	700	3	0
7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	8	4	0	0
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	4 296	18	187	0
7232	Mechanicy statków powietrznych i pokrewni	7	0	0	0
7233	Mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	4 254	393	82	10
7241	Elektromechanicy	646	50	69	3
7242	Elektromonterzy	1 738	137	37	1
7243	Elektrycy budowlani i pokrewni	528	36	32	0
7244	Monterzy linii elektrycznych	51	6	0	0
7251	Monterzy elektronicy	224	20	16	0
7252	Monterzy sieci i urządzeń telekomunikacyjnych	72	7	2	0
7311	Mechanicy precyzyjni	348	198	5	1
7312	Monterzy instrumentów muzycznych	1	1	0	0
7313	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	19	3	0	0
7321	Formowacze wyrobów ceramicznych i pokrewni	275	220	0	0
7322	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	59	29	0	0
7324	Zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	171	154	1	1
7331	Wytwórcy wyrobów galanteryjnych, pamiątkarskich i pokrewni	11	10	0	0
7341	Składacze tekstów	16	9	0	0
7342	Odlewacze i galwanizerzy poligraficzni	2	0	0	0
7343	Kopiści, trawiacze, grawerzy i pokrewni	3	1	0	0
7345	Introligatorzy	58	33	2	0
7346	Drukarze sitodrukowi i pokrewni	4	2	0	0
7411	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	598	182	14	4
7412	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	2 369	1 361	168	72
7413	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	3	2	0	0
7414	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	23	14	0	0

TABLICA 3
BEZROBOTNI WG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW NA KONIEC 2003 ROKU

c.d.

Symbol grupy	NAZWA GRUPY	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2003 roku			
		ogółem	kobiety	absolwenci	
				razem	kobiety
0		1	2	3	4
7415	Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	9	6	0	0
7421	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	26	8	0	0
7422	Stolarze i pokrewni	1 070	147	57	1
7423	Ustawiacze - operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni	67	13	0	0
7424	Plecionkarze, szczotkarze i pokrewni	19	13	0	0
7431	Przygotowywacze włókna i przędzarze	44	42	0	0
7432	Tkacze, dziewiarze i pokrewni	331	327	0	0
7433	Krawcy, kapelusznicy i pokrewni	3 467	3 430	49	48
7434	Kuśnierze i pokrewni	37	33	0	0
7435	Krojczo	27	22	0	0
7436	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	1 492	1 485	1	1
7437	Tapicerzy i pokrewni	117	45	5	0
7441	Garbarze skór i pokrewni	1	0	0	0
7442	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	179	165	0	0
7443	Obuwnicy	684	571	0	0
"8"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	3 721	1 067	46	8
8111	Operatorzy maszyn górniczych i pokrewni	20	5	0	0
8112	Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin	12	6	0	0
8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	19	3	0	0
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń metalurgicznych	43	8	1	1
8122	Operatorzy urządzeń odlewniczych, walcowniczych i pokrewni	146	15	0	0
8123	Operatorzy pieców i urządzeń do obróbki cieplnej metali	3	1	0	0
8124	Ciągacze i tłoczarze	54	35	0	0
8131	Operatorzy urządzeń przemysłu szklarskiego	31	20	0	0
8132	Operatorzy urządzeń przemysłu ceramicznego	32	9	0	0
8139	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych, ceramicznych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2	0	0	0
8141	Operatorzy urządzeń do obróbki drewna	15	7	0	0
8142	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej	4	3	0	0
8143	Operatorzy urządzeń do produkcji papieru	28	26	0	0
8151	Operatorzy urządzeń do rozdrabniania, mieszania i granulowania chemikaliów	2	2	0	0
8152	Operatorzy urządzeń do obróbki cieplnej chemikaliów i pokrewni	10	1	0	0
8153	Operatorzy urządzeń filtrujących i oddzielających	1	0	0	0
8154	Operatorzy urządzeń do procesów chemicznych i produkcji chemikaliów	27	13	0	0
8156	Operatorzy urządzeń do chemicznej przeróbki węgla, koksu i pokrewni	2	0	0	0

TABLICA 3
BEZROBOTNI WG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW NA KONIEC 2003 ROKU

c.d.

Symbol grupy	NAZWA GRUPY	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2003 roku			
		ogółem	kobiety	absolwenci	
				razem	kobiety
0		1	2	3	4
8159	Operatorzy urządzeń przetwórstwa chemicznego gdzie indziej niesklasyfikowani	10	3	0	0
8161	Elektroenergetycy i pokrewni	86	9	3	0
8162	Maszyniści silników, kotłów parowych i pokrewni	131	15	0	0
8163	Operatorzy pomp, sprężarek, urządzeń uzdatniania wody, oczyszczania ścieków i pokrewni	15	2	0	0
8171	Operatorzy zautomatyzowanych i zrobotyzowanych linii produkcyjnych w przemyśle elektromaszynowym	1	0	0	0
8172	Operatorzy robotów i manipulatorów przemysłowych	1	1	0	0
8211	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali	477	109	14	1
8212	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji betonu, elementów betonowych oraz kamiennych i pokrewni	37	7	0	0
8221	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów farmaceutycznych, kosmetycznych i sanitarnych	2	2	0	0
8222	Operatorzy urządzeń do produkcji materiałów wybuchowych i pokrewni	1	0	0	0
8223	Operatorzy urządzeń do nakładania powłok	1	0	0	0
8224	Operatorzy urządzeń do produkcji materiałów światłoczułych i obróbki filmów	2	0	0	0
8231	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy	14	6	0	0
8232	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	22	6	0	0
8241	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna	3	1	0	0
8251	Maszyniści maszyn drukujących	32	6	1	0
8252	Maszyniści maszyn introligatorskich	1	0	0	0
8253	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	37	32	0	0
8261	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	10	10	0	0
8262	Operatorzy maszyn tkackich, dziewiarskich i pokrewni	5	4	0	0
8263	Operatorzy maszyn do szycia	2	1	0	0
8264	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych i pokrewni	35	35	0	0
8265	Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór	4	4	0	0
8266	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia	2	0	0	0
8269	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	7	7	0	0
8271	Operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa mięsa i ryb	11	6	0	0
8272	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich	136	110	4	3
8273	Operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa zbożowego i pokrewni	2	1	0	0
8274	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów piekarniczych i cukierniczych oraz koncentratów spożywczych	29	25	1	1
8275	Operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa owoców, warzyw, nasion oleistych i pokrewni	298	273	1	1

TABLICA 3
BEZROBOTNI WG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW NA KONIEC 2003 ROKU

c.d.

Symbol grupy	NAZWA GRUPY	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2003 roku			
		ogółem	kobiety	absolwenci	
				razem	kobiety
0		1	2	3	4
8276	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji cukru	3	2	0	0
8277	Operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa kawy, herbaty i ziarna kakaowego	10	8	0	0
8278	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji napojów bezalkoholowych, wyrobów alkoholowych i pokrewni	25	20	0	0
8279	Operatorzy maszyn i urządzeń przemysłu tytoniowego	3	2	0	0
8281	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	284	35	9	0
8282	Monterzy aparatury, maszyn i sprzętu elektrycznego	69	10	1	0
8283	Monterzy sprzętu elektronicznego	131	23	4	0
8284	Monterzy wyrobów z metalu, gumy i tworzyw sztucznych	5	5	0	0
8285	Monterzy wyrobów z drewna	5	0	0	0
8287	Monterzy wyrobów złożonych	3	3	0	0
8291	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	51	5	3	1
8311	Maszyniści kolejowi i metra	13	4	0	0
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	104	54	0	0
8321	Kierowcy samochodów osobowych	251	3	0	0
8322	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	55	1	0	0
8323	Kierowcy samochodów ciężarowych	439	0	0	0
8331	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych rolniczych i leśnych	158	0	2	0
8332	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	97	10	2	0
8333	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	100	46	0	0
8334	Operatorzy wózków podnośnikowych	46	7	0	0
8341	Marynarze i pokrewni	4	0	0	0
"9"	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	5 965	2 724	0	0
9111	Sprzedawcy uliczni	13	12	0	0
9121	Czyściele butów i inni świadczący usługi na ulicach	2	1	0	0
9131	Pomoce domowe i sprzątaczk	130	129	0	0
9132	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	1 249	1 088	0	0
9133	Praczk ręczne i prasowacze	62	62	0	0
9141	Gospodarze budynków	880	330	0	0
9142	Myjący pojazdy i szyby	7	6	0	0
9151	Gońcy, bagażowi i pokrewni	37	13	0	0
9152	Portierzy, woźni i pokrewni	253	96	0	0
9161	Ładowacze nieczystości	2	0	0	0
9162	Zamiatacze i pokrewni	541	177	0	0
9211	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	33	15	0	0
9212	Robotnicy pomocniczy w leśnictwie	5	0	0	0
9311	Robotnicy pomocniczy w kopalniach i kamieniołomach	10	1	0	0
9312	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	474	99	0	0
9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	1 016	42	0	0
9321	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	1 083	617	0	0
9331	Robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	168	36	0	0

TABLICA 4

RANKING BEZROBOTNYCH WEDŁUG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW NA KONIEC 2003 ROKU

Lp.	Symbol grupy	Grupy zawodowe	Bezrobotni zarejestrowani w 2003 roku	Bezrobotni zarejestrowani w końcu 2003 roku	w tym poprzednio pracujący, pozostający bez pracy w miesiącach			Oferty pracy zgłoszone w 2003r.*
					do 1	1 -12	pow. 12	
0			1	2	3	4	5	6
		Ogółem	95 477	126 538	5 922	34 625	51 059	25 552
		z tego:						
		bez zawodu	17 720	27 786	906	5 217	9 361	0
		bezrobotni posiadający zawody	77 757	98 752	5 016	29 408	41 698	25 552
1	5221	Sprzedawcy i demonstratorzy	3 924	6 442	262	1 927	3 399	1 967
2	3419	Pracownicy ds. finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	2 445	5 709	206	1 378	2 184	175
3	3115	Technicy mechanicy	4 696	4 468	260	1 441	1 311	93
4	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	3 684	4 296	280	1 377	1 461	237
5	7233	Mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	3 405	4 254	251	1 416	1 716	74
6	7222	Ślusarze i pokrewni	3 140	4 196	245	1 288	1 827	344
7	7433	Krawcy, kapelusznicy i pokrewni	1 628	3 467	90	787	1 582	79
8	7121	Murarze i pokrewni	2 581	3 386	250	1 115	1 513	399
9	5122	Kucharze	1 766	2 905	81	686	1 223	342
10	7223	Ustawiacze - operatorzy obrabiarek skrawających do metali	1 677	2 581	179	840	1 372	97
11	7412	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1 711	2 369	102	746	1 026	296
12	3212	Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	1 405	1 948	70	473	703	32
13	3112	Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	1 942	1 896	107	578	587	87
14	7242	Elektromonterzy	1 325	1 738	100	563	790	69
15	4191	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	1 084	1 584	63	394	713	2 400
16	2411	Ekonomiści	2 127	1 492	95	501	279	220
17	7436	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	619	1 492	45	374	1 011	468
18	5141	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1 004	1 491	41	309	548	189
19	9132	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	576	1 249	50	280	823	591
20	3119	Technicy gdzie indziej niesklasyfikowani	1 030	1 218	59	359	364	26
21	3213	Technicy technologii żywności	983	1 184	49	349	373	12
22	7141	Malarze budowlani i pokrewni	742	1 120	64	338	556	177
23	9321	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	563	1 083	60	281	675	567
24	7422	Stolarze i pokrewni	883	1 070	58	352	433	149
25	3113	Technicy elektrycy	1 205	1 053	47	339	272	26
26	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	689	1 016	88	321	518	1 557
27	7136	Monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych	807	1 001	82	366	427	85
28	7123	Cieśle, stolarze budowlani i pokrewni	747	995	81	325	424	24
29	5123	Kelnerzy i pokrewni	568	937	42	290	486	146
30	2419	Specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	1 389	904	38	287	134	155
31	7122	Betoniarze	635	887	78	305	457	119
32	9141	Gospodarze budynków	565	880	58	281	537	3 536

TABLICA 4

RANKING BEZROBOTNYCH WEDŁUG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW NA KONIEC 2003 ROKU

c.d.

Lp.	Symbol grupy	Grupy zawodowe	Bezrobotni zarejestrowani w 2003 roku	Bezrobotni zarejestrowani w końcu 2003 roku	w tym poprzednio pracujący, pozostający bez pracy w miesiącach			Oferty pracy zgłoszone w 2003r.*
					do 1	1 -12	pow. 12	
0			1	2	3	4	5	6
33	2321	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	1 219	816	37	260	191	43
34	3114	Technicy elektronicy i telekomunikacji	968	781	33	211	173	25
35	6111	Rolnicy produkcji roślinnej	380	742	22	180	300	2
36	7443	Obuwnicy	351	684	49	156	445	20
37	7241	Elektromechanicy	656	646	46	193	166	33
38	7212	Spawacze i pokrewni	539	631	43	253	263	181
39	7411	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	490	598	41	237	272	180
40	3214	Dietetycy i żywieniowcy	483	570	26	141	164	5
41	3231	Pielęgniarki	547	560	45	219	243	249
42	4131	Magazynierzy i pokrewni	390	560	38	191	304	348
43	9162	Zamiatacze i pokrewni	245	541	26	142	364	195
44	7243	Elektrycy budowlani i pokrewni	504	528	33	199	196	98
45	6131	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	251	487	16	102	226	6
46	7213	Blacharze	411	486	32	141	160	22
47	8211	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali	381	477	28	155	166	76
48	9312	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	247	474	43	126	295	1 036
49	7132	Posadzkarze i pokrewni	346	456	26	153	179	16
50	8323	Kierowcy samochodów ciężarowych	316	439	29	164	234	314
51	4121	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	214	429	10	80	230	55
52	6211	Ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni	182	429	9	90	175	0
53	2359	Specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani	453	394	16	102	106	117
54	7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	236	366	17	114	232	65
55	2331	Nauczyciele szkół podstawowych	288	354	21	115	168	47
56	7311	Mechanicy precyzyjni	200	348	10	99	187	10
57	7432	Tkacze, dziewiarze i pokrewni	130	331	15	76	186	2
58	2412	Specjaliści do spraw finansowych	542	329	12	106	57	58
59	2142	Inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska	553	306	22	123	58	66
60	7111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	180	304	18	99	168	0
61	3415	Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	349	301	15	109	49	211
62	8275	Operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa owoców, warzyw, nasion oleistych i pokrewni	103	298	6	46	141	0
63	3117	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	251	286	14	114	125	1
64	8281	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	186	284	19	73	157	29
65	7321	Formowacze wyrobów ceramicznych i pokrewni	146	275	11	76	157	24
66	6311	Robotnicy leśni i pokrewni	134	255	15	68	165	91

TABLICA 4

RANKING BEZROBOTNYCH WEDŁUG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW NA KONIEC 2003 ROKU

c.d.

Lp.	Symbol grupy	Grupy zawodowe	Bezrobotni zarejestrowani w 2003 roku	Bezrobotni zarejestrowani w końcu 2003 roku	w tym poprzednio pracujący, pozostający bez pracy w miesiącach			Oferty pracy zgłoszone w 2003r.*
					do 1	1 -12	pow. 12	
0			1	2	3	4	5	6
67	9152	Portierzy, woźni i pokrewni	138	253	9	73	164	179
68	8321	Kierowcy samochodów osobowych	156	251	16	85	136	70
69	2332	Nauczyciele przedszkoli	126	248	10	63	162	15
70	3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	142	247	12	57	120	0
71	2442	Filozofowie, historycy i politolodzy	454	244	16	56	22	6
72	2441	Archeolodzy, socjolodzy i pokrewni	519	243	9	79	9	68
73	2145	Inżynierowie mechanicy	379	241	11	89	65	32
74	3121	Technicy informatycy	255	237	9	55	38	50
75	7142	Lakiernicy	178	231	12	74	74	25
76	3431	Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	262	230	14	112	44	2 486
77	5133	Pracownicy domowej opieki osobistej	94	225	8	52	160	156
78	7251	Monterzy elektronicy	246	224	15	68	52	12
79	3111	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	153	211	8	55	104	58
80	2479	Specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani	394	208	15	51	14	64
81	7124	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	126	203	12	80	105	121
82	3461	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	158	191	12	46	89	240
83	5159	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	184	181	6	78	66	209
84	7442	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	73	179	8	36	87	0
85	7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	150	174	8	60	97	42
86	7324	Zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	91	171	6	51	94	63
87	7133	Tynkarze i pokrewni	132	170	10	61	76	22
88	9331	Robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	89	168	7	48	112	123
89	3471	Plastycy i pokrewni	137	165	7	47	62	7
90	8331	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych rolniczych i leśnych	85	158	7	45	95	4
91	3432	Księgowi	100	156	6	54	92	133
92	7134	Monterzy izolacji	126	149	13	61	62	1
93	8122	Operatorzy urządzeń odlewniczych, walcowniczych i pokrewni	108	146	6	61	70	6
94	2221	Inżynierowie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	198	144	9	46	49	12
95	2429	Prawnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	297	138	8	34	27	30
96	8272	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich	69	136	5	33	68	8
97	3152	Inspektorzy bezpieczeństwa pracy, kontrolerzy jakości wyrobów i pokrewni	102	134	7	44	54	50
98	6411	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	80	131	2	30	37	0
99	8162	Maszyści silników, kotłów parowych i pokrewni	123	131	4	58	67	154
100	8283	Monterzy sprzętu elektronicznego	100	131	10	31	59	8

TABLICA 4

RANKING BEZROBOTNYCH WEDŁUG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW NA KONIEC 2003 ROKU

c.d.

Lp.	Symbol grupy	Grupy zawodowe	Bezrobotni zarejestrowani w 2003 roku	Bezrobotni zarejestrowani w końcu 2003 roku	w tym poprzednio pracujący, pozostający bez pracy w miesiącach			Oferty pracy zgłoszone w 2003r.*
					do 1	1 -12	pow. 12	
0			1	2	3	4	5	6
101	5131	Opiekunki dziecięce	92	130	0	31	57	102
102	9131	Pomoce domowe i sprzątaczk	43	130	2	30	91	0
103	4221	Informatorzy, pracownicy biur podróży i pokrewni	99	119	4	29	29	32
104	7437	Tapicerzy i pokrewni	105	117	7	53	36	6
105	3224	Fizjoterapeuci i pokrewni	182	113	5	32	21	86
106	2149	Inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	234	111	6	41	12	26
107	8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	54	104	10	29	62	11
108	8333	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	68	100	5	35	58	11
109	8332	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	87	97	7	38	46	45
110	2432	Bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej	96	94	7	16	42	3
111	7131	Dekarze	83	94	7	40	45	42
112	3414	Organizatorzy turystyki i pokrewni	105	93	5	30	23	1
113	3122	Operatorzy sprzętu komputerowego	139	92	3	17	13	18
114	7138	Monterzy systemów rurociągowych	73	91	6	32	49	0
115	7125	Robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni	55	89	3	27	58	35
116	6212	Ogrodnicy terenów zieleni	70	88	5	29	31	29
117	7113	Robotnicy obróbki kamienia	70	86	2	35	27	29
118	7221	Kowale, hartownicy i pokrewni	67	86	3	41	42	12
119	8161	Elektroenergetycy i pokrewni	72	86	0	26	45	4
120	2143	Inżynierowie elektrycy	115	85	6	34	32	14
121	2443	Filolodzy i tłumacze	174	84	3	23	15	4
122	2113	Chemicy	115	83	3	29	18	8
123	7139	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	114	81	5	27	0	9
124	3211	Technicy analityki medycznej	70	79	4	25	26	9
125	3223	Asystenci i technicy dentyści	70	79	1	28	27	8
126	3232	Położne	75	76	4	28	36	9
127	3421	Pośrednicy handlowi	63	72	2	24	12	0
128	7252	Monterzy sieci i urządzeń telekomunikacyjnych	65	72	4	30	27	2
129	7129	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	60	70	4	31	20	76
130	8282	Monterzy aparatury, maszyn i sprzętu elektrycznego	64	69	8	27	28	21
131	2131	Projektanci i analitycy systemów komputerowych	140	67	3	33	0	11
132	7423	Ustawiacze - operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni	47	67	5	25	37	69
133	4223	Telefoniści	22	65	2	15	48	3
134	2139	Informatycy gdzie indziej niesklasyfikowani	98	64	2	16	8	24

TABLICA 4

RANKING BEZROBOTNYCH WEDŁUG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW NA KONIEC 2003 ROKU

c.d.

Lp.	Symbol grupy	Grupy zawodowe	Bezrobotni zarejestrowani w 2003 roku	Bezrobotni zarejestrowani w końcu 2003 roku	w tym poprzednio pracujący, pozostający bez pracy w miesiącach			Oferty pracy zgłoszone w 2003r.*
					do 1	1 -12	pow. 12	
0			1	2	3	4	5	6
135	2147	Inżynierowie górniczy, metalurzy i pokrewni	81	64	2	25	18	6
136	9133	Praczniki ręczne i prasowacze	34	62	2	21	39	26
137	2144	Inżynierowie elektronicy i telekomunikacji	106	59	2	16	11	9
138	4211	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	28	59	1	22	35	91
139	7322	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	39	59	4	20	31	35
140	7345	Introligatorzy	20	58	3	12	30	14
141	4111	Sekretarki	42	56	5	22	24	103
142	3226	Technicy farmaceutyczni	95	55	2	13	9	41
143	4222	Recepcjoniści i rejestratorzy	42	55	2	19	26	71
144	8322	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	52	55	7	17	31	43
145	7137	Monterzy sieci komunalnych	31	54	3	19	29	9
146	8124	Ciągacze i tłoczarze	24	54	1	13	40	71
147	7244	Monterzy linii elektrycznych	31	51	3	12	33	4
148	8291	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	55	51	0	30	14	11
149	3221	Higienisci	40	50	1	17	16	2
150	3416	Zaopatrzeniowcy	47	47	3	24	20	25
151	4141	Doręczyciele pocztowi i pokrewni	29	47	1	15	31	13
152	5132	Pomocniczy personel medyczny	29	46	1	15	30	16
153	8334	Operatorzy wózków podnośnikowych	34	46	3	17	24	40
154	2211	Biolodzy	72	44	2	15	9	10
155	7431	Przygotowywacze włókna i przędzarze	15	44	0	7	32	0
156	3131	Fotografowie i operatorzy urządzeń do rejestracji obrazu i dźwięku	44	43	1	15	22	12
157	4133	Pracownicy do spraw transportu	29	43	1	15	25	1
158	5112	Kierownicy pociągów, konduktorzy i rewizorzy	21	43	1	12	28	0
159	8121	Operatorzy maszyn i urządzeń metalurgicznych	31	43	2	18	21	5
160	3311	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	33	41	1	15	22	24
161	6129	Hodowcy zwierząt i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	21	39	1	7	29	0
162	7434	Kuśnierze i pokrewni	27	37	1	15	15	0
163	8212	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji betonu, elementów betonowych oraz kamiennych i pokrewni	32	37	1	13	21	56
164	8253	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	16	37	2	9	24	13
165	9151	Gońcy, bagażowicy i pokrewni	25	37	1	9	26	59
166	2146	Inżynierowie chemicy	40	36	0	11	6	0
167	8264	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych i pokrewni	12	35	1	5	25	2
168	2114	Specjaliści nauk o Ziemi	55	34	1	8	5	4
169	2451	Literaci, dziennikarze i pokrewni	49	34	2	11	5	31

TABLICA 4

RANKING BEZROBOTNYCH WEDŁUG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW NA KONIEC 2003 ROKU

c.d.

Lp.	Symbol grupy	Grupy zawodowe	Bezrobotni zarejestrowani w 2003 roku	Bezrobotni zarejestrowani w końcu 2003 roku	w tym poprzednio pracujący, pozostający bez pracy w miesiącach			Oferty pracy zgłoszone w 2003r.*
					do 1	1 -12	pow. 12	
0			1	2	3	4	5	6
170	9211	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	22	33	3	12	16	1
171	8132	Operatorzy urządzeń przemysłu ceramicznego	30	32	0	17	14	12
172	8251	Maszyniści maszyn drukujących	25	32	0	9	17	17
173	8131	Operatorzy urządzeń przemysłu szklarskiego	8	31	3	4	24	17
174	3422	Spedytorzy i pokrewni	27	29	1	14	6	6
175	8274	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów piekarniczych i cukierniczych oraz koncentratów spożywczych	10	29	0	4	14	5
176	2231	Lekarze	46	28	2	25	1	7
177	2239	Specjaliści ochrony zdrowia (z wyjątkiem specjalistów pielęgniarstwa i położnictwa) gdzie indziej niesklasyfikowani	55	28	0	10	2	39
178	8143	Operatorzy urządzeń do produkcji papieru	11	28	0	6	19	5
179	4213	Asystenci usług pocztowych i telekomunikacyjnych	20	27	1	9	17	8
180	7435	Krojczowie	12	27	1	9	17	24
181	8154	Operatorzy urządzeń do procesów chemicznych i produkcji chemikaliów	20	27	1	6	15	0
182	5121	Pracownicy usług domowych i pokrewni	17	26	0	10	13	4
183	7421	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	16	26	0	7	19	8
184	8278	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji napojów bezalkoholowych, wyrobów alkoholowych i pokrewni	6	25	0	4	21	0
185	2413	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	53	24	0	10	6	11
186	3412	Pośrednicy ubezpieczeniowi	16	24	1	7	12	16
187	4114	Maszynistki i stenografowie	14	24	1	7	16	4
188	7414	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	9	23	1	5	16	0
189	3429	Agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy handlowi gdzie indziej niesklasyfikowani	19	22	2	4	11	10
190	6122	Hodowcy drobiu	9	22	0	5	16	0
191	6213	Ogrodnicy sadownicy i pokrewni	9	22	0	4	10	1
192	8232	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	20	22	1	12	8	47
193	8111	Operatorzy maszyn górniczych i pokrewni	17	20	1	9	6	34
194	2121	Matematycy i pokrewni	26	19	2	8	4	0
195	7313	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	19	19	2	9	5	2
196	7424	Plecionkarze, szrotkarze i pokrewni	7	19	0	5	13	0
197	8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	10	19	2	6	10	1
198	2141	Architekci, urbaniści i pokrewni	28	18	1	5	3	8
199	2222	Inżynierowie technologii żywności i żywienia	38	18	2	3	5	3

TABLICA 4

RANKING BEZROBOTNYCH WEDŁUG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW NA KONIEC 2003 ROKU

c.d.

Lp.	Symbol grupy	Grupy zawodowe	Bezrobotni zarejestrowani w 2003 roku	Bezrobotni zarejestrowani w końcu 2003 roku	w tym poprzednio pracujący, pozostający bez pracy w miesiącach			Oferty pracy zgłoszone w 2003r.*
					do 1	1 -12	pow. 12	
0			1	2	3	4	5	6
200	2444	Psycholodzy i pokrewni	52	16	1	1	1	15
201	7341	Składacze tekstów	11	16	2	5	8	1
202	2148	Inżynierowie geodeci i kartografowie	36	15	0	4	7	5
203	2452	Artyści plastycy	20	15	0	3	2	3
204	3227	Operatorzy aparatury medycznej	17	15	0	6	8	6
205	8141	Operatorzy urządzeń do obróbki drewna	8	15	1	4	8	15
206	8163	Operatorzy pomp, sprzężarek, urządzeń uzdatniania wody, oczyszczania ścieków i pokrewni	13	15	1	7	6	3
207	1319	Kierownicy małych przedsiębiorstw gdzie indziej niesklasyfikowani	7	14	1	5	8	7
208	4212	Kasjerzy bankowi i pokrewni	10	14	0	6	6	18
209	8231	Operatorzy maszyn do prod. wyr. z gumy	11	14	3	3	8	10
210	2311	Nauczyciele szkół wyższych	10	13	0	2	5	2
211	8311	Maszyniści kolejowi i metra	11	13	2	5	6	8
212	9111	Sprzedawcy uliczni	4	13	1	1	10	0
213	1211	Dyrektorzy generalni, wykonawczy i prezesi	11	12	0	7	5	5
214	3143	Piloci statków powietrznych i pokrewni	13	12	1	7	2	0
215	3473	Muzycy, piosenkarze i tancerze	12	12	2	3	5	3
216	8112	Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalni	10	12	0	3	6	2
217	1314	Kierownicy małych przedsiębiorstw w handlu hurtowym i detalicznym	10	11	1	5	5	2
218	2445	Specjaliści pracy socjalnej i pokrewni	12	11	0	3	2	2
219	3475	Sportowcy zawodowi, trenerzy i pokrewni	11	11	1	3	5	13
220	5113	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	7	11	1	1	1	15
221	7331	Wytwórcy wyrobów galanteryjnych, pamiątkarskich i pokrewni	3	11	0	2	1	0
222	8271	Operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa mięsa i ryb	7	11	1	2	4	82
223	3449	Urzędnicy państwowi do spraw podatków, cel i pokrewni gdzie indziej niesklasyfik.	10	10	1	3	6	5
224	5151	Strażacy	5	10	1	3	6	0
225	6121	Hodowcy wyspecjalizowanej produkcji zwierzęcej	8	10	1	2	7	0
226	7135	Szklarze i pokrewni	9	10	1	5	4	90
227	7215	Monterzy konstrukcji linowych	4	10	0	4	6	0
228	8152	Operatorzy urządzeń do obróbki cieplnej chemikaliów i pokrewni	8	10	0	6	4	2
229	8159	Operatorzy urządzeń przetwórstwa chemicznego gdzie indziej niesklasyfik.	2	10	0	2	8	0
230	8261	Operatorzy maszyn prężalniczych i pokrewni	7	10	0	3	5	0
231	8277	Operatorzy maszyn i urządzeń do przetw. kawy, herbaty i ziarna kakaowego	7	10	0	3	1	1
232	9311	Robotnicy pomocniczy w kopalniach i kamieniołomach	4	10	0	3	7	2

TABLICA 4

RANKING BEZROBOTNYCH WEDŁUG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW NA KONIEC 2003 ROKU

c.d.

Lp.	Symbol grupy	Grupy zawodowe	Bezrobotni zarejestrowani w 2003 roku	Bezrobotni zarejestrowani w końcu 2003 roku	w tym poprzednio pracujący, pozostający bez pracy w miesiącach			Oferty pracy zgłoszone w 2003r.*
					do 1	1 -12	pow. 12	
0			1	2	3	4	5	6
233	1224	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym	8	9	1	5	3	1
234	1233	Kierownicy działów marketingu i sprzedaży	6	9	0	3	6	6
235	1235	Kierownicy działów zaopatrzenia i dystrybucji	7	9	2	4	3	2
236	2341	Nauczyciele szkół specjalnych	13	9	0	5	1	10
237	3451	Policjanci	12	9	0	7	2	0
238	4214	Inkasenci i poborcy	4	9	0	4	5	8
239	7415	Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	5	9	0	3	6	0
240	2132	Programiści	11	8	0	2	1	8
241	3229	Średni personel ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek i położnych) gdzie indziej niesklasyfikowany	11	8	0	2	3	4
242	3472	Prezenterzy, inspicjenci i pokrewni	6	8	0	4	3	1
243	5139	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	5	8	0	4	4	3
244	7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	6	8	1	3	4	2
245	2233	Lekarze weterynarii	14	7	0	4	1	2
246	3225	Asystenci weterynaryjni	8	7	0	7	0	0
247	5143	Pracownicy zakładów pogrzebowych	1	7	1	0	6	1
248	7232	Mechanicy statków powietrznych i pokrewni	6	7	0	1	4	0
249	8269	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	4	7	1	2	3	4
250	9142	Myjący pojazdy i szyby	3	7	0	1	6	17
251	1229	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej gdzie indziej niesklasyfikowani	1	6	0	1	5	4
252	1313	Kierownicy małych przedsiębiorstw w budownictwie	4	6	1	0	5	5
253	2431	Archiwiści i muzealnicy	5	6	0	3	1	24
254	3151	Inspektorzy budowlani, przeciwpożarowi i pokrewni	8	6	1	2	3	11
255	6321	Hodowcy ryb	0	6	0	0	6	0
256	7143	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	3	6	0	2	3	7
257	1231	Kierownicy działów finansowych i administracyjnych	5	5	0	4	1	1
258	1239	Kierownicy pozostałych wewnętrznych jednostek organizacyjnych gdzie indziej niesklasyfikowani	4	5	1	1	3	5
259	2232	Lekarze stomatolodzy	7	5	0	4	1	0
260	3118	Kreślarze, graficy komputerowi i pokrewni	7	5	0	2	2	6
261	3132	Operatorzy urządzeń nadawczych i telekomunikacyjnych	7	5	0	3	2	2
262	3222	Optycy	8	5	0	3	1	0
263	3476	Animatorzy kultury	3	5	0	1	3	19
264	3482	Pracownicy bibliotek i informacji naukowej	29	5	0	2	1	75

TABLICA 4

RANKING BEZROBOTNYCH WEDŁUG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW NA KONIEC 2003 ROKU

c.d.

Lp.	Symbol grupy	Grupy zawodowe	Bezrobotni zarejestrowani w 2003 roku	Bezrobotni zarejestrowani w końcu 2003 roku	w tym poprzednio pracujący, pozostający bez pracy w miesiącach			Oferty pracy zgłoszone w 2003r.*
					do 1	1 -12	pow. 12	
0			1	2	3	4	5	6
265	8262	Operatorzy maszyn tkackich, dziewiarskich i pokrewni	2	5	0	1	4	10
266	8284	Monterzy wyrobów z metalu, gumy i tworzyw sztucznych	3	5	0	2	3	7
267	8285	Monterzy wyrobów z drewna	9	5	0	3	2	43
268	9212	Robotnicy pomocniczy w leśnictwie	2	5	0	2	3	0
269	2234	Farmaceuci	22	4	0	2	0	14
270	2351	Specjaliści metod nauczania	4	4	0	1	2	8
271	3443	Urzędnicy ds. przyznawania zasiłków	2	4	0	1	0	0
272	6322	Rybacy śródlądowi gdzie indziej niesklasyfikowani	3	4	0	1	3	0
273	6331	Rybacy morscy	5	4	1	1	2	0
274	7346	Drukarze sitodrukowi i pokrewni	4	4	0	4	0	9
275	8142	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej	2	4	0	1	3	14
276	8265	Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór	5	4	1	3	0	4
277	8341	Marynarze i pokrewni	7	4	0	1	2	0
278	1232	Kierownicy działów osobowych i pokrewnych	2	3	0	1	2	0
279	1237	Kierownicy działów badawczo-rozwojowych	1	3	0	1	2	0
280	1317	Kierownicy małych przedsiębiorstw obsługi biznesu	0	3	0	0	2	0
281	2212	Biotechnolodzy	6	3	0	2	0	1
282	2455	Aktorzy, reżyserzy i pokrewni	2	3	0	0	2	0
283	3141	Pracownicy służb technicznych żeglugi	2	3	0	2	1	0
284	3411	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych i pokrewni	4	3	0	1	2	1
285	3413	Pośrednicy w obrocie nieruchomościami	1	3	0	1	1	1
286	3452	Funkcjonariusze ochrony państwa	2	3	0	2	1	0
287	4215	Krupierzy, pracownicy kolektur i pokrewni	2	3	0	2	1	4
288	7343	Kopiści, trawiacze, grawerzy i pokrewni	1	3	0	1	1	4
289	7413	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	2	3	1	1	1	3
290	8123	Operatorzy pieców i urządzeń do obróbki cieplnej metali	2	3	0	1	2	2
291	8241	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna	2	3	1	0	1	15
292	8276	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji cukru	1	3	0	1	2	0
293	8279	Operatorzy maszyn i urządzeń przemysłu tytoniowego	0	3	0	0	3	0
294	8287	Monterzy wyrobów złożonych	2	3	0	2	1	1
295	1222	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w przemyśle przetwórczym	1	2	0	1	1	4
296	2111	Fizycy i astronomowie	8	2	0	0	1	1
297	2421	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	1	2	0	1	1	1

TABLICA 4

RANKING BEZROBOTNYCH WEDŁUG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW NA KONIEC 2003 ROKU

c.d.

Lp.	Symbol grupy	Grupy zawodowe	Bezrobotni zarejestrowani w 2003 roku	Bezrobotni zarejestrowani w końcu 2003 roku	w tym poprzednio pracujący, pozostający bez pracy w miesiącach			Oferty pracy zgłoszone w 2003r.*
					do 1	1 -12	pow. 12	
0			1	2	3	4	5	6
298	3441	Funkcjonariusze celni i ochrony granic	2	2	0	1	1	1
299	4113	Operatorzy wprowadzania danych	1	2	0	0	1	0
300	5144	Psychotronicy	2	2	0	1	0	4
301	5153	Strażnicy ochrony kolei	0	2	0	0	2	0
302	7112	Górnicy strzałowi	0	2	0	0	2	0
303	7342	Odlawacze i galwanizerzy poligraficzni	0	2	0	0	2	0
304	8139	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych, ceramicznych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0	2	0	0	2	0
305	8151	Operatorzy urządzeń do rozdrabniania, mieszania i granulowania chemikaliów	1	2	0	0	2	0
306	8156	Operatorzy urządzeń do chemicznej przeróbki węgla, koksu i pokrewni	3	2	0	2	0	1
307	8221	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów farmaceutycz., kosmetycz. i sanitarnych	2	2	0	1	1	0
308	8224	Operatorzy urządzeń do produkcji materiałów światłoczułych i obróbki filmów	1	2	0	1	1	0
309	8263	Operatorzy maszyn do szycia	0	2	0	0	2	2
310	8266	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia	0	2	0	0	2	0
311	8273	Operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa zbożowego i pokrewni	2	2	0	0	1	0
312	9121	Czyściciele butów i inni świadczący usługi na ulicach	2	2	1	1	0	10
313	9161	Ładowacze nieczystości	2	2	0	0	2	1
314	1111	Parlamentarzyści i politycy	1	1	0	0	0	0
315	1212	Z-cy dyrektorów generalnych i prezesów	1	1	0	1	0	3
316	1221	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybołówstwie	2	1	1	0	0	0
317	1223	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w budownictwie	1	1	0	0	1	8
318	1225	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w gastronomii, hotelarstwie i turystyce	0	1	0	0	1	0
319	1227	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w przedsiębiorstwach obsługi biznesu	2	1	0	1	0	0
320	1234	Kierownicy działów reklamy, promocji i pokrewnych	1	1	0	1	0	0
321	1312	Kierownicy małych przedsiębiorstw w przemyśle przetwórczym	2	1	0	1	0	0
322	1318	Kierownicy małych przedsiębiorstw usług osobistych, porządkowych i pokrewnych	0	1	0	0	1	0
323	2213	Biochemicy, biofizycy i pokrewni	5	1	0	0	1	0
324	2453	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	5	1	1	0	0	0
325	2471	Kontrolerzy i inspektorzy adm. publicznej	2	1	0	1	0	17
326	3142	Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni	6	1	0	0	0	0

TABLICA 4

RANKING BEZROBOTNYCH WEDŁUG 4-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW NA KONIEC 2003 ROKU

c.d.

Lp.	Symbol grupy	Grupy zawodowe	Bezrobotni zarejestrowani w 2003 roku	Bezrobotni zarejestrowani w końcu 2003 roku	w tym poprzednio pracujący, pozostający bez pracy w miesiącach			Oferty pracy zgłoszone w 2003r.*
					do 1	1 -12	pow. 12	
0			1	2	3	4	5	6
327	3144	Kontrolerzy ruchu lotniczego i pokrewni	1	1	0	1	0	0
328	3423	Pracownicy do spraw zatrudnienia i pośrednictwa pracy	0	1	0	0	1	6
329	3444	Urzędnicy organów udzielających licencji	0	1	0	0	1	0
330	3481	Pracownicy archiwów	2	1	1	0	0	3
331	3491	Pracownicy parafialni i świeccy krzewiciele wiary	0	1	0	0	1	0
332	4216	Pracownicy lombardów	1	1	0	1	0	6
333	5152	Funkcjonariusze więziennictwa, służby ochrony i pokrewni	1	1	0	1	0	0
334	7312	Monterzy instrumentów muzycznych	1	1	0	1	0	0
335	7441	Garbarze skór i pokrewni	0	1	0	0	1	0
336	8153	Operatorzy urządzeń filtrujących i oddzielających	1	1	0	1	0	0
337	8171	Operatorzy zautomatyzowanych i zrobotyzowanych linii produkcyjnych w przemyśle elektromaszynowym	0	1	0	0	1	0
338	8172	Operatorzy robotów i manipulatorów przemysłowych	0	1	0	0	1	0
339	8222	Operatorzy urządzeń do produkcji materiałów wybuchowych i pokrewni	0	1	0	0	1	0
340	8223	Operatorzy urząd. do nakładania powłok	1	1	0	0	1	0
341	8252	Maszyniści maszyn introligatorskich	0	1	0	0	1	3
342	1226	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych dział. podst. w gosp. magazynowej, transporcie i łączności	1	0	0	0	0	2
343	1236	Kierownicy działów informatyki	0	0	0	0	0	1
344	1315	Kierownicy małych przedsiębiorstw w gastronomii, hotelarstwie i turystyce	1	0	0	0	0	0
345	1316	Kierownicy małych przedsięb. w gosp. magazynowej, transporcie i łączności	2	0	0	0	0	0
346	2122	Statystycy	0	0	0	0	0	7
347	2241	Specjaliści pielęgniarstwa i położnictwa	3	0	0	0	0	0
348	3417	Rzeczoznawcy, taksatorzy i licytatorzy	0	0	0	0	0	1
349	3442	Urzędnicy do spraw podatków	1	0	0	0	0	1
350	4132	Planiści produkcyjni**	1 465	0	0	0	0	59
351	4142	Kodowacze i korektorzy	0	0	0	0	0	6
352	5142	Osoby do towarzystwa	0	0	0	0	0	3
353	8155	Operatorzy urządzeń do przeróbki ropy naftowej i gazu	1	0	0	0	0	0
354	9112	Domokrączy i sprzedawcy na telefon	0	0	0	0	0	2

(*) Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2003 roku wykazana została zgodnie ze sprawozdawczością półroczną Załącznik Nr 3 "Bezrobotni oraz oferty pracy według grup zawodów i specjalności".

Występujące różnice pomiędzy miesięczną sprawozdawczością MPiPS-01 a półroczną wynikają z wyłączenia w Załączniku Nr 3 ofert pracy, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali.

(**) W grudniu 2003 roku w systemie informatycznym PULS dokonano zmiany w zaszeregowaniu bezrobotnych referentów ekonomiczno-statystycznych wykazywanych od stycznia 2003 roku wśród "planistów produkcyjnych" (kod 4132). Powyższa grupa posiada kod 341902 "asystent ekonomiczny", a dane w poz. 350 dot. I półrocza 2003r.

TABLICA 5**BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW W POWIATACH**

Stan w dniu 31.XII. 2003r.

Powiaty	Grupy zawodowe										Ogółem bezrobotni
	Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	Specjaliści	Technicy i inny średni personel	Pracownicy biurowi	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	Pracownicy przy pracach prostych	Bez zawodu	
Woj. świętokrzyskie	106	7 181	22 607	3 097	12 467	2 239	41 369	3 721	5 965	27 786	126 538
Buski	4	307	1 019	96	506	84	1 536	112	159	665	4 488
Jędrzejowski	4	507	1 344	240	991	169	2 079	255	446	927	6 962
Kazimierski	2	89	530	151	279	110	609	69	235	216	2 290
Kielecki	1	640	3 407	290	1 894	306	7 031	377	270	7 358	21 574
Miasto Kielce	5	1 768	3 900	381	1 284	69	4 067	269	178	4 645	16 566
Konecki	6	557	1 924	173	1 107	250	4 528	337	520	3 151	12 553
Opatowski	4	343	670	38	440	139	1 947	161	350	1 408	5 500
Ostrowiecki	8	781	2 345	327	1 511	210	4 833	522	910	2 628	14 075
Pińczowski	3	222	545	136	355	93	1 064	120	122	507	3 167
Sandomierski	4	484	1 235	198	637	163	1 830	306	521	1 394	6 772
Skarżyski	4	615	2 213	328	979	80	3 584	328	512	1 751	10 394
Starachowicki	19	367	1 620	406	1 218	230	4 084	331	829	1 351	10 455
Staszowski	21	288	921	164	695	110	2 115	268	403	1 104	6 089
Włoszczowski	21	213	934	169	571	226	2 062	266	510	681	5 653

TABLICA 6
BEZROBOTNE KOBIETY I BEZROBOTNI MĘŻCZYŹNI ZAREJESTROWANI
WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW W POWIATACH

Stan w dniu 31.XII. 2003r.

Powiaty		Grupy zawodowe										Razem
		Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	Specjaliści	Technicy i inny średni personel	Pracownicy biurowi	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	Pracownicy przy pracach prostych	Bez zawodu	
Woj. świętokrzyskie	o	106	7 181	22 607	3 097	12 467	2 239	41 369	3 721	5 965	27 786	126 538
	k	51	4 954	12 714	2 478	11 310	1 345	10 472	1 067	2 724	14 584	61 699
	m	55	2 227	9 893	619	1 157	894	30 897	2 654	3 241	13 202	64 839
Buski	o	4	307	1 019	96	506	84	1 536	112	159	665	4 488
	k	2	227	542	78	466	56	273	21	60	323	2 048
	m	2	80	477	18	40	28	1 263	91	99	342	2 440
Jędrzejowski	o	4	507	1 344	240	991	169	2 079	255	446	927	6 962
	k	2	372	812	195	894	129	600	50	261	528	3 843
	m	2	135	532	45	97	40	1 479	205	185	399	3 119
Kazimierski	o	2	89	530	151	279	110	609	69	235	216	2 290
	k	1	59	291	121	256	70	71	6	105	106	1 086
	m	1	30	239	30	23	40	538	63	130	110	1 204
Kielecki	o	1	640	3 407	290	1 894	306	7 031	377	270	7 358	21 574
	k	1	464	2 070	253	1 797	200	1 680	132	111	3 609	10 317
	m	0	176	1 337	37	97	106	5 351	245	159	3 749	11 257
Miasto Kielce	o	5	1 768	3 900	381	1 284	69	4 067	269	178	4 645	16 566
	k	1	1 148	2 100	325	1 145	54	791	69	91	2 546	8 270
	m	4	620	1 800	56	139	15	3 276	200	87	2 099	8 296
Konecki	o	6	557	1 924	173	1 107	250	4 528	337	520	3 151	12 553
	k	2	408	1 081	141	1 010	146	1 318	71	303	1 645	6 125
	m	4	149	843	32	97	104	3 210	266	217	1 506	6 428

TABLICA 6
**BEZROBOTNE KOBIETY I BEZROBOTNI MĘŻCZYŹNI ZAREJESTROWANI
WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW W POWIATACH**

Stan w dniu 31.XII. 2003r.

c.d.

Powiaty		Grupy zawodowe										Razem
		Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	Specjaliści	Technicy i inny średni personel	Pracownicy biurowi	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	Pracownicy przy pracach prostych	Bez zawodu	
Opatowski	o	4	343	670	38	440	139	1 947	161	350	1 408	5 500
	k	1	251	305	24	401	71	480	43	94	698	2 368
	m	3	92	365	14	39	68	1 467	118	256	710	3 132
Ostrowiecki	o	8	781	2 345	327	1 511	210	4 833	522	910	2 628	14 075
	k	4	517	1 360	257	1 339	122	1 359	84	463	1 445	6 950
	m	4	264	985	70	172	88	3 474	438	447	1 183	7 125
Pińczowski	o	3	222	545	136	355	93	1 064	120	122	507	3 167
	k	1	165	298	115	326	71	165	79	45	296	1 561
	m	2	57	247	21	29	22	899	41	77	211	1 606
Sandomierski	o	4	484	1 235	198	637	163	1 830	306	521	1 394	6 772
	k	2	332	682	171	560	79	430	157	169	661	3 243
	m	2	152	553	27	77	84	1 400	149	352	733	3 529
Skarżyski	o	4	615	2 213	328	979	80	3 584	328	512	1 751	10 394
	k	1	389	1 080	263	882	50	1 080	99	250	993	5 087
	m	3	226	1 133	65	97	30	2 504	229	262	758	5 307
Starachowicki	o	19	367	1 620	406	1 218	230	4 084	331	829	1 351	10 455
	k	12	256	926	276	1 044	123	1 103	83	418	739	4 980
	m	7	111	694	130	174	107	2 981	248	411	612	5 475
Staszowski	o	21	288	921	164	695	110	2 115	268	403	1 104	6 089
	k	14	214	529	130	658	49	617	56	147	584	2 998
	m	7	74	392	34	37	61	1 498	212	256	520	3 091
Włoszczowski	o	21	213	934	169	571	226	2 062	266	510	681	5 653
	k	7	152	638	129	532	125	505	117	207	411	2 823
	m	14	61	296	40	39	101	1 557	149	303	270	2 830

TABLICA 7
STRUKTURA BEZROBOCIA Kobiet I MĘŻCZYŹN WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW W POWIATACH

Stan w dniu 31.XII. 2003r.

Powiaty		Grupy zawodowe										Razem
		Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	Specjaliści	Technicy i inny średni personel	Pracownicy biurowi	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	Pracownicy przy pracach prostych	Bez zawodu	
Woj. świętokrzyskie	k	48,1	69,0	56,2	80,0	90,7	60,1	25,3	28,7	45,7	52,5	48,8
	m	51,9	31,0	43,8	20,0	9,3	39,9	74,7	71,3	54,3	47,5	51,2
Buski	k	50,0	73,9	53,2	81,2	92,1	66,7	17,8	18,8	37,7	48,6	45,6
	m	50,0	26,1	46,8	18,8	7,9	33,3	82,2	81,2	62,3	51,4	54,4
Jędrzejowski	k	50,0	73,4	60,4	81,2	90,2	76,3	28,9	19,6	58,5	57,0	55,2
	m	50,0	26,6	39,6	18,8	9,8	23,7	71,1	80,4	41,5	43,0	44,8
Kazimierski	k	50,0	66,3	54,9	80,1	91,8	63,6	11,7	8,7	44,7	49,1	47,4
	m	50,0	33,7	45,1	19,9	8,2	36,4	88,3	91,3	55,3	50,9	52,6
Kielecki	k	100,0	72,5	60,8	87,2	94,9	65,4	23,9	35,0	41,1	49,0	47,8
	m	0,0	27,5	39,2	12,8	5,1	34,6	76,1	65,0	58,9	51,0	52,2
Miasto Kielce	k	20,0	64,9	53,8	85,3	89,2	78,3	19,4	25,7	51,1	54,8	49,9
	m	80,0	35,1	46,2	14,7	10,8	21,7	80,6	74,3	48,9	45,2	50,1
Konecki	k	33,3	73,2	56,2	81,5	91,2	58,4	29,1	21,1	58,3	52,2	48,8
	m	66,7	26,8	43,8	18,5	8,8	41,6	70,9	78,9	41,7	47,8	51,2

TABLICA 7
STRUKTURA BEZROBOCIA Kobiet I MĘŻCZYZN WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW W POWIATACH

Stan w dniu 31.XII. 2003r.

c.d.

Powiaty		Grupy zawodowe										Razem
		Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	Specjaliści	Technicy i inny średni personel	Pracownicy biurowi	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	Pracownicy przy pracach prostych	Bez zawodu	
Opatowski	k	25,0	73,2	45,5	63,2	91,1	51,1	24,7	26,7	26,9	49,6	43,1
	m	75,0	26,8	54,5	36,8	8,9	48,9	75,3	73,3	73,1	50,4	56,9
Ostrowiecki	k	50,0	66,2	58,0	78,6	88,6	58,1	28,1	16,1	50,9	55,0	49,4
	m	50,0	33,8	42,0	21,4	11,4	41,9	71,9	83,9	49,1	45,0	50,6
Pińczowski	k	33,3	74,3	54,7	84,6	91,8	76,3	15,5	65,8	36,9	58,4	49,3
	m	66,7	25,7	45,3	15,4	8,2	23,7	84,5	34,2	63,1	41,6	50,7
Sandomierski	k	50,0	68,6	55,2	86,4	87,9	48,5	23,5	51,3	32,4	47,4	47,9
	m	50,0	31,4	44,8	13,6	12,1	51,5	76,5	48,7	67,6	52,6	52,1
Skarżyski	k	25,0	63,3	48,8	80,2	90,1	62,5	30,1	30,2	48,8	56,7	48,9
	m	75,0	36,7	51,2	19,8	9,9	37,5	69,9	69,8	51,2	43,3	51,1
Starachowicki	k	63,2	69,8	57,2	68,0	85,7	53,5	27,0	25,1	50,4	54,7	47,6
	m	36,8	30,2	42,8	32,0	14,3	46,5	73,0	74,9	49,6	45,3	52,4
Staszowski	k	66,7	74,3	57,4	79,3	94,7	44,5	29,2	20,9	36,5	52,9	49,2
	m	33,3	25,7	42,6	20,7	5,3	55,5	70,8	79,1	63,5	47,1	50,8
Włoszczowski	k	33,3	71,4	68,3	76,3	93,2	55,3	24,5	44,0	40,6	60,4	49,9
	m	66,7	28,6	31,7	23,7	6,8	44,7	75,5	56,0	59,4	39,6	50,1

TABLICA 8

BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW W POWIATACH W 2003 ROKU

Symbol grupy	GRUPY ZAWODÓW z - zarejestrowani bezrobotni w 2003 roku o - oferty pracy zgłoszone w 2003 roku	WOJEWÓDZTWO RAZEM	POWIATY															
			KIELCE			BUSKI	JĘDRZEJOW- SKI	KAZIMIERSKI	KONECKI	OPATOWSKI	OSTROWIECKI	PIŃCZOWSKI	SANDOMIER- SKI	SKARŻYSKI	STARACHOWI- CKI	STASZOWSKI	WŁOSZCZO- WSKI	
			POWIAT GRODZKI	POWIAT ZIEMSKI	RAZEM													
RAZEM		z	95 477	14 315	14 461	28 776	3 649	4 643	1 356	8 488	3 964	11 188	2 333	4 830	7 622	9 300	5 808	3 520
		o	25 552	4 566	2 871	7 437	871	1 190	329	2 462	1 095	3 002	639	1 136	1 997	2 584	1 746	1 064
Bez zawodu		z	17 720	3 270	3 432	6 702	440	573	141	1 832	882	1 876	264	868	1 390	1 332	1 064	356
		o	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bezrobotni posiadający zawód		z	77 757	11 045	11 029	22 074	3 209	4 070	1 215	6 656	3 082	9 312	2 069	3 962	6 232	7 968	4 744	3 164
		o	25 552	4 566	2 871	7 437	871	1 190	329	2 462	1 095	3 002	639	1 136	1 997	2 584	1 746	1 064
1	Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	z	81	8	0	8	2	4	2	5	3	6	2	2	2	14	18	13
		o	56	10	12	22	3	1	0	1	0	8	1	2	4	7	4	3
2	Specjaliści	z	10 797	2 601	1 023	3 624	504	734	145	820	546	1 044	342	755	954	576	496	257
		o	1 271	491	162	653	50	27	11	56	24	69	17	105	95	107	43	14
3	Technicy i inny średni personel	z	18 823	3 228	2 714	5 942	899	951	339	1 468	686	2 126	442	1 076	1 768	1 515	985	626
		o	4 392	905	307	1 212	116	123	65	277	474	564	184	283	386	469	145	94
4	Pracownicy biurowi	z	3 496	538	471	1 009	171	199	111	221	38	373	117	156	287	448	193	173
		o	3 230	717	328	1 045	189	316	74	322	58	167	107	86	248	164	254	200
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	z	7 720	913	1 122	2 035	332	492	129	678	271	1 046	198	349	508	942	494	246
		o	3 157	726	301	1 027	164	78	50	381	95	371	46	167	233	183	251	111
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	z	1 152	46	170	216	52	70	46	93	57	123	44	67	38	139	75	132
		o	129	13	18	31	11	6	4	12	0	14	2	0	0	20	5	24
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	z	29 915	3 338	5 044	8 382	1 103	1 246	324	2 916	1 258	3 670	793	1 171	2 257	3 536	1 895	1 364
		o	4 046	710	550	1 260	108	97	27	349	82	787	54	70	181	590	195	246
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	z	2 520	226	258	484	72	169	30	235	73	406	63	134	179	278	251	146
		o	1 369	228	85	313	47	111	19	84	50	197	30	42	88	199	89	100
9	Pracownicy przy pracach prostych	z	3 253	147	227	374	74	205	89	220	150	518	68	252	239	520	337	207
		o	7 902	766	1 108	1 874	183	431	79	980	312	825	198	381	762	845	760	272

TABLICA 9
**LICZBA NOWO ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH PRZYPADAJĄCYCH NA 1 OFERTĘ PRACY W 2003 ROKU
W WOJEWÓDZTWIE I POWIATOWYCH URZEDACH PRACY WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW**

Symbol grupy	GRUPY ZAWODÓW	WOJEWÓDZTWO RAZEM	POWIATY														
			KIELCE			BUSKI	JĘDRZEJOW- SKI	KAZIMIERSKI	KONECKI	OPATOWSKI	OSTROWIECKI	PIŃCZOWSKI	SANDOMIER- SKI	SKARŻYSKI	STARACHOWI- CKI	STASZOWSKI	WŁOSZCZO- WSKI
			POWIAT GRODZKI	POWIAT ZIEMSKI	RAZEM												
RAZEM		4	3	5	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	3	3	
1	Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	2	1	*	0,4	1	4	**	5	**	1	2	1	1	2	5	4
2	Specjaliści	9	5	6	6	10	27	13	15	23	15	20	7	10	5	12	18
3	Technicy i inny średni personel	4	4	9	5	8	8	5	5	2	4	2	4	5	3	7	7
4	Pracownicy biurowi	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	2	1	3	1	1
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	3	1	4	2	2	6	3	2	3	3	4	2	2	5	2	2
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	9	4	9	7	5	12	12	8	**	9	22	**	**	7	15	6
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	7	5	9	7	10	13	12	8	15	5	15	17	13	6	10	6
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2	1	3	2	2	2	2	3	2	2	2	3	2	1	3	2
9	Pracownicy przy pracach prostych	0,4	0,2	0,2	0,2	0,4	0,5	1,1	0,2	0,5	0,6	0,3	0,7	0,3	0,6	0,4	0,8

* Brak rejestrujących się.

** Brak ofert pracy.

TABLICA 10
BEZROBOTNI POPRZEDNIO PRACUJĄCY, POZOSTAJĄCY BEZ PRACY POWYŻEJ 12 MIESIĘCY
WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW W POWIATACH

Stan w dniu 31.XII. 2003r.

Powiaty		Grupy zawodowe										Ogółem bezrobotni
		Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	Specjaliści	Technicy i inny średni personel	Pracownicy biurowi	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	Pracownicy przy pracach prostych	Bez zawodu	
Województwo świętokrzyskie	Bezrobotni poprzednio pracujący	104	4 228	15 069	2 471	9 894	1 598	33 848	3 239	5 671	15 484	91 606
	w tym, pozostający bez pracy pow. 12 m-cy	54	1 572	7 482	1 511	6 029	1 007	18 477	1 878	3 688	9 361	51 059
	udział %	51,9	37,2	49,7	61,1	60,9	63,0	54,6	58,0	65,0	60,5	55,7
Buski	Bezrobotni poprzednio pracujący	4	145	522	79	413	56	1 244	97	155	244	2 959
	w tym, pozostający bez pracy pow. 12 m-cy	2	51	241	47	273	32	702	64	107	127	1 646
	udział %	50,0	35,2	46,2	59,5	66,1	57,1	56,4	66,0	69,0	52,0	55,6
Jędrzejowski	Bezrobotni poprzednio pracujący	4	254	701	171	786	79	1 702	234	390	320	4 641
	w tym, pozostający bez pracy pow. 12 m-cy	2	103	412	115	546	64	1 076	139	276	215	2 948
	udział %	50,0	40,6	58,8	67,3	69,5	81,0	63,2	59,4	70,8	67,2	63,5
Kazimierski	Bezrobotni poprzednio pracujący	2	30	235	71	150	43	398	59	153	62	1 203
	w tym, pozostający bez pracy pow. 12 m-cy	0	15	140	48	104	25	256	40	120	33	781
	udział %	0,0	50,0	59,6	67,6	69,3	58,1	64,3	67,8	78,4	53,2	64,9
Kielecki	Bezrobotni poprzednio pracujący	0	356	2 070	190	1 319	213	5 386	318	257	4 935	15 044
	w tym, pozostający bez pracy pow. 12 m-cy	0	131	969	113	784	116	2 862	189	115	3 080	8 359
	udział %	-	36,8	46,8	59,5	59,4	54,5	53,1	59,4	44,7	62,4	55,6

TABLICA 10
BEZROBOTNI POPRZEDNIO PRACUJĄCY, POZOSTAJĄCY BEZ PRACY POWYŻEJ 12 MIESIĘCY
WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW W POWIATACH

Stan w dniu 31.XII. 2003r.

c.d.

Powiaty		Grupy zawodowe										Ogółem bezrobotni
		Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	Specjaliści	Technicy i inny średni personel	Pracownicy biurowi	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	Pracownicy przy pracach prostych	Bez zawodu	
Miasto Kielce	Bezrobotni poprzednio pracujący	5	1 178	3 031	306	969	50	3 264	237	170	3 099	12 309
	w tym, pozostający bez pracy pow. 12 m-cy	2	403	1 515	158	527	29	1 621	115	79	1 892	6 341
	udział %	40,0	34,2	50,0	51,6	54,4	58,0	49,7	48,5	46,5	61,1	51,5
Konecki	Bezrobotni poprzednio pracujący	5	388	1 418	144	879	203	3 812	289	485	1 960	9 583
	w tym, pozostający bez pracy pow. 12 m-cy	2	166	741	99	536	148	2 234	165	349	1 269	5 709
	udział %	40,0	42,8	52,3	68,8	61,0	72,9	58,6	57,1	72,0	64,7	59,6
Opatowski	Bezrobotni poprzednio pracujący	4	170	368	33	338	88	1 366	135	347	688	3 537
	w tym, pozostający bez pracy pow. 12 m-cy	3	79	197	23	218	61	801	90	264	414	2 150
	udział %	75,0	46,5	53,5	69,7	64,5	69,3	58,6	66,7	76,1	60,2	60,8
Ostrowiecki	Bezrobotni poprzednio pracujący	8	514	1 739	298	1 217	177	4 273	493	904	1 282	10 905
	w tym, pozostający bez pracy pow. 12 m-cy	4	198	807	181	708	103	2 236	252	566	809	5 864
	udział %	50,0	38,5	46,4	60,7	58,2	58,2	52,3	51,1	62,6	63,1	53,8
Pińczowski	Bezrobotni poprzednio pracujący	3	113	316	83	261	55	773	92	113	181	1 990
	w tym, pozostający bez pracy pow. 12 m-cy	2	39	160	49	158	34	435	68	73	137	1 155
	udział %	66,7	34,5	50,6	59,0	60,5	61,8	56,3	73,9	64,6	75,7	58,0

TABLICA 10
BEZROBOTNI POPRZEDNIO PRACUJĄCY, POZOSTAJĄCY BEZ PRACY POWYŻEJ 12 MIESIĘCY
WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW W POWIATACH

Stan w dniu 31.XII. 2003r.

c.d.

Powiaty		Grupy zawodowe										Ogółem bezrobotni
		Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy	Specjaliści	Technicy i inny średni personel	Pracownicy biurowi	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	Pracownicy przy pracach prostych	Bez zawodu	
Sandomierski	Bezrobotni poprzednio pracujący	4	188	607	165	516	79	1 263	223	506	569	4 120
	w tym, pozostający bez pracy pow. 12 m-cy	3	56	286	125	350	49	716	153	361	292	2 391
	udział %	75,0	29,8	47,1	75,8	67,8	62,0	56,7	68,6	71,3	51,3	58,0
Skarżyski	Bezrobotni poprzednio pracujący	4	379	1 570	275	837	75	3 043	282	467	1 040	7 972
	w tym, pozostający bez pracy pow. 12 m-cy	3	153	849	190	560	49	1 779	180	322	557	4 642
	udział %	75,0	40,4	54,1	69,1	66,9	65,3	58,5	63,8	69,0	53,6	58,2
Starachowicki	Bezrobotni poprzednio pracujący	19	268	1 363	375	1 087	221	3 778	314	818	598	8 841
	w tym, pozostający bez pracy pow. 12 m-cy	8	88	602	193	553	133	1 817	154	480	278	4 306
	udział %	42,1	32,8	44,2	51,5	50,9	60,2	48,1	49,0	58,7	46,5	48,7
Staszowski	Bezrobotni poprzednio pracujący	21	130	553	146	648	91	1 810	247	399	444	4 489
	w tym, pozostający bez pracy pow. 12 m-cy	10	49	250	91	383	55	910	126	208	210	2 292
	udział %	47,6	37,7	45,2	62,3	59,1	60,4	50,3	51,0	52,1	47,3	51,1
Włoszczowski	Bezrobotni poprzednio pracujący	21	115	576	135	474	168	1 736	219	507	62	4 013
	w tym, pozostający bez pracy pow. 12 m-cy	13	41	313	79	329	109	1 032	143	368	48	2 475
	udział %	61,9	35,7	54,3	58,5	69,4	64,9	59,4	65,3	72,6	77,4	61,7

TABLICA 11

BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY W ZAWODACH MEDYCZNYCH

Zawody medyczne	Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na koniec roku:		Wzrost / spadek do 2002r.	Oferty pracy zgłoszone w roku:		Wzrost / spadek do 2002r.
	2002	2003		2002	2003	
Razem	1 287	1 173	-114	330	512	182
Lekarze	17	28	11	5	7	2
Lekarze stomatolodzy	4	5	1	0	0	0
Farmaceuci	8	4	-4	12	14	2
Specjaliści ochrony zdrowia (z wyjątkiem specjalistów pielęgniarstwa i położnictwa) gdzie indziej niesklasyfikowani	15	28	13	7	39	32
Średni personel ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek i położnych)*	393	426	33	135	178	43
Pielęgniarki i położne	766	636	-130	81	258	177
Pomocniczy personel medyczny	84	46	-38	90	16	-74

* W grupie średni personel ochrony zdrowia wykazano: techników analityki medycznej, sekretarki medyczne oraz rejestratorki medyczne, natomiast wyłączone asystentów weterynaryjnych.

TABLICA 12
BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY W ZAWODACH NAUCZYCIELSKICH

Zawody nauczycielskie	Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na koniec roku:		Wzrost / spadek do 2002r.	Oferty pracy zgłoszone w roku:		Wzrost do 2002r.
	2002	2003		2002	2003	
Razem	2 112	1 879	-233	122	266	144
Nauczyciele szkół wyższych	10	13	3	0	2	2
Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (do 2002 roku nauczyciele nauczania ponadelementarnego)*	875	816	-59	34	43	9
Nauczyciele szkół podstawowych i przedszkoli (do 2002 roku nauczyciele nauczania początkowego i przedszkolnego)*	637	602	-35	22	62	40
Nauczyciele szkół specjalnych	15	9	-6	2	10	8
Pozostali specjaliści szkolnictwa i wychowawcy	530	398	-132	47	125	78
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	45	41	-4	17	24	7

* Zmiany w obrębie grup zawodowych wynikają z przeprowadzonej reformy edukacji oraz wprowadzenia nowej Klasyfikacji Zawodów i Specjalności.

TABLICA 13

BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY W ZAWODACH ROLNICZYCH

Zawody rolnicze	Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na koniec roku:		Wzrost / spadek do 2002r.	Oferty pracy zgłoszone w roku:		Wzrost / spadek do 2002r.
	2002	2003		2002	2003	
Razem	4 843	4 663	-180	141	178	37
Inżynierowie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	158	144	-14	9	12	3
Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	2 006	1 948	-58	32	32	0
Technicy mechanizacji rolnictwa	256	151	-105	0	0	0
Rolnicy produkcji roślinnej	778	742	-36	2	2	0
Hodowcy zwierząt i pokrewni	86	71	-15	3	0	-3
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej (do 2002 roku rolnicy upraw polowych i produkcji zwierzęcej)	516	487	-29	0	6	6
Ogrodnicy	556	539	-17	41	30	-11
Rolnicy pracujący na własne potrzeby	129	130	1	0	0	0
Robotnicy leśni i pokrewni	297	255	-42	45	91	46
Operatorzy pojazdów wolnobieżnych rolniczych i leśniczych	23	158	135	6	4	-2
Robotnicy pomocniczy w rolnictwie i leśnictwie	38	38	0	3	1	-2

TABLICA 14

**BEZROBOTNI EKONOMIŚCI, SPECJALIŚCI DS. EKONOMICZNYCH I ZARZĄDZANIA
ORAZ PRACOWNICY DS. FINANSOWYCH I HANDLOWYCH**

Zawody ekonomiczne	Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na koniec roku:		Wzrost / spadek do 2002r.	Oferty pracy zgłoszone w roku:		Wzrost / spadek do 2002r.
	2002	2003		2002	2003	
RAZEM	9 851	8 905	-946	1 936	864	-1 072
<i>Ekonomiści i specjaliści, w tym:</i>	2 347	2 725	378	155	433	278
Ekonomiści	1 201	1 492	291	34	220	186
Specjaliści ds. finansowych	351	329	-22	39	58	19
Specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	795	904	109	82	155	73
<i>Pracownicy ds. finansowych i handlowych</i>	7 504	6 180	-1 324	1 781	431	-1 350

TABLICA 15

BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY W ZAWODACH GASTRONOMICZNYCH

Zawody gastronomiczne	Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na koniec roku:		Wzrost / spadek do 2002r.	Oferty pracy zgłoszone w roku:		Wzrost / spadek do 2002r.
	2002	2003		2002	2003	
Razem	9 264	9 130	-134	771	1 080	309
Inżynierowie technologii żywności i żywienia (do 2002 roku inżynierowie technologii żywności)	29	18	-11	1	3	2
Technicy technologii żywności	1 198	1 184	-14	5	12	7
Dietetycy i żywieniowcy	582	570	-12	4	5	1
Kucharze	2 946	2 905	-41	190	342	152
Kelnerzy i pokrewni	988	937	-51	103	146	43
Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	617	598	-19	122	180	58
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	2 278	2 369	91	301	296	-5
Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	26	23	-3	7	0	-7
Klasyfikatorzy żywności i pokrewni	12	9	-3	2	0	-2
Operatorzy maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego (do 2002 roku operatorzy maszyn do przetwórstwa żywności i produktów pokrewnych)	588	517	-71	36	96	60

TABLICA 16

BEZROBOTNI MECHANICY, INFORMATYCY I ELEKTRYCY

Zawody mechaniczno-elektryczne	Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na koniec roku:		Wzrost / spadek do 2002r.	Oferty pracy zgłoszone w roku:		Wzrost / spadek do 2002r.
	2002	2003		2002	2003	
Razem	19 936	18 895	-1 041	487	766	279
<i>Mechanicy, w tym:</i>	14 189	13 614	-575	251	446	195
Inżynierowie mechanicy	261	241	-20	19	32	13
Technicy mechanicy	4 551	4 468	-83	9	93	84
Mechanicy maszyn i urządzeń	9 009	8 557	-452	209	311	102
Mechanicy precyzyjni	368	348	-20	14	10	-4
<i>Informatycy i inżynierowie elektrycy, w tym:</i>	544	630	86	67	145	78
Informatycy: projektanci i analitycy systemów komputerowych oraz programiści	67	139	72	22	43	21
Inżynierowie elektrycy	92	85	-7	1	14	13
Inżynierowie elektronicy i telekomunikacji	75	59	-16	15	9	-6

TABLICA 16

BEZROBOTNI MECHANICY, INFORMATYCY I ELEKTRYCY

c.d.

Zawody mechaniczno-elektryczne	Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na koniec roku:		Wzrost / spadek do 2002r.	Oferty pracy zgłoszone w roku:		Wzrost / spadek do 2002r.
	2002	2003		2002	2003	
Inżynierowie automatyki i robotyki	23	18	-5	1	11	10
Technicy informatycy i operatorzy sprzętu komputerowego	287	329	42	28	68	40
Elektrotechnicy, w tym:	5 203	4 651	-552	169	175	6
Technicy elektrycy	1 088	1 053	-35	24	26	2
Technicy elektronicy i telekomunikacji	720	781	61	18	25	7
Elektromechanicy i elektromonterzy	2 983	2 384	-599	109	102	-7
Monterzy elektronicy i pokrewni	221	224	3	11	12	1
Monterzy linii elektrycznych oraz sieci i urządzeń telekomunikacyjnych	85	123	38	2	6	4
Elektroenergetycy i pokrewni	106	86	-20	5	4	-1

TABLICA 17

BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY W ZAWODACH BUDOWLANYCH

Zawody budowlane	Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na koniec roku:		Wzrost / spadek do 2002r.	Oferty pracy zgłoszone w roku:		Wzrost / spadek do 2002r.
	2002	2003		2002	2003	
Razem	13 119	12 543	-576	1 670	3 901	2 231
<i>Inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska oraz technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni, w tym:</i>	2 244	2 202	-42	43	153	110
Inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska	318	306	-12	23	66	43
Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	1 926	1 896	-30	20	87	67
Robotnicy budowlani, w tym:	9 302	8 851	-451	556	1 155	599
Robotnicy obróbki kamienia	85	86	1	25	29	4
Murarze i pokrewni	3 592	3 386	-206	140	399	259
Betoniarze	953	887	-66	75	119	44
Cieśle i stolarze budowlani i pokrewni	1 131	995	-136	20	24	4
Robotnicy budowy dróg i pokrewni	205	203	-2	62	121	59
Robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni	85	89	4	44	35	-9

TABLICA 17

BEZROBOTNI ORAZ OFERTY PRACY W ZAWODACH BUDOWLANYCH

c.d.

Zawody budowlane	Bezrobotni zarejestrowani wg stanu na koniec roku:		Wzrost / spadek do 2002r.	Oferty pracy zgłoszone w roku:		Wzrost / spadek do 2002r.
	2002	2003		2002	2003	
Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	60	70	10	32	76	44
Dekarze	91	94	3	5	42	37
Posadzkarze i pokrewni	486	456	-30	11	16	5
Tynkarze i pokrewni	176	170	-6	5	22	17
Monterzy izolacji	134	149	15	3	1	-2
Monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych, sieci komunalnych oraz systemów rurociągowych	1 158	1 146	-12	63	94	31
Malarze budowlani i pokrewni	1 146	1 120	-26	71	177	106
Robotnicy pomocniczy w budownictwie, w tym:	1 573	1 490	-83	1 071	2 593	1 522
Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	511	474	-37	563	1 036	473
Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	1 062	1 016	-46	508	1 557	1 049